

2021. február XVII. évfolyam 2. szám

PEGAZUS

A LOVASOK LAPJA

nka
Nemzeti Kulturális Alap

VÁLTOZÁSOK
a díjlovas szakágban

Luc Henry

UGRÓLOVAK
SÉRÜLÉSMENTESEN

Kérdezz, felelek mindenre!
STRÓBL DOROTTYA
GEORGIEV ÉVE

720 Ft

NINCS PIHENŐ 2021-BEN

A MAGYAR LOVASSPORT SZÖVETSÉG KIADVÁNYA

PAGUR

SÁRGA ARAB TELIVÉR MÉN (2007.01.15.)
 MARMAGASSÁGA BOTTAL: 158 CM
 GEPARD (NAFTALIN – PRIKHOT)
 - POSPA (PRIKAZ – PREMIERA)
 TENY: KHRENOVOJE STUD, (SU),
 TUL: GERTRAUD ZEHNER (A)
 WFFS, CA, SCID, LFS-RE TESZTELT, MENTES.

Ménvizsga: AWÖ Österr. Warmblut, DSP, minden arab fajtára, Prämienhengst
Elismert: Arab telivér, Shagya arab, Trakehner, (EDG), Oldenburger (EDG) Rheinland (EDG) ZfP Deutsches Pferd fajtákra.
Versenyteljesítménye: 2 és 3 évesen: 11=2-0-3-2-1
Díjlovaglásban: „M” osztályban versenyzett
Távlovaglás: CEI 120 km.

Pagur rendkívüli örökítő képességét eddig a sportló- és a trakeheni tenyésztésben kamatoztatta, elsősorban Németországban. Rendkívül elasztikus mozgása, jó természete, küzdőképessége alkalmassá teszi, hogy Bábolnán az arab telivérek tenyésztésében felélessze Visbaden után a Koheilan vonalat, és a Shagya arab Koheilan törzsét is finomítsa!

2021. július 31-ig áll Bábolnán, friss és fagyasztott spermával állunk rendelkezésükre. A kedvezményes fedeztetési díjjal célunk, hogy minél többen éljenek ezzel a kiváló lehetőséggel.

E-mail: menesiroda@babolnamentes.hu

Apja: GEPARD RASB 6,344 1984 TERSK sárga	NAFTALIN 1977 pej	TOPOL 1958 pej	PRIBOJ TAKTIKA	PIOLLUN RISSALMA TAKI PAN KRONA PRIBOJ MAMMONA NOMER PLOTKA PIOLLUN RISSALMA SKRZYP KARESS KOREJ PARFUMERIA PRIBOJ KREATURA
		NEPRIADWA 1964 szürke	POMERANETS NAPRASLINA	MAMMONA NOMER PLOTKA PIOLLUN RISSALMA SKRZYP KARESS KOREJ PARFUMERIA PRIBOJ KREATURA
		SPORT 1957 sárga	PRIBOJ SOLIANKA II.	PIOLLUN RISSALMA SKRZYP KARESS KOREJ PARFUMERIA PRIBOJ KREATURA
	PRIKHOT 1967 sárga	PERIKOLA 1962 sárga	KNIPPEL PLAKSA	KOREJ PARFUMERIA PRIBOJ KREATURA
		PRIKAZ 1978 pej	KUMIR 1973 sárga	MAK KAPELLA
	PLIASKA 1969 pej		LAK PALBA	KANKAN LABA ARAX PODRUGA NAZEER YOSREIA SALON MONOGRAMMA
Anyja: POSPA RASB 8,324 1995 KHRENOVOJE STUD szürke	PREMIERA 1986 szürke	MASCAT 1975 szürke	ASWAN MALUTKA	YOSREIA SALON MONOGRAMMA PRIBOJ TAKTIKA KNIPPEL PROVINIA
		PLENITELNAJA 1976 sárga	TOPOL POKAZNAJA	PRIBOJ TAKTIKA KNIPPEL PROVINIA

Köszöntő

A múltkor egy barátom hívta fel a figyelmemet egy meglehetősen elszomorító dologra, egy brit közösségi fórumon Joe Turi volt az aktuális téma. Sikereihez, jelentőségéhez mértén érkeztek a hozzászólások, fotók, megemlékezések. Turi Józsefet a második hazájában a mai napig sztárként emlegetik, a legnagyobbak egyikeként emlékeznek rá. A poszt azután felbukkant a magyar közösségi médiában is, tíznél kevesebb lájkot kapott. Ami nyilván indifferens, és nem jelent valódi értéket, de azért mégis elgondolkodtató, illetve inkább ijesztő: egy olimpikorról, Európa-bajnokról, magyar bajnokról és sokszoros Nemzetek Díj-győztes lovasról beszélünk, aki rövid magyarországi pályafutása alatt komoly győzelmekhez segítette a magyar válogatottat. 1998-ban egy mindössze nyolcéves lóval világbajnoki hatodik helyet szerzett hazánknak. A Magyar Lovassport Szövetség elnökségének a döntése alapján nemsokára bronz dombormű állít majd emléket Turi Józsefnek. Ez mégiscsak méltóbb, mint csillámpónikkal vetélkedni a lájkokért.

Szebényi Dániel

A CÍMLAPON: LIPICAI FOGAT A CSIPKÉSKÚT MELLETTI NAGYMEZŐN. HAJTÓ: GALBÁCS FERENC
CÍMLAPFOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

tartalom

6

DÍJUGRATÁS

Nincs pihenő 2021-ben 6

DÍJLOVAGLÁS

Változások a díjlovas szakágban 10

DÍJLOVAGLÁS

A kiképzési skáláról (Bírói szemmel 2.) 14

MEGEMLÉKEZÉS

A lovassport szomorú napja 17

TÁVLOVAGLÁS

St. Hubertus Endurance Cup 20

10

DÍJUGRATÁS

Ács Róbert edzőtábor a Pataki Ménesnél 21

LOVASTORNA

Akiket érdemes felkarolni 22

TENYÉSZTÉS

Luc Henry 24

24

FOGATHAJTÁS

Maradandó fogathajtópálya a Kincsem Parkban 26

PORTRÉ

Bátorsága repíti előre – Láng Bori lovastornász 28

26

FOGATHAJTÁS

Öt fényes évtized 30

33 Ugrólovak sérülésmentesen

EDZÉSELMÉLET

36 Georgiev éve

GALOPP

40 A jó tulajdonosok és a jó csapat alapvetően fontos

GALOPP

44 A hortobágyi pásztorok festője, Bartus Csaba

PORTRÉ

48 Mikor, ki, hol, hogyan? – Kalandozások a military történetében

MILITARY

52 A ló csontjai

LÓTARTÁS

54 Ki is a lusta?

GYEREKEKNEK

56 Kérdezz, felelek mindenre! Aki válaszol: Stróbl Dorottya

PORTRÉ

58 Életképek, január

ÉLETKÉPEK

61 Egy fotó – egy történet

ÉLETKÉPEK

62 Eredmények, január

MAGYAR LOVASSPORT SZÖVETSÉG

NINCS PIH

Idén a rendkívüli helyzet miatt elmarad a Díjugrató Szakág közgyűlése, ezért Szotyori Nagy Kristófot, a szakág elnökét kértük, hogy ossza meg olvasóinkkal, ami a közgyűlésen elhangzott volna. A közeljövő terveivel kapcsolatban kiderült egyebek között, hogy nyolc nemzetközi versenyt és három Grand Prix-fordulót szándékozik rendezni a szakág ebben a szezonban, és hogy Szilvásvárad megpályázta a 2023-as utánpótlás Eb rendezési jogát, de olyan szabálymódosítási részletekről is szó esett, mint az amatőr státusz pontosítása.

ENŐ 2021-ben

Külföldön ismét komoly szigorításokat látunk, ennek függvényében hogyan alakul az idei év versenyszempontból?

A járványhelyzet miatt nem tarthatunk közgyűlést, természetesen ettől függetlenül a Díjugrató Szakbizottság elkészítette az éves szakmai és pénzügyi beszámolóját, a 2021-es díjugrató szabályzatot, és a versenynaptárt. Terveink szerint folytatódhat-

nak a versenyek, január végén már országos fedett pályás versenyek vannak a naptárban, a vírushelyzet miatt nézők nélküli, zárt kapus rendszerben. A fedett pályás döntő a Covid19-járvány kitörése miatt tavaly elmaradt, idén két részletben rendezük direkt azért, hogy ne alakuljon ki nagy résztvevői tömeg. A lovak és a felnőtt kategória döntőjét a Nemzeti Lovardában tartjuk, idén először pedig a korosztályos kate-

góriák és az amatőrök döntője Szilvásváradon lesz a fedeles lovardában, a két versenyt március utolsó két hétvégéjén tartjuk. Ebben az évben három kiemelt Grand Prix-t tudunk rendezni, a felnőtteknek 150 cm-en kell lovagolni, a tavalyi másfél millió forint összdíjazáshoz képest pedig még tovább, 1,8 millió forintra emeljük a pénzdíjakat. A további GP-kategóriákban is várható lényeges pénzdíjemelések. Célunk ezzel az, hogy a megfelelő pénzdíjjal motiváljuk a lovasokat, lótartókat. Az első GP áprilisban lesz, több év szünet után ismét Kecskeméten, a következő kettő a számos hazai és nemzetközi verseny miatt júliusban és augusztusban, melyeknek a Nemzeti Lovarda, illetve Kiskunhalas ad otthont. Terveink szerint nyolc nemzetközi versenyt rendezünk idén, ami jelentős szám. Ezek közül kettőt a Nemzeti Lovardában: a Széchenyi István Emlékversenyt május végén, és a CSIO versenyt július elején. A CSIO ismét regionális finálé lesz, amely a magyar díjugratósport és ezáltal a magyar felnőtt válogatott egyik fő eseménye az idei szezonban. Május elsején szintén emelt pénzdíjas, több mint 60 ezer euró összdíjazású nemzetközi versenyt rendezünk Kiskunhalason, a nagydíjban 30 ezer euró pénzdíjjal. Szilvásvárad komoly lépést tett, mert megpályázta az utánpótlás Európa-bajnokságot 2023-ra, idén pedig július első hétvégéjén háromszilagos versenyt rendez nagyon komoly pénzdíjjal. Bábolna sem marad nemzetközi verseny nélkül, június második hétvégéjén világkupa-fordulót rendezhet, ahova eddig ahányszor megrendeztük, mindig több mint tíz ország lovasai jöttek el. Diósgyőrben is lesz nemzetközi verseny augusztus első hétvégéjén, és a tavaly elmaradt Hortobágyi Lovasnapokat is megrendezik július közepén. Fedett pályás versenyként az év méltó lezárásaként december utolsó hétvégéjén a tervek szerint visszatér a Lovas Világkupa a Papp László Sportarénába. A nyolc nemzetközi verseny és a három GP tekintélyes szám, amely a magyar élsportot és az utánpótlás fejlődését alaposan szolgálja, és lehetőséget biztosít a lovasoknak, hogy itthon minősülhessenek a határainkon túli versenyekre.

Mégis megrendezik az Európa-bajnokságot, igaz, nem az eredeti tervek szerint Magyarországon, hanem

Németországban. Emellett a korosztályos Európa-bajnokságon is érintettek vagyunk. Mik a tervek?

Az utánpótlás Európa-bajnokság a járvány miatt tavaly elmaradt, ezért idén rendezik meg Európa déli csücskében, Portugáliában, Vilamourában. Hogy részt tudjunk venni a kontinensviadalon, több ezer kilométert kell megtennünk a lovakkal, ami mindannyiunk számára komoly erőfeszítést jelent majd. Legutoljára 2011-ben rendeztek ott Európa-bajnokságot. Ifj. Kövy András utánpótlás szövetségi kapitány már készíti a programját, meglátjuk, hogy milyen versenyeket lehet megtartani, de a térségünkben, Közép-Kelet-Európában szeretnénk eljutni minden versenyre, hiszen ez az út vezet

„Lehetőséget biztosít a lovasoknak, hogy itthon minősülhessenek a határainkon túli versenyekre”

Vilamourába. A felnőtt válogatottnak a budapesti CSIO mellett a kérdés az, hogy indulunk-e az Eb-n. Hosszú egyeztetés után az eredetileg Budapest által megnyert Európa-bajnokságokból, az Európai Lovasjátékok programjából a díjugratás és a díjlovaglás kikerült, ennek több oka van, az egyik legfőbb ok az időrenddel való egyeztetés sikertelensége. Mindezek alapján a végső döntés az lett, hogy a két szakág Európa-bajnokságát nem nálunk rendezik, hanem Németországban. Az még kérdéses, hogy tudunk-e indulni az idei Eb-n díjugratásban, mindenesetre szeretnénk, ha a díjugrató lovasok képviselhetnék hazánkat. A négyesfogathajtó Európa-bajnokság megmaradt, melynek időpontja szeptember 3-5. Lovastornában pedig nem Európa-bajnokság lesz, hanem világbajnokság, augusztus utolsó hétféjén a Nemzeti Lovardában. A Díjugrató Szakbizottság álma és terve az, hogy a 2024-es, Párizsban megrendezendő olimpiára minősülhessen magyar lovas. Ezért minden követ megmozgatva, együttműködve a kormánnyal azon dolgozunk,

hogy legyen megfelelő erőforrás arra, hogy a 2023-as olimpiai kvalifikációs évre, amikor kvótát lehet szerezni, összeállhasson egy olyan csapat, amire lehet számítani.

A nyolc nemzetközi verseny és a GP-sorozat mellett még milyen kiemelt versenyekkel várják a lovasokat?

A nemzeti versenyek egyik legkiemelkedőbb eseménye a magyar bajnokság, melyen több mint egy évtizede minden évben egy személyautóval gazdagodik a magyar bajnok a felnőtt döntőben. Ez a Fiatnak köszönhetően idén sem lesz másként. 2016 után a magyar bajnokság visszatér Bábolnára, és szeptember közepén tartjuk. Komoly résztvevői körrel rendelkezik a чемпионátus is, az első fordulót Kiskunhalason, a másodikat pedig Szilvásváradon rendezük. A Tenyészszerenyen tavaly megemeltük a pénzdíjat ötven százalékkal, ezt idén is tartjuk, a verseny otthonául idén a Nemzeti Lovarda szolgál. Ezek a kiemelt versenyek és természetesen azok a speciális versenyek sem maradnak el, amelyek már velünk vannak évtizedek óta, vagy újraéledtek, újjáalakultak. Ezek közül az egyik Balatonvilágon a Hungarian Future Stars, valamint a fedett pályás szezonban a Mesterek Tornája, Mezőhegyesen pedig a Méneskönyvek Versenye és a Mén-Kanca verseny.

Az elmondottak alapján látszik, hogy sűrű a versenynaptár, tíz olyan versenyhelyszínen rendelkezünk, melyek megfelelő infrastruktúrájuk nemcsak a talaj, de a kiszolgálóegységek szempontjából is. Ezekon kívül léteznek azok a regionális versenyhelyszínek is, amelyek szintén népszerűek, és a térség lovasait ölelik fel. Van értelme működtetni a TopSoft rendszerünket, hiszen 2020-ban közel háromezer ló és közel kétezer licenccel rendelkező lovas versenyzett, reméljük, ezt a számot idén is meg tudjuk közelíteni, és úgy tudjuk kiszolgálni a lovasokat, hogy ne legyenek nagy tömegek a versenyeken, de megfelelő szakmai színvonallal folyjon a munka.

Mi a helyzet a szakmai továbbképzésekkel? Mi lesz a tisztújítással?

A továbbképzések nagy részét online próbáljuk szervezni. A lovassport szövetség Kerepesi út 7-ben lévő irodájában külön irodába költözött a Díjugrató Szakág, két szakági titkárral, így az ügyintézés még könnyebbé válik. Tisztújítást nem lehet most tartani, így a

FOTÓ: SOMGYVÁRI ANETT ÉS KOVÁCS IVÁN

jelenlegi szakbizottságnak egy évig tolódik a feladatköre. Két szövetségi kapitányunk van, Németh István a felnőttek és ifj. Kövy András az utánpótlásé, akik dolgoznak tovább velünk. A Szabadidős Szakággal is próbálunk együttműködni, hiszen a kezdő lovasok, alacsonyabb szinten lovaglók felkészítő versenyek a lehetőségét – ami pár éve már része a díjugratóversenyeknek –, továbbra is fenntartjuk. Az edzőképzésre is energiát fektetünk, Kaposváron, a Lovasakadémián jól működik az edzői regisztrációs vizsga, ezt az oktatási és edzői bizottsággal együtt a Díjugrató Szakág végzi. A vizsga rendszere mára már kiforrt és elfogadott, ez garantálja, hogy a jövőben is legyenek olyan utánpótlás lovasaink, mint az elmúlt tíz évben. Ugyanis utánpótlás szinten díjugratásban Európában az egyik meghatározó, eredményt hozó nemzet vagyunk. Ugyanakkor hátradőlni nem lehet, mert örök feladatunk, hogy tudjuk a lépést tartani a legjobb díjugrató lovasokat adó nemzetekkel.

A díjlovasoknál elég sok új szabály született, milyen lényeges változások lesznek idén a díjugratóknál?

Nincs túl sok szabályváltoztatás, nem akarunk alapjaiban megváltoztatni mindent. Amint már említettem, a pénzdíjakat megemeltük, ez általánosságban is értendő a kötelező minimum pénzdíjakra. Ezenkívül talán két változást emelnék ki, amely sok embert érint. A díjugrató szabályzat lehetőséget adott a fehér mellett a világos, krémszínű lovaglónadrágban való lovaglásra, de sajnos az elmúlt évek tapasztalata alapján ez nem bizonyult a legjobb döntésnek, mert a lovasok egyre sötétebb, szürke, vagy barnább nadrágban lovagoltak, ezért országos és kiemelt versenyen kizárólag fehér lovaglónadrágban lehet lovagolni, csak a regionális versenyeken hagytuk meg a lehetőséget a világosabb krémszínnek. Az amatőr státuszt tovább pontosítottuk, az alapszabályok mellett – mely szerint az az amatőr, aki legalább 19 éves, és a munkája mellett lovagol –, aki 145 cm-es pályán starthoz áll az adott évben, az nem tud az amatőr kategóriákban indulni. A pontos szabályzat és a versenynapotár megtalálható a Díjugrató Szakág honlapján.

Somogyvári Anett

VÁLTOZÁSOK A DÍJLOVAS SZAKÁGBAN

Nagy port kavart a Magyar Díjlovagló Szakbizottság december 31-én megjelent szabályzatmódosítási terveinek tartalmi kivonata. Bár a megjelent írás közel sem a véglegesnek szánt verzió volt, mégis heves indulatokat váltott ki, és a díjlovaglás szakmai és érdeklődő közönsége is megragadta a véleményalkotás lehetőségét. A felmerülő kérdésekre Kerekes Ágnes szakbizottsági tag adott válaszokat lapunknak.

Biztos sokakban felmerült már, ezért az első kérdés, hogy valóban szükség van-e ilyen nagy változtatásokra a magyar díjlovaglásban.

Mindenképp szükséges volt a szabályzat néhány elemének megújítása, mivel a díjlovaglásban világszinten is sok változás történt az elmúlt évtizedekben, és szerencsére a magyar díjlovasok közül is többen érintettek a nemzetközi porondon bevezetett újításokban, mindenképp tartani kell a lépést a felmerülő igényekkel. Az elmúlt időszakban több érintett szakember keresett meg minket

az észrevételeivel, azokat összegyűjtve indultunk el a változások felé. Az újítások kidolgozása során igyekszünk példát venni olyan nemzetekről, amelyek sikeresebbek nálunk, és adaptálni az ő rendszerüket, természetesen a magyar igényekhez igazítva, amittől a sport népszerűségének növekedését is várjuk.

Mi vezérelte a többlépcsős licenrendszer bevezetését a korábbi, két szintet tartalmazó helyett?

A több lépcsőből álló licenrendszer több szempontból is kedvez a lovasoknak. Egy-

részről több sikerélményt kínál azoknak a díjlovasoknak, akik újonnan kerülnek egy bizonyos szintre, hiszen saját kategóriájukban nem kell olyan lovasokkal versenyezniük, akik akár több kategóriával feljebb is szereztek már tapasztalatot. Másrészt, a következő szint teljesítése mindig egy újabb kihívás lehet, ami ösztönzőleg hat a lovasokra. Ugyancsak kedvez a magasabb szinten versenyzők számára, mivel ők az elért eredményeik alapján kivívott kategóriájukkal több elismerésre számíthatnak a szakma szereplőitől.

1

2

3

Mi indokolja a magyar bajnokság rendszerének változását?

A magyar bajnoki rendszer már egyszer átment egy változáson az elmúlt években, hiszen a korábbi kategóriabajnokságok helyett a versenyen már csak korosztály szerinti kategóriák vannak, illetve a nagydíj szintű felnőtt kategória és a korosztályok bajnokságai mellett hely maradt a nehézosztályú bajnokságnak is. Ezenfelül ezekkel egy időben kerül megrendezésre a fiatal lovak bajnoksága is. Ahogy az akkori változást is a nemzetközi trend felé irányuló elmozdulás motiválta, a mostanit is emiatt hoztuk létre.

A korosztályok értékelésénél külön érem kiosztására kerül sor egyes feladatokban, ami az Európa-bajnoki rendszer mintáját követi. Ezáltal a lovasok több ízben tehetnek szert elismerésre, és egy esetlegesen

rosszul sikerült program után is marad motiváció a következő napra.

A fiatal lovak versenyében az adott évjáratok kategóriáját az FEI-szinthez igazítottuk, mivel szerencsére sok tehetséges és nemzetközi szinten is sikeres ló versenyez díjlovaglásban. Az ő fejlődésük és a nemzetközi versenyekre való minél hatékonyabb felkészülés érdekében volt erre szükség. Azért, hogy a szigorú nemzetközi standardhoz mérten kissé „elkészt”, vagy képzésükben bármely okból lemaradt fiatal lovaknak továbbra is nyújtsunk országos szintű megmérettetési lehetőséget, a korábbi szinteken az idei évtől a championátuson lesz lehetőség indulni a fiatal lovaknak.

A csapatverseny eddigi kiírása sok kritikát kapott az elmúlt években, főként mert a lovasoknak egy programmal többet kellett lovagolniuk a bajnokság alatt, ami kimerítő

■ 1. Kerekes Ágnes: Szeretném felpezsdíteni a vidék díjlovaséletét | 2-3. Losonczy Anikó már minősült a felnőtt Eb-re, és Ács Róbert is megszerzett egy minősülést

lehet egy amúgy is fontos versenyen, ahol mindenki igyekszik a legtöbbet kihozni magából és a lovából. Emiatt sokan nem is vállalták a megmérettetést. Az új rendszer kiküszöböli ezt a problémát, ugyanis az Európa-bajnokságokhoz hasonlóan a korosztályos lovasok a saját kategóriájuknak megfelelő csapatprogramot fogják lovagolni. Ettől a lovasok számára kedvező lépéstől a csapatbajnokság népszerűsödését várjuk.

Történt-e változás a championátus rendszerében?

Az újítások a championátus rendszerét is érintették. A korábban említett fiatal ló kategória bevezetésén túl a lovasok felmerülő

igénye alapján kiírásra kerül az LM kategória is. Az egyéni kategóriákban továbbra is megmarad a CDN-B, illetve CDN-A versenyekről történő minősítés, de a 2021-es évtől a чемпионátus csapatbajnokságában való indulási jogot kizárólag a régiós döntőn való részvétellel tudják megszerezni a lovasok. Szeretnénk felpozícionálni a vidék díjlovaséletét! Célunk, hogy az összes régióban egységes, és ezáltal országos szinten is átlátható legyen a régiós bajnokságok rendszere. Az egyes területi fordulókát a döntők követik, melyek mindenképpen a чемпионátus országos bajnokság előtt lennének. A régiós döntők megrendezését a szakbizottság anyagilag is segítené, támogatná.

Miért szükséges a чемпионátuson való részvételi lehetőség korlátozása?

A чемпионátus elsősorban azoknak a lovasoknak kíván megmérettetési lehetősé-

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

■ Yom-Tov Jázmin is az Eb küszöbén áll

get nyújtani, akik a magyar bajnoki rendszerben nem tudnak eredményesen versenyezni. Mivel ők sokat számítót tagjai a díjlovas társadalomnak, és a szakbizott-

ság fontosnak tartja, hogy megkapják a nekik járó elismerést, a különböző kizáró okok az ő érdekeiket szolgálják.

Van tervben további változás bevezetése?

A чемпионátus rendszerének változásánál a már említett régiós bajnokságokra vonatkozó újításokon és támogatáson felül a CDN-B versenyek rendezési költségein és terhein is szeretnénk könnyíteni. A kis startszámú, többségében egynapos versenyek rendezőinek sokszor nehéz ki-gazdálkodni még a verseny rendezési költségeit is. Nekik szeretnénk segíteni az-zal, hogy minden kategóriában elegendő az összevont, kétbíró bírálat. A minősítő pontrendszer is mindenképpen fejlesztésre szorul, ennek kidolgozása folyamatban van.

Pegasus

SIKERES ÉV ELÉ NÉZNEK A MAGYAR DÍJLOVASOK

A magyar díjlovasokat nem állítja meg a pandémiás helyzet, kitartóan küzdenek már nemcsak a szokásos kihívásokkal, hanem a világjárvány okozta nehézségekkel is. A tavalyi sikereket folytatva, idén is cél a korosztályos Európa-bajnokságon való döntőbe jutás, illetve a felnőtt Európa-bajnokságon csapattal képviselni

Magyarországot. Az idei év terveiről Dallos Zsófiát, a Magyar Díjlovasló Szakág szövetségi kapitányát kérdeztük.

„A felnőtt lovasaink közül ketten, Losonczy Anikó és Szokola Csaba már rendelkeznek a Hagenben megrendezésre kerülő Európa-bajnokságra minősüléssel, illetve két lovasunk, Ács Róbert és Yom-Tov Jáz-

min szerzett már egy minősülési lehetőséget a kötelező kettőből. Ezenfelül további lovasok esetében is kilátásban van még az indulási jog megszerzése, így bizton reménykedhetünk, hogy újra teljes csapattal tudjuk képviselni Magyarországot.

A götebörgi világkupa-döntőn a világkupa jelenlegi állása szerint (még februárban lesz egy verseny a mi régióinkban) Szokola Csaba indulhat. Amennyiben ez sikerül, tíz év után újra képviselteti magát Magyarország ezen a kiemelkedő eseményen.

Tavaly minden korosztályban indult lovasunk az Európa-bajnokságokon, és hatan a döntőbe is bejutottak. Az idei évben több kategóriában is csapattal számolok, és a jelenlegi eredmények alapján több lovasunk is esélyes a döntőbe jutásra.

Az elmúlt években több kiemelkedő képességű lóval gyarapodtak a lovasaink, így a szakmai felkészültségüket sokkal jobban tudják bizonyítani a nemzetközi mezőnyben. Ezáltal a magyar lovasok egyre nagyobb elismertségnek örvendenek” foglalta össze az Eb-vel kapcsolatos várakozásait Dallos Zsófia. ■

MEGBÍZOTT ELNÖKKÉNT A FOGATHAJTÓ SZAKÁG ÉLÉN

A Mondok József tragikus halálával bekövetkezett helyzetet kezelve a Magyar Lovassport Szövetség elnöksége – élve a veszélyhelyzet által kínált jogi lehetőséggel, és a szakág stabil működését szem előtt tartva – január 19-én tartott

elnökségi ülést, és ott László Vilmost bízta meg a Fogathajtó Szakbizottság vezetésével. A szövetség elnöke, a tizenkétszeres világbajnok László Vilmos előreláthatólag az idei szezont végéig megbízott elnökként irányítja a szakágat, az MTI-nek úgy nyilatkozott, hogy „a budapesti négyesfogathajtó Európa-bajnokságra biztosan ez a helyzet marad”.

A megbízott elnök már össze is hívta a szakbizottsági ülést, hiszen sok feladat, halaszthatatlan teendő vár rájuk az új esztendőben. A szakág legjobbjai négy világ-, illetve két Európa-bajnokságon méretetnek meg az idén, mindezek között a 2021-es négyesfogathajtó Európa-bajnokság magyarországi megrendezése kiemelt szerepet kap. Az MTI-nek László Vilmos azt mondta, hogy a kontinensviadal versenyigazgatói posztjáról, amely szintén Mondok József halála miatt üresedett meg, a következő elnökségi ülésen döntenek. ■

HORSE TRANS CARGO

Horse Trans Cargo Kft.

Telefon:
(20) 9357-375
Fax:
(52) 211-005
E-mail:
info@horsetrans.hu

Nemzetközi lószállítás.
Gyűjtőfuvarozás hetente,
igen kedvező árakon.
Versenyekre, igény szerint.

www.horsetrans.hu

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

kancát adok – csikót kapok

+36-30/631-4883

www.bognarmenes.hu

bognarboriskft@gmail.com

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ

A KIKÉPZÉSI SKÁLÁRÓL

A bíraskodás legmeghatározóbb alappillére egy csodálatos piramis, mely a ló kiképzése során tereli a lovat bizonyos nélkülözhetetlen elemeken át a csikóegyensúlytól a teljes összeszedettségben piaffozó lóig. Ez a hat követelmény, melyek egyike nélkül sem valósulhat meg a fiatal ló kiképzése a nagydíjig, egyfajta mankó lovasnak, edzőnek, bírónak egyaránt, de jelentheti azt a bizonyos kályhát is, amelyhez időről időre visszatérhet az ember, ha úgy érzi, elakadt az idomítólovaglás, vagy annak bírálata során.

BÍRÓI SZEMMEL

A bíró felé sokszor elvárás, hogy a lovas szemszögéből is szemlélje a helyzetet egy programlovaglás során, így hát azt hiszem, hasznos lehet, ha a lovas is látja magát „bírói szemmel”, ebben próbálok segíteni cikk-sorozatammal. A januári Pegazusban megjelent első rész témája a pontozás rendszere volt, ez a sorozat második része.

ÜTEM

A piramis alja, azaz minden értelemben vett alapja az ütem, erre épül a díjlovaglásban minden. A jármódok tiszta ütemének megőrzése nélkül nem beszélhetünk eredményes kiképzésről, ez az oka annak, hogy a bírálókat során az alaposztálytól nagydíjig minden szinten elsődleges elvárásaként jelenik meg az ütemesség. Minden lovas szakág, így a díjlovaglás hazai és nemzetközi szabályzata is azzal az elvvel kezdődik, mely szerint a sport során a ló egészsége és jóléte a legfontosabb. Amennyiben a ló bármely jármódjában ütemhiba jelenik meg, az két dologra vezethető vissza: lovaglástechikai hibára, vagy a ló sántaságára (és itt most a talajviszonyok egyenetlenségét nem feltételeztem). A bírós számára nagy felelősség annak megítélése, hogy egészen pontosan melyik esettel is áll szemben, ugyanis a sánta ló jóléte egyértelműen megkérdőjelezhető és lovasát kizárással kell büntetni.

Az ütemességet tekintve nem mindegy, hogy az egyenetlenség hol jelenik meg a ló mozgásában. A feszes háttal járó ló lovasa gyakran kézzel próbál korrigálni, aminek például ügetésben sokszor „billegés” az eredménye, a ló elveszíti az egyébként harmonikus kétütemű mozgás egyenetlenségét. Gyakran előfordul, klasszikus eset egy jól elindított középügetés felénél becsúszó ütemhiba, ami általában a lovas rossz időben alkalmazott rossz mozdulatának, vagy egyszerűen csak pillanatnyi egyensúlyvesztésének eredménye. Hajlítások, főleg oldaljárások lovaglásakor is jellemző, hogy a „kézzel igazítás” az ügetés ütemességének rovására megy, ilyen helyzetekben a bírós nem sántaságra gyanakszik, hiszen ha a ló a programban egyébként tisztán üget, a lovas bűneként könyveli el az egyenetlenséget. A láb- vagy hátfájással küzdő lovak akár mindhárom jármódban mutathatják a problémát az ütemesség elvesztésével, például a vágójuk négyüteművé válik, lépésük passzos vagy passzhatáros, de a legjellemzőbb az ügetés ütemességének szétesése a feladatok között. A sántaság tekintetében bizonytalan bírós általában azt a gyakorlatot követi, hogy megvárja a programban a „szarakat a kézbe kiráogatni” feladatot, ennek hiányában a sarkok és fordulók lovaglására fókuszál, hogy egyértelmű legyen

számára: a ló nem a lovas keze miatt egyenetlen.

Az ütemre épülő elengedettség és támaszkodás együtt alkotják a ló alapképzésének megvalósulását, és bár a fiatal ló elindítása során ez egy folyamat, az alapszinten kiképzett ló négyszögben történő megjelenését követően bírálati szempontból már együttes elvárásaként jelenik meg mindhárom elem. Ezek aztán természetesen elkísérik a lovasat a nagydíjig, és a kiképzés

gyelhető, hogy a ló és lovas elengedettsége összefüggésben van, a lovas állapotán sok múlik a ló megfelelő állapotának elérése szempontjából. Előfordul, hogy egy általánosságban jó állapotban lévő ló a program során olykor megfeszül bizonyos feladatokban vagy külső hatásra (pl. hirtelen zaj), ez a bírálókat során kevésbé húzza le a pontokat, mint a folyamatosan feszes háttal közlekedő ló. Az elengedettség teljes hiánya mindenképpen negatívum a

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

legmagasabb szintjén újra a kezdetekhez hasonló kiemelt szerepet kapnak, a bírósok ugyanis így állapíthatják meg, hogy a ló képzése helyes mederben zajlott-e, a kiképzési skálának megfelelően.

ELENGEDETTSÉG

Az elengedettség jelentősége a lovaglás során a ló hosszú távú használhatósága, a „boldog atléta” státusz megőrzése szempontjából fontos. A jó állapotban lévő ló kellően laza és együttműködő, a bírós a látott programban nem érez „izzadtságsgagot”, azaz erőlködést sem a lovas, sem a ló részéről. Az elengedettség követelménye a ló kíméletes képzését tartja számon, hiszen a lónak így van esélye megerősödni, izmait és ízületeit használni, és nem elhasználni – ellenben a folyton feszes állapot egy idő után fájdalmakat és akár tiltakozást is kiválthat. Nagyon gyakran megfi-

bírós számára, de ez a pontozásban általában a feladattal összefüggésben jelenik meg, például ha a feszes hát miatt kevésbé jól sikerül egy hajlítás vagy átmenet. Az elengedettség egyértelmű jelein túl (pl. prüszkölés, lengő farok, előretartott fülek, lengő hát) a lovas ülése és segítségadása is sok mindent elárul a ló állapotáról.

TÁMASZKODÁS

A támaszkodás megítélésével folyamatosan együtt jár a keret vizsgálata is. Az ideálisan támaszkodó ló állandó kapcsolatban van a száron keresztül a lovas kezével, engedő tarkóval és kerek nyakkal, orrának vonalát mindig kissé a függőleges vonal előtt tartva. Korrekt támaszkodás nélkül sem előrelovagolni, sem rövidíteni nem lehet egy lovat úgy, hogy az ne okozzon károkat. A túl tág keret az összeszedettség felé vezető úton lehet akadály, hi-

szen a ló egyensúlyi állapotának megváltoztatásához szükséges a feligazítottág. A szűk keret azonban sokkal gyakrabban előforduló hiba, általában a hátsó lábak kimaradásával és feszességgel is jár. Folyamatosan szűk keretben lovagolt ló a bírór számára azt a benyomást kelti, hogy a támaszkodás kialakításában a lovas keze túlságosan nagy szerepet játszik, a „hátról előre” lovaglás nem feltétlenül valósul meg. Azt a megállapítást szem előtt tartva, hogy a ló az egyensúlyozáshoz nagymértékben használja a nyakát, egy kézzel feligazított, összehúzott ló komoly hátránnyal indul egyensúlyának megtartását tekintve, és mindez természetesen az ütemességre és az elengedettségre is hatással van. Bizonyos feladatokban – pl. középügetés, középvágta – elvárás a keret kismértékben történő tágulása, sőt hiba ennek elmaradása. A támaszkodás folytonossága azonban minden jármódban és feladatban követelmény. Nagyon gyakran előforduló hiba,

hogy a programban a közléplés vagy nyújtott lépés feladatot a lovasok odadobott szárral hajítják végre – keverve a „szárrakat a kézből kirágatni” feladattal – ezáltal a bírór a lépés aktivitását, ütemét elbírálva a támaszkodás elvesztése miatt akár fél vagy egész ponttal kevesebbet is adhat.

LENDÜLET

A lendület bírálata sok esetben rendkívül relatív. Azért nehéz, mert a bírór csak a ló-

„A bírálatsorán az alaposztálytól nagydíjig minden szinten elsődleges elvárásként jelenik meg az ütemesség”

hoz magához tud viszonyítani a lendületesség megállapítása terén, és bár a nagy mozgással rendelkező lovak esetében elég jól elhatárolható a sietség a lendülettől, kisebb mozgású lovaknál ez kissé feladja a leckét. Lendületre a tolóerő kifejlésze miatt van szükség, ami a lovat a későbbiekben a hordozóerő kialakítása felé segíti. Feltétele, hogy a ló a hátsó lábaival a súlypontja alá lépjen, ütemességét megtartva, legalább vízszintes egyensúlyt elérve. A lebegőfázissal rendelkező

jármódok (ügetés és vágta) bírálata során a hátsó lábak súlypont irányába történő előrelendítése, a mozgás harmonikussága és elasztikussága, a ló egyensúlya segít a lendületesség megítélésében. A lépés emiatt lendület hiányában aktivitással bír, ez mutatja a másik két jármódban is keresett szorgalmasságot, készséget. Az elejére esett ló mozgása nem lehet lendületes, hiszen a rossz egyensúlyi helyzet miatt sietléssel próbál kompenzálni, a hátsó lá-

bak pedig emiatt nem tudnak a súlypont alá lépni, kimaradnak.

EGYENESRE IGAZÍTOTTÁG, ÖSSZESZEDETTSÉG

Az egyenesre igazítottág és az összeszedettség a kiképzési skála piramisának tetején jelenik meg, szinte egymással karöltve. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a ló kiképzés során valahol ez a két dolog a végső cél. Mivel minden ló születésétől fogva ferde, a lovas a kezdetektől azon dolgozik, hogy lovát kiegyenesítse, és így elérve a tökéletes egyensúlyt, a teljes összeszedettségig erősítse, tornáztassa őt. Az összeszedett jármódok már a könnyűosztály szintű programokban kezdenek megjelenni, igazán azonban középosztálytól válnak hangsúlyossá, hiszen az itt végrehajtandó feladatok (pl. ugrásváltás, oldaljárások) feltétele egy bizonyos fokú összeszedettség. Bírálati szempontból a könnyűosztályban látható összeszedettség még engedékenyebb megítélés alá esik, inkább a kiképzés előrehaladásának helyes irányát hivatott mutatni. Közép- és nehézosztályú programokban azonban már elvárás a természetes feligazítottág, a bírór a ló mozgásában és egyensúlyi állapotában a „hegyre fel” tendenciát keresi, ami a helyes képzéssel az egyhelyben piaffozó, teljes mértékben ültetett és egyenes ló képét vetíti elő.

ÁTENGEDŐSÉG

A kiképzési skála nulladik elemeként szokás emlegetni az átengedőséget, mint a képzés láthatatlan, mégis nagyon fontos elemét. Nem a piramis része, de ha az lenne, minden egyes szint mellé odairhatnánk, hiszen gyakorlatilag a ló maximális együttműködését jelenti lovasával a kiképzés elejétől a végéig. Legjellemzőbb tesztje a bírór számára a hátralépés, ez a feladat alapfoktól a nagydíjig minden szinten megjelenik és általa megítélhető a ló lovasa segítségével történő együttműködése és összhangja. Az átengedőség segít megvalósítani a lovas láthatatlan segítségét felé haladást, a teljes harmóniát, ami a díjlovaglást olyan kifinomulttá és a tánchoz hasonlóvá teszi.

Borosné Nagy Andrea Zsófia

II. osztályú (M szintű) bírór,
S1 szintű díjlovasversenyző

A LOVASSPORT SZOMORÚ NAPJA

FOTÓ: VÁRALJAI ZOLTÁN

Szomorú nap volt a magyar lovassportban 2020. december 31., hisz ezen a napon két Széchenyi-díjas lovasember, Mondok József, a Magyar Lovassport Szövetség korábbi alelnöke, a Fogathajtó Szakág elnöke, Izsák város polgármestere; valamint Tóth László, a Nagycenki Méntelep korábbi vezetője, négyesfogathajtó, nemzetközi versenybíró hunyt el. Mindketten maradandót és követendőt alkottak életük során.

Mondok Józseftől családja, rokonai, tisztelői, vadászbarátai, a közélet és a lovasélet jeles személyiségei jelenlétében január 15-én Izsákon vettek végső búcsút. Az egyházi szertartást követően Lezsák Sándor, a Parlament alelnöke, a térség országgyűlési képviselője méltatta a városépítő polgármester több mint két évtizedes munkásságát; a Magyar Lovassport Szövetség és a lovasársadalom nevében pedig Lázár Vilmos szövetségi elnök, tizenkétszeres világbajnok vett végső búcsút a 65. életévében elhunyt Mondok Józseftől.

„Hogyan is léphetne ki az életünkből az, akit igazán tiszteltünk, szeretünk, és akinek ezer szálon kötődtünk? Búcsúzunk, de Mondok József örökké velünk marad. Nehéz felfognunk és nehéz elfogadnunk, hogy nem szólhatunk hozzá többet, nem hívhatjuk fel telefonon, ha jó tanácsára lenne szükségünk, nem számíthatunk alkotó, tetterre kész létére, nem bízhatunk segítségében, támogató barátságában. Megrendülünk, mert már nem vagyunk képesek a barátunkkal megtenni a következő lépést, úgy, ahogy terveztük, és azt is tudjuk, hogy az eddigi megszokott életünk nélküle más-

képpen folytatódik majd tovább” – ezekkel a szavakkal kezdte búcsúbeszédét Lázár Vilmos, majd így idézte fel életútját: „Jóska nagy ívű életutat futott be. Szegény, de szerető, gondoskodó családba született, melynek értékrendje végigkísérte egész életében. Életrevaló, leleményes, szorgalmas és nagyratörő álmokkal rendelkező gyermek volt. Hamar kiderült, hogy mi az, ami igazán érdekli, hisz első összegyűjtött pénzecskéjéből lovat és vizslakutyát vett. Nagyon lentről indult, végigjárta az élet rögös útját és most, mint kimagasló teljesítményt nyújtó városépítő veze-

ÉLT 64 ÉVET, DE TELJESÍTETT 100 ESZTENDŐT

Szomorú Szilveszter! Nem elég, hogy általában – konkrétan is. Döbbenetes honfitársaink frissen összesített halálozási statisztikája... És az érintettség konkrétuma: váratlanul elhunyt Mondok József fogathajtási elnök, a Gróf Széchenyi István Lovas Emlékérem birtokosa. Élt 64 évet...

Mondok József tüsténysége, fékezhetetlen alkotóvágya közismert. Az első kecskeméti világbajnokság jubileumán, a Nyíri-erdő mellett, Hetényegyházán szervezett fogatversenyen Bárdos vasderesét hajtva megjelent egy ambiciózus issáki fiatalember, aki a kezdők zavarával, de jó humorral vette a profik élcelődését. Ő volt Mondok József...

S az eltelt évtizedek alatt megismerte nevét a hazai és nemzetközi szekeresvilág.

Mondok József fékezhetetlen tetterejével, mecénás, majd szervező akaratával részese lett a magyar hajtóversenyezés aranyútjának. Rendezett területi, országos és nemzetközi versenyeket. Közemberként és rangosodó vezetőként tette nemzetközi hírűvé szülőtelepülését, Izsákot is.

Tudat alatti énje küzdött a 60 perces óramérték törvényszerűsége ellen. A napi 24 órába 100 perces átlagú teljesítményt gyömöszölt. Sajátos alkotóvágyát különleges, személyes életereje garantálta – amíg lehetett... A jó szándékú, fékező tanácsokat még hegymenetben sem méltányolta. Egy Tolna megyei mondás szerint – mint az energiatöbbletes, akaratos csikó – álló helyben mindig „rágta a szíjat”.

A himnuszhangú, éremcsillogó eredményeknek önfelédten örült, s a komorosító kudarcok további, önmarcangoló erőbedobásra sarkallták.

Mondok József személyes barátságával – a sokak között – engem is megtisztelt. Láttam érvelve ütközni a fogathajtás érdekében... tapasztaltam nyughatatlan mozdulatait az étkezőasztaloknál... lépésszaporító léptekkel sétáltam vele cserkelőutakon... életvitelt érintő, gyakori, tempócsillapító érvelésem kudarcával maradtam alul, mikor „nincsen olyan szekér, amire – gyorsan – több ne férne”, „mög-olgyuk!” alapfilozófiájával ütköztem. S a végelszámolás?

Talán az idő és a teljesítmény összefüggésével mérhető... Mondok József 64 év alatt teljesített 100 esztendőt. Példaértékű – de az átlaggal nem azonosítható – élő emléként őrizni kötelességünk, mert csak az hal meg, akit elfelejtenek!

Váczai Ernő

tőtől, a gazdasági, társadalmi a sport- és a közösségi élet kiemelkedő személyiségétől búcsúzunk.

Ismerte a kort, amelyben élt. Szikár tanácsai megküzdött élettapasztalataiból fakadtak. A földhöz, a Sárfehér szőlőhöz, a lovakhoz és a vadak világához hűséggel és szenvedéllyel kötődött, és mindezeket az értékeket gondozó kétkézi embereket különösen tisztelte, megbecsülte.

Nagy harcos, vasakarátú és bátor ember volt. Bátor azért is, mert figyelmeztető nagy szívűműtje után folyamatosan szembenézett a halállal, nem vett vissza a rá jellemző lendületből, és terveitől sem tántorodott el. Mindig többet vállalt, mert küldetése volt. Magas hőfokon élt és dolgozott. Kisugárzása egészen megdöbbentő hatású volt. Ha együtt töltöttünk vele néhány órát, vagy csak akár perceket, azonnal átterjedt ránk magas fordulatszám, de egy vele együtt töltött nap után magam is kifogástalan homokháti „ö” betűvel kezdem el beszélni.

[...] Vele együtt őriztük és igyekeztünk gyarapítani a fogathajtás értékeit. Követtük az utat, amelyet példakép nagy fogathajtó elődeink jártak, és közben rádöbbsentünk: Úristen, milyen hatalmas örökséget és ezzel együtt mekkora felelősséget kaptunk. Ebben a közös építkezésben találoztunk, harcostársként dolgoztunk, míg kapcsolataink barátságga nemesedett. Megannyi közös felemelő pillanat: kézfogás, mosoly, szívből jövő köszönöm, összevillanó tekintet, amikor szavak nélkül is értettük egymást, élményközösség a tőle megszokott háttér veregetés és a jóleső ölelés.

Emlékszem, mikor 2004-ben a Kecskeméti vb-n egymás nyakába borultunk, mert 20 év után ismét négyesfogathajtás aranyérmét szereztünk. Sose feledem!

Mérföldkő volt közös életünkben, amikor 2007-ben Zoli öcsémmel és sok lelkes barátunkkal a Papp László Budapest Sportarénában megszerveztük az első Lovas Világkupát. Akkor még nem tudtuk, hogy történelmet írunk, hiszen az volt a gyűjtőpont, amely lovaséletünket egy elképesztő fejlődési pályára állította. De ha közös emlékekről beszélünk, akkor a vadászat, az erdőzúgás muzsikája sem maradhat ki. Nekem, és azt gondolom, hogy nagyon sokunknak mentora és példaképe volt

ezen a téren is. Erdőjárás közben, ha elfáradtunk, akkor bátran meríthetünk a belőle áradó őserőből, energiából.

De hajítani is nagyon szeretett. Fülembe cseng a mondat: Öcsém! Öcsém, üljél mellém a bakra, megmutatom, hogy kell hajítani – mondta hamiskásan, amikor lovaait, Simont és Mózeset, vagy kedvencét, Prádót befogtuk egy kis terepszemlére.

Sok-sok közös küzdelmes, boldog, emelkedett pillanatot. Köszönjük!

[...] A mi dolgunk, hogy értékeljük, és a méltó helyre emeljük a fogathajtás érdekében tett mondoki utat. Kereken két évtizedig a Fogathajtó Szakág nem könnyű feladatok ellátó elnöke volt. Két ciklusban a Magyar Lovassport Szövetség alelnöke; az elnökségünk tagjaként az ország lovaséletét szolgálta. Két nagyszerű kecskeméti világ-bajnokság, az izsáki rendezésű négyes Eb

és egyes világbajnokság szervezője. Szülőhelyéhez, Izsákhöz hű lokálpatriótaként itt hozta létre a hazai fogathajtás nemzetközi színvonalú fellegvárát, melyen számtalan nemzetközi és országos versenyt rendezett. Javasolni fogom, hogy ez a létesítmény inentől az ő nevét viselje.

Sportunkban is kereste a fejlődés útját, és mindezt hatalmas sikerrel tette. Elnökségének éveiben a magyar fogathajtók a világ- és Európa-bajnokságokon 25 érmet, köztük 12 aranyat nyertek. Ez a teljes éremtermésünknek kereken a negyede. Az életmű önmagáért beszél! Tisztelet, elismerés, főhajtás jár érte.

[...] A tragédia előtt két nappal nála jártunk. Jó hangulatban, közösen készülődtünk, gondoltuk át részletesen szeptemberi fogatünnepünk, a budapesti jubileumi négyesfogathajtó Európa-bajnokság programját,

tennivalóit. Felkértem versenyigazgatónak. Örömmel, felelősségtudattal vette a megbízatást. Tele volt tervekkel, ötletekkel. Számíthattok rám – mondta, és sajnos most az egyszer nem tartotta be az ígérését. Halála váratlanul ért bennünket. A döbbenet után szomorúság tölt el, és fájdalom, hogy a közös dolgaink félbeszakadtak, és úgy érzem, hatalmas űr tátong utána.

[...] Drága Jóska barátom! A tőled vett lendülettel megyünk tovább. Mit tehetünk – szomorú szívvel, nélkülöd. Ígérem neked, mögcsináljuk, folytatjuk, amit közösen elkezdtünk, de azt tudjuk, hogy egy hely örökre üresen marad a fogathajtók baráti asztalánál [...]. Drága barátom, Isten veled! – zárta búcsúbeszédét Lázár Vilmos Izsákon, Mondok József temetésén.

Összeállította: Baranyai

TÓTH LÁSZLÓ

(1940–2020)

Sokasodó hírözön között kapom a tragikus értesítést. Elhunyt Tóth László aranydiplomás agrármérnök, a Gróf Széchenyi Lovas Emlékérem kitüntetettje.

Néhány hete beszélünk utoljára – és máig tolnak az emlékek, hogy jóakarátú kritikai énje változatlanul tüzei. Karos természete, szakmánk jobbító szándékú akaratával, nyugdíjasként is megmaradt.

Tóth László élt, alkotott 80 esztendőn át. Egykori „jártányi” kisgyerekként, vasútépítő mérnök apja mellett téblábolt a viszacsatolt Erdély vasútvonalán. Láta a lovaskordélyos kubikosok földköbméterteljesítményeinek sajátosan hiteles elszámolási módját... Középkorlasként, Kollár Kornél növendékéként a Ludovikában induló tagja volt a frissen szerveződő ifi öttusa egyesületnek. Gödöllői egyetemistaként Toepler Istvántól tanulta a négyes fogat szárkezelését a porosz-lói ménesben, majd friss diplomásként a szilvásváradi ménesben pallérozódott, lótenyésztőként távlatlátással alkotott, szükségszerűen ütközött, és néha kényszerűen megalkudott. Teljesítménykipró-

bálás céllal országos négyesfogathajtó versenyeken rajtolt lovaival, és könyvbe rögzített írással szolgálta a szakmát. Majd felkérésre a frissen létesített Nagycenki Méntelep vezetésére vállalkozott, s megújuló útkereséssel, sikerrel szolgált a magyar lótenyésztés országos szervezését és ivadékvizsgálatát – a megsemmisítő átszervezésig...

Közben a hely szellemét – genius loci – hasznosítva hazai és nemzetközi versenyeket szervezett. Megvalósította a Magyar agrárfőiskolák lovasbajnokságát.

Kitűnő diplomáciai érzékkel, a magyar-osztrák határ menti baráti hajtóversenyek indításával a későbbi Duna-Alpesi Kupa nemzetközi versenysorozat cövekverése is Nagycenken történt.

Tóth László életteljesítménye csúcson, elismert nemzetközi szaktekintélye birtokában sikeresen működtetett lóexport-irodát, hitelesített nemzetközi rangon bírásokodott világbajnokságokon, és élettapasztalata esszenciájaként szakkönyvekben rögzítette útmutatásait a következő nemzedékeknek is.

A fél évszázadot meghaladó közös szakmai utunk emléktörödékeiből most előtörnek kellemes pillanatok. A szakmai viták megegyező kompromisszumai az „ide-oda” könyveink egy-egy lektorációs döntéséről... A bálolnai nyárfaerdős kocsikázások, és a Széchenyi nyomát követő nagycenki közös lovaglások hangulatai... A bakonyi szarvasleső vendéglátásaim, és a Fertő tavi kacszázások vendéglátásai gesztusértékű emlékek.

Tóth László példaértékű életműve – mint a letűnt fél évszázad – értékmozorzsái aranyrögökké halmozódnak, melyek élő alkotójának emléke őrzendő – mert csak az hal meg, akit elfelejtene!

Vácsi Ernő

St. Hubertus Endurance Cup

Szeptember 25. és október 14. között Magyarország vadászati és természeti világkiállítást rendez, amelynek mottója: „Egy a természettel”. A világkiállítás kiemelt társrendezvényeként augusztus 19–21. között rendezik meg a St. Hubertus Endurance Cup névre keresztelt nemzetközi távlovaglőversenyt az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban.

EGY A TERMÉSZETTEL
Vadászati és Természeti
Világkiállítás
MAGYARORSZÁG 2021

Az alföldi helyszínen nem csak a lovassport kedvelői találnak tartalmas kikapcsolódási lehetőséget, hiszen a szervezők nagy hangsúlyt fektetnek olyan témák bemutatására is, mint a vadászskutyás vadászat, a solymászat, a természetvédelem, vagy a különféle népzenei és kulturális műsorok. Mindemellett a látogatók vad- és halételeket kóstolhatnak meg, amelyek mellé a hazai borászatok szortimentjéből választhatnak a fogáshoz illő bort.

A világkiállítás mottója – „Egy a természettel” – összhangban van azokkal az értékekkel, amelyeket a lovassport, valamint a távlovaglás is közvetít, hiszen ez a szabadidős forma alapjaiban kapcsolódik a természetjáráshoz, valamint a vadászathoz. A szóban forgó nemzetközi távlovaglőverseny ezt a kapcsolatot hivatott erősíteni úgy, hogy térben és időben számítva, valamint műsorainak számát tekintve ma Közép-Európa legnagyobb lovassportrendezvénye lesz, de talán nem túlzás azt állítani, hogy a nagyvilágban is kiemelt figyelmet kap majd.

Nézzük a részleteket! A St. Hubertus Endurance Cup háromnapos verseny lesz, amelyen 100, 120, és a királyi 160 kilométeres távra is lehet nevezni. Ezt bárki megteheti, akinek van érvényes licence, valamint megfelelő minősítése. Mindemellett a szervezők tervei szerint lehetséges lesz minden magyar, nem minősült versenyzőnek arra, hogy a Távlovaglő és Távhajtó Szakág adott időpontra megszervezett országos bajnoki fordulóján is részt vehessen. Utóbbi részlet egyelőre még csak terv, megvalósítása jelenleg szakági döntésre vár.

Fontos hangsúlyozni, hogy a szóban forgó nemzetközi távlovaglőverseny lehetővé teszi a nemzetek közötti szorosabb kapcsolatot kialakítását, hiszen a megmérettetésben számos ország érintett és érdekelt lehet, ezért a mezőny kialakulását figyelembe véve erősen nemzetközi jellegű lesz. Az előzetes felmérések szerint nemcsak a környező országokból érkeznek majd indulók, hanem még a Táv-Keletről, illetve az arab országokból is.

A rendezvény helyszínének kiválasztását hosszas szakmai munka előzte meg, míg végül az ízig-vérig magyar, festői szépségű természeti adottságokkal bíró Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkra esett a szervezők döntése. Az alföldi táj varázsa mellett a parkban végzett magas színvonalú szakmai munka biztosítja majd, hogy méltó legyen a helyszín a verseny-

A rendezvény az előkészületektől követhető, beharangozó filmje elérhető a Facebookon, Instagramon és Youtube-csatornán is.

Bővebb információk

a <https://www.facebook.com/sthubertusendurancecup/> oldalon olvashatók.

hez. Magáról a pályáról elmondható, hogy végig a pusztában, homokos, füves, sík területen, romantikus hangulatú tanyavilágban, marhagulyák közt kap majd helyet, ahol – a versenyzés szempontjából a ló és a lovasok minden igényét kielégítő – közel 500 méter hosszú befutószakasszal ér majd véget.

Bartos Dezső

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

ÁCS RÓBERT EDZŐTÁBOR a Pataki Ménesnél

Sosem áll meg az élet a kecskeméti Pataki Ménesnél, ha éppen nem versenyzők veszik birtokba az ország egyik legprofibb komplexumát, akkor edzőtábor zajlik. Már-már hagyomány, hogy Ács Róbert is tart egy edzőtábort, idén már harmadik alkalommal érkezett az Airvent lovasklubba. Most is óriási volt az érdeklődés, szinte azonnal beteltek a helyek.

A pandémia noha mindenre hatással van, a lovasokon egyértelműen látott, mennyire örülnek az újdonságnak, változatosságnak. Az edzőtábor két napja alatt minden szigorú járványvédelmi előírást betartva, de mégis kitűnő hangulatban zajlottak az egyéni edzések. Egészen kezdő lovasok éppúgy érkeztek, ahogy profikkal és kiemelkedő teljesítményt nyújtó edzővel is találkoztunk.

Ács Róbertet kérdeztük a helyszínen.

Immáron harmadik alkalommal tartasz itt Kecskeméten edzőtábort díjlovagoknak. Te díjlovasedző vagy. Mit gondolsz, miért van ilyen nagy sikere ennek?

Alapvetően nagyon jó a helyszín, ezúton is köszönöm Pataki-Csete Dorottyának, hogy évről évre hív, és köszönöm az ugrósoknak, hogy érdeklődnek a munkám iránt és fejlődni szeretnének az idomítás terén.

Milyen tematika szerint tartod az edzéseket?

Egy tábori napra maximum tíz fő jelentkezhet, hiszen egyszerre egy párossal foglalkozom. Az első egy-két percben megpróbálom felmérni a ló és lovasa tudásszintjét, majd az edzés hátralévő részét ehhez igazítom. Ezek az edzéseken idomítólovaglásról van szó, próbáljuk a lovat minél lazábbá, elengedettebbé tenni, és természetesen javítani a lovasok ülését.

Egyre több lovasnál, edzőnél látni az elmúlt években, hogy díjlovasokkal együtt dolgoznak, készülnek a versenyekre. Mi ennek az oka?

Fejlődni mindig lehet, kortól és képzettségtől függetlenül. Ezen a hétvégén is voltak olyanok, akik magasabban képzettek, tőlük nagyobb volt az elvárás, míg mások kevesebb tapasztalattal rendelkeztek, de jó eredményt értünk el az edzés során. Alapvetően mindenki nagy lelkesedéssel érkezett, és akart fejlődni, ennek köszönhetően az egész hétvégét a jó hangulat jellemezte. Nekem külön öröm, hogy lányait és tanítványait is elhozta a díjlovag szakágban rendkívül eredményes edző, Füzér Gábor. Számomra az a visszaigazolás, hogy jó irányba tart a munkám, évről évre ügyesednek a lovasok, sok közülük a visszajáró, és hogy sok edző ellátogatott a kurzusra.

Mit gondolsz, milyen rendszerességgel és milyen korosztálynak segít legtöbbször a díjlovasedző jelenléte?

Mint ahogyan azt az előbb is említettem, bárki számára hasznos lehet, hiszen mindig kell a megerősítés, mindig ki kell kicsit mozdulni az otthoni megszokott gyakorlatokból, környezetből.

A családotban is él profi díjlovag lovas, vele is szoktál készülni?

Persze, segíték Áginak (Heibl Ágnes profi díjlovag) lentől is, és fel is szoktam ülni a

lovaira, viszont ugrani csak ő szokott velük. Ha úgy alakul, ő is felül a díjlovakra, olyankor csinál velük minden egyre ugrásváltást, vagy más hasonló gyakorlatot.

Mit gondolsz a kecskeméti Airvent lovasklub bázisáról?

Tényleg csak jót mondhatok, hiszen nagyon szeretek ide járni, szuper a hely, bár több lenne ilyen Magyarországon. A fedelésben nagyon jó a talaj, de láttam a kinti pályákat, hogy folyamatos a fejlődés. Látom, hogy a létesítményben komoly munka folyik, nagy a fegyelméletesség. Itt mindig hihetetlenül elfáradok, de másrésztől megannyi pozitívumot kapok, hogy fel is tölt energiával.

Robi, 2021-re milyen terveid vannak?

A koronavírus miatt még picit képlékenyek a dolgok, van pár nagyon ügyes tanítványom és néhány nagyon jó lovam. Természetesen, ha minden összejönne, a cél az lenne, hogy minél több nemzetközi versenyen tudjunk részt venni. A tanítványaim szeretném felkészíteni az utánpótlás Európa-bajnokságra. Nekem pedig van egy-két jó fiatal lovam, akikkel feljebb szeretnék lépni kategóriát, és ha tényleg minden jól alakul, szeretnék én magam is résztvevő lenni a felnőtt Eb-n.

**Böleczi Virág Réhel,
Katona Linda**

AKIKET ÉRDEMES FEL

Lovastorna Tehetség Program 2021

Hosszú távú szakágfejlesztési programjának újabb állomásaként a tavalyi év végén újjára indította a Lovastorna Tehetség Programot a 2020 márciusában megválasztott szakbizottság. Ez a program is – hasonlóan a többi szakág Talent Programjához – azt tűzte ki célul, hogy támogassa az elhivatott és kiemelkedően tehetséges lovastornászokat, összefogott szakmai felkészülést és fejlődést biztosítson számukra kiemelkedő edzők bevonásával, hogy ezáltal az ifjú tehetségek a versenyzésben is könnyebben és gyorsabban magasabb kategóriákba léphessenek.

A szakágban a felnőtt, ifjúsági és gyermek válogatott keret tagjai számára ez már biztosított, gyakran vannak a szövetségi kapitány által szervezett összetartások, közös korosztályos edzések. Ugyanakkor ezt a szisztematikus szakmai munkát már a fiatalabb korosztályban, az utánpótlásnevelésben is el kell kezdeni. Szerencsére egyre több lovardában van már

„Fontos, hogy a felbukkanó tehetségek és edzőik időben kapjanak megfelelő motivációt és szakmai támogatást”

lovastorna, egyre több egyesület kapcsolódik be a versenyzésbe is, de fontos, hogy a felbukkanó tehetségek és edzőik időben kapjanak megfelelő motivációt és szakmai támogatást, hogy megmaradjanak ennél a sportnál, sőt továbbléphessenek.

Hogy ezek a célok megvalósulhassanak, a Tehetség Program szakmai felügyeletét egy háromfős bizottság látja el, Villányi Krisztina szövetségi kapitány, valamint két edző, Könyves-Tóth Eszter a Berri SE, ma-

gam pedig a Budapesti Lovas Klub részéről. Mi vettünk részt a program felvételi rendszerének és tematikájának kidolgozásában, és mi koordináljuk majd a 2021-es szezonra meghirdetett edzőnapokat is. A program edzői bizottságában pedig – mivel a szakbizottság kiemelt célja, hogy a fiataloknak is minél több lehetőséget adjon – két jelenleg is aktív többszörös országos bajnok, a fiatal lovastornászok számára példaképként is állítható felnőtt válogatott versenyző kapott helyet: Németh Blanka, valamint a junior Európa-bajnok Bence Balázs. A meghirdetés után azonnal látszott, mekkora szükség van az ilyen programokra, mekkora motivációt jelent a gyerekek számára egy ilyen lehetőség, egy ilyen kezdeményezés. A pályázatra – amelyre 14. életévüket még be nem töltött, maximum B kategóriában versenyző és a 2020-as versenyszezonban hazai versenyen legalább egy alkalommal összesítésben minimum 5,5 pontot elért versenyzők jelentkezhetnek – végül hat egyesületből húsz olyan pályázat érkezett, amely minden jelentkezési követelménynek megfelelt. A kétlépcsős felvételi során a bizottság és az edzői kar tagjai először tizenkét főre szűkítették a keretet a beküldött lovas és műlovas videóanyagok alapján. Közülük a végső hat fő pedig a kaposvári Lovasakadémián megtartott válogatónap alkalmával került

FOTÓ: CSEHNÉ KLUNG TIMEA

kiválasztásra, ahol kis csoportokban tartott felmérésen sikerült részletesebb képet is kapni minden jelöltről – talajon, műlovon, mozgó műlovon és lovon egyaránt. Ezen a válogatónapon a gyerekeket kifejezetten nehéz feladat várta. Nem kaptak ugyanis lehetőséget arra, hogy előre gyakoroljanak a felvételre, a sok területet érintő komplex felmérés alkalmával a felvételi bizottság tagjai sokkal inkább pillanatnyi képet szerettek volna kapni a gyerekek készségeiről, képességeiről, életkorukhoz mért tudásszintjükről és edzetségi állapotukról, nem utolsósorban pedig a hozzáállásukról és helyzetmegoldó képességükről. A felvételi egyébként valós képet mutató az egyesületekben folyó edzőmunká-

KAROLNI

ról is, itt pedig külön kiemelendő a gyerekek talajon mutatott teljesítménye. Ha erőnlétben voltak is különbségek, mindenki megbirkózott még a legnehezebb feladatokkal is, amiből az látszik, hogy mostanra már vélhetően minden egyesületben szisztematikus tornatermi edzőmunka is folyik, amely a biztos alapokat jelenti a lovas-tornászok számára.

A verseny nagyon szoros volt, a felvételi alkalmával kiemelkedően jól teljesített szinte minden gyerek. Nagyon nehéz volt meghozni a végső döntést, de minden szempontot mérlegelve végül Biczó Boglárka (Lovasakadémia SC), Gyombolai Szonja (Tündérművelő Lovarda SE), Láng Borbála (Grand Hope Egyesület), Riz Sarolt (Berri

SE), Szita Eliza (Lovasakadémia SC), valamint Töreky Sophie (Pasaréti Honvéd LSE) került be a 2021-es Lovastorna Tehetség Programba. Ezenfelül – mert bár a Tehetség Programba ebben az évben még nem fért bele, de nagyon nagy potenciált láttak benne és szerették volna elismerni a felvételi alkalmával nyújtott kiemelkedő teljesítményét – a legfiatalabb jelöltet, Nagy Olivíát (Kiskunhalasi Lovasbandérium Egyesület) különdíjjal jutalmazta a felvételi bizottság, ami egy extra edzés lesz az egyik példaképpel, a program egyik edzőjével, Németh Blankával vagy Bence Balázsszal a 2021-es év folyamán.

Reméljük, minden résztvevő jó, egyben igen hasznos élménnyel távozott Kapos-

várról. Hiszen ez a nap talán arra is jó lehetőséget biztosított, hogy a gyerekek és edzőik a versenyeken kívül is felmérhessék, hogyan teljesítenek egymáshoz képest, ki hol tart a felkészülésben és az elévzett edzőmunkában, hol mutatkoznak esetleges hiányosságok, mire érdemes az elkövetkező időszakban még nagyobb hangsúlyt fektetni. A szakágvezetés számára pedig bebizonyosodott, igenis vannak tehetségek a szakágban, akiket érdemes felkarolni, és akiknek érdemes a jövőjét nemcsak elszigetelten az egyesületekben, de közösen, szakági szinten is egyengetni.

Török Barbara

Luc Henry

Érdekes történet ért véget néhány héttel ezelőtt. A világ egyik legeredményesebb ugrólótenyésztője, Luc Henry úgy döntött, hogy eladja lovait és 25 év után befejezi a tenyésztést. A gondosan megszervezett online árverés komoly sikert hozott. Az aukció sztárja, egy tenyészkanca, Gatoucha van't Roosakker 570 ezer eurót ért egy cseh vevőnek. Ez pedig ebben a kategóriában világrekord. De kicsoda Luc Henry, a Hero ménes alapítója, és hogyan jut odáig valaki, hogy hátat fordítson eddigi élete főművének?

Henry nagypája nemzetközi versenybíró volt, ő maga pedig 1978-ban nagypáját elkísérte Aachenbe. Akkor döntötte el, hogy egyszer majd sportlovakat fog tenyészteni. Saját bevallása szerint nehéz gyermekora volt, úgy érzete, senki sem érti meg, és a lovak jelentették számára a kiutat a magányból. Tenyészetének alapját egy Voltaire-kanca, Femke jelentette. Ennek a kancának négy csikója versenyzett 150 cm-es magasságon. 2003-ban két általa tenyésztett méncsikó kapott fedeztetési engedélyt a BVP méneskönyv-nél, Querlybet Hero és Quel Hero de Muze, mindkét mén ugyanattól a kancától

született, ugyanabban az évben. Természetesen már kezdetben kereste a kapcsolatokat a legjobb tenyésztőkkel, Joris de Brabanderrel és Marc Kluskens-szel és így több, velük közösen tenyésztett ló de Muze vagy van't Roosakker utónévvvel vált híressé. For Hero, AD Bogeno, Tic Tac du Seigneur, Uriko, Ayade de Septon, Aganix du Seigneur, Tinkoucha Hero, Atoucha Hero, Alana Hero, Ganesh Hero, Dourkhan Hero mind-mind Luc Henry hozzáértését dicséri. Luc Henryvel az elmúlt időszakban több szaklap is készített interjút, ezek alapján készült el cikkünk a Pegazus olvasóinak.

25 évnyi tenyésztői munka után hogyan értékeli magát Luc Henry?

Számomra az egész történetből a legfontosabb az volt, hogy bebizonyítsam saját magamnak, képes vagyok megélni a lótenyésztésből. Tudtam, hogy ez csak akkor sikerülhet, ha lépésről lépésre haladok, de mindig a kiválóságra törekszem. A megérzéseimre hallgattam, de az is igaz, hogy mindig mindenkit meg is hallgattam, aki jó szívvel adott tanácsot. De a lovakkal kapcsolatos megérzéseimben szinte sohasem csalódtam. Talán furcsán hangzik, de a lovak a kisugárzásukkal, lényükkel beszélnek hozzám, és én értem ezt a nyelvet. A

legkitűnőbb általam vásárolt lovakba egy pillanat alatt beleszerettem. Atoucha van't Roosakker, a legendás Usha lánya például olyan erős személyiséggel rendelkezett, hogy szinte megbabonázott. Nem volt nagy, de robbanékony, intelligens és rendkívül erőteljes volt. Ugyanígy volt Aganix du Seigneur esetében is. Kiscsikóként tetszett meg, de nem volt rá pénzem. Aztán amikor eladtam For Herót és megvolt a pénzügyi lehetőségem, akkor egy pillanatra sem haboztam, hanem felkerestem Aganix tenyésztőjét. A csikót két éve nem láttam, de annyira beleégett a tudatomba, hogy mindenképpen meg akartam szerezni. Azzal is tisztában voltam, hogy csak addig tudom megvenni, amíg meg nem nézik, hogy hogyan ugrik. Biztos voltam benne, hogy utána már nem lesz eladó. A legelőről vásároltam meg. Tapasztalatom szerint egy ló vagy egy ember természete sosem változik meg. Az maradsz, ami vagy. Egy jó lovas durván tíz százalékot tud javítani egy lovon, de a mentalitását nem tudja megváltoztatni. Ezért csak kivételesen tehetséges és kivételesen jó mentalitású lovakkal lehet tenyészteni. A legjobb kancám, Prima Donna vh Paradijs nem rendelkezett kiemelkedő képességgel, de ezenkívül minden tulajdonsága kivételes volt, és ezeket megbízhatóan örökölte. Nagy ugróképességű ménekkel párosítva zseniális utódokat adott. Hasonló kanca volt Atoucha is, hozzá Carthago Z illett a legjobban.

Nagyon fontos, hogy a kanca – és persze a mén is – megbízható, jól örökítő családból származzon. De a család olyan, mint egy fa, vannak erősebb és gyengébb ágai is. Az emberek általában ott hibáznak, hogy csak a származást, az ott szereplő nagy neveket figyelik, magát a lovat pedig egyre kevésbé. Pedig a végén csak és kizárólag az adott egyed számít. Ott van a már említett Prima Donna, vagy a másik kiváló kancám, a 2002-ben egyéni világ bajnoki aranyat nyert ír liscalgót. Mindkettőjüknek ismeretlen származású az anyai nagyanyja. Persze tagadhatatlan a szerepe szerepe is. Amikor elkezdtem tenyészteni, nem volt túl sok pénzem, és tudtam, hogy még azt a keveset is könnyen elbukhatom. Ám érdekes módon ez egyáltalán nem aggasztó.

Honnan jött ez a hozzáállás?

Nehéz gyermekkorom volt, úgy éreztem, hogy senki sem ért meg, mert mindig más gondoltam, mint a többiek. A lovak a megváltást jelentették számomra, közöttük biztonságban éreztem magam. Sokan kez-

detben lüke Luc-nek becéztek, gyakran ugyanazok, akik ma zseninek tartanak. Az igazság valahol középen van. Ma azért néznek bolondnak, mert jómódú emberként egy jurtában lakom. Modern jurta, de mégiscsak jurta. De csak azért építsek

3

1. A lovakkal kapcsolatos megérezéseimben szinte sohasem csalódtam, nyilatkozta Luc Henry

2. Gatoucha van't Roosakker 3. Prima Donna vh Paradijs

nagy házat, mert a társadalom ezt várja el tőlem? Vegyek drága autót, hogy a szomszédoknak imponáljak? Az anyagiak sosem érdekelték, és a lovak pontosan ugyanígy gondolkodnak. A pénz csupán eszköz, de soha nem lehet cél. Elvégre a világból üres zsebekkel távoznak. A lovaknak köszönhetően olyan hivatást találtam, amelyben kiteljesedhettem. És most is a lovak teszik lehetővé azt, hogy továbblépjek és a belőlük keresett pénzből szociális projekteket finanszírozhatok.

Mit tanácsolna egy kezdő tenyésztőnek?

Azt, hogy óvakodjon a szirénhangoktól, amelyek tévutakra vezetnek. Mindenkit meg

kell hallgatni, de a végén az ember hallgasson a szívére és az ösztöneire. A legnagyobb baj az, ha az emberek olyasvalamit vélnek látni a saját maguk által tenyésztett lóban, ami nincs ott. Kezdetben én sem voltam realista, de higgyék el, az önámítás a

„A legnagyobb baj az, ha az emberek olyasvalamit vélnek látni a saját maguk által tenyésztett lóban, ami nincs ott”

legveszélyesebb. Szerintem soha nem lehet igazán jó tenyésztő az, aki a pénzt jobban szereti, mint magát a lovat. Az utóbbi években elharapódzott valamiféle túlzott anyagiasság a lótenyésztés világában. A szenvedély helyét spekuláció vette át. Nézzék csak meg az embrióárveréseket.

Mondja ezt Luc Henry, aki az elsők között produkált embriókat?

De nem azért, hogy ügyeskedjek velük. Tucatszámra használok fiatal méneket, ha jónak látom őket. Igen, minden évben eladtam egy-két drága csikót vagy embriót, hiszen a piac e területén is jelen kell lenni, de számomra mindig a sport volt a fő cél.

És mi lesz most Luc Henryvel?

A kislányom két éves volt, amikor az édesanyja elhagyott engem. Most tizenöt éves, és bár a külön töltött évek pótolhatatlanok, szeretnék minél több időt vele lenni. Talán világ körüli útra indulunk együtt. Az elmúlt tíz évben a levegő versenylovaiban, a postagalambokban találtam meg az új kihívást. Vannak már eredményeink, amire büszke lehetek.

Melyik az a ló, amire élete utolsó perceiben is emlékezni fog?

Életem utolsó perceiben a lányomra fogok gondolni. Egy lóra? A jelenben élek, nem pedig a múltban. Nem véletlen, hogy itt, ahol lakom, egyetlen fotó sincs lovakról, ahogy az anyagi dolgokhoz sem ragaszkodom, úgy a lovaimmal sem láncoltam össze az életemet. Ezért tudok megválni tőlük. Ám ha egyetlenegy kellene választanom, akkor az Prima Donna vh Paradijs lenne. Ő volt a csillag a tenyésztői pályám egén.

Szebényi Dániel

Forrás: Stud for Life, Zangersheide Magazine

MARADANDÓ FOGATHAJTÓ

Javában tartanak az építkezések a 2021 szeptemberében Budapesten sorra kerülő négyesfogathajtó Európa-bajnokság leendő helyszínén, a Kincsem Parkban. Az Európa-bajnokságra készülő pályák tervezőjével, Fintha Gábor pályaépítővel beszélünk az elképzelésekről, a kivitelezés állásáról és a felépülő pályák további sorsáról.

Hogyan lett kapitányból pálya- építő?

Nagyon egyszerű volt, hisz az FEI 2013-ban választót elé állított: vagy kapitány, vagy pályaépítő leszek, mert a kettő együtt úgymond összeférhetetlen. Utóbbit választottam, és most így utólag bevallom, nem bántam meg a döntésem. Továbbra is a lovassportban, a fogathajtásban dolgozom, és vállaltam e nem könnyű feladatot, amit küldetésnek éreztem, és érzek mind a mai napig.

Az idei budapesti négyesfogathajtó Európa-bajnokságon nemcsak pályát épít, hanem ön a ter-

vező is, és a kiviteli munkákat is felügyeli.

Valóban, nagy kihívásnak érzem és megtiszteltetésnek e feladatot. A hazai szövetségtől júniusban kaptam felkérést a tervezésre, az FEI-től pedig decemberben érkezett meg a megbízás az Eb pályaépítési feladataira.

Mennyi időt töltött a tervezéssel, mikor indult a kivitelezés, és hol tart?

Ebben a járványhelyzetben sem tétlenkedtünk – egy hónap után bemutattam a tervet, és utána megkezdődött a kivitelezés. Gőzerővel folyt az őszen, és jelenleg 95%-os a készültségi fok. Elkészült a két

bemelegítőpálya, a lovak és kamionok elhelyezésére szolgáló helyeket kiépítettük. Tavasszal jön a terep végső rendezése, a fűvesítés, és augusztusra minden készen áll a szeptember 2-5. között rendezendő Európa-bajnokságra.

Milyen koncepcióval indult a tervezés?

Arra törekedtem, hogy a jubileumi Európa-bajnokság színvonalának megfelelő legyen, trükkös, látványos, de ugyanakkor biztonságos a hajtók és a lovak számára. A helyszín adta a lehetőséget, hogy itt és most egy maradandó nemzetközi fogathajtó versenyhelyszínt alakítsunk ki.

NÉVJEGY

FINTHA GÁBOR

1947, agrármérnök

- Válogatott négyesfogathajtó (1976–1997)
- Magyar bajnok (1989, 1994)
- Magyar hajtóderby-győztes (1979, 1995)
- Négy világbajnokságon szerepelt (1978, 1980, 1982, 1984)
- Két Európa-bajnokságon indult (1977, 1981)
- 2000–2012-ig volt szövetségi kapitány, irányítása alatt 16 FEI-érmet szereztek versenyzői
- 2013-tól FEI nemzetközi pályaépítő
- A nevéhez fűződő legfontosabb versenyek pályái: Izsák–2013 (Eb), Izsák–2014 (vb), Fábiansebestyén–2015 (vb), Piber–2016 (vb), Lipica–2017 (vb), Mezőhegyes négy alkalommal (vb)
- Nemzetközi pályaépítőként bejárta Európát, és Amerikába is hét alkalommal kapott felkérést
- A Gróf Széchenyi István Emlékérem kitüntetettje (2004)

FOTÓ: VÁRALJAI ZOLTÁN ÉS SOMOGYÁRI ANETT

PÁLYA A KINCSEM PARKBAN

Mennyiben más ez, mint a többi vb- vagy Eb-helyszín, amit tervezett?

Az az érdekessége, hogy a Kincsem Park olyan helyszín, ahová egy közönségbarát pályát lehetett álmodni, tervezni és építeni. A tribünről szinte végig lehet nézni még a maratonhajtás versenyét is, a centerpálya az Eb-n a rögbipályán lesz. Természetesen az épített nyolc maratonakadály mellett is lehet közönséget elhelyezni.

Milyen a nyolc akadály?

Sík a terep, ezért sok földet kellett megmozgatni, hogy dombos, és két vizes akadály is legyen benne. Megépült két bemelegítőpálya, és a mintegy 30 méteres látványos hidas vizes akadály. A munkálatok során 50-60 ezer köbméter földet mozgattunk meg, beépítettünk mintegy 140 köbméter oszlop és 35 köbméter deszka faanyagot. A lovak szempontjából nem ígérkezik könnyűnek a maratonpálya. Az akadályok látványosak és hosszúak lesz-

„Arra törekedtem, hogy a jubileumi Európa-bajnokság színvonalának megfelelő legyen, trükkös, látványos, de ugyanakkor biztonságos”

nek, fizikálisan is megkérdezi a lovakat. Az akadályok még nincsenek elnevezve, de lesz boros, erdész-vadász, hortobágyi, és persze az említett két vizes, illetve dombos akadály.

Lesz tesztverseny az Eb előtt?

Mivel tavasszal esedékes a füvesítés, biztos nem lesz, hisz még meg kell a fűnek erősödni.

Korábban annyi vb- és Eb-pályát építettünk, de egyik sem lett maradandó.

Itt a szövetség és a szakág vezetése hosszú távra gondolt, mikor a budapesti Kincsem Park mellett döntött, már benyújtotta a pályázatát a Magyar Lovassport Szövetség az FEI illetékes testületéhez a 2023-as jubileumi, huszadik kettesfogathajtó világbajnokság megrendezésére, Budapest helyszínével. A köztes években pedig nemzetközi versenyek, illetve országos bajnoki döntő és magyar hajtóderby helyszíne lehet, és lesz a Kincsem Park új fogathajtópályája.

Akkor 2021-ben sem unatkozik Finta Gábor...

Valóban nem, de ez már így van ötven éve, amióta a fogathajtósport mellett elköteleztem magam. Ha ma kezdeném, ugyanezt az életutat örömmel bevállalnám.

baraa-press sport

Bátorsága repíti előre

A nem ritkán hajmeresztőnek tűnő gyakorlataikat végző tornászokat látva többségünkben az izgalom és aggodalom egyaránt jelen van, ha azonban a gimnasztika egy vágató lovon zajlik, ezek az érzések rögvest tetőpontjukra hágnak. Láng Bori mindössze 13 esztendő, mégis hétről hétre, az esetleges félelmeit legyőzve hódol szenvedélyének, a lovastornának. Elhivatottságát, és persze tehetségét jelzi, hogy a 2021. évi Lovastorna Tehetség Programba is beválasztották (a programról lásd cikkünket a 22-24. oldalon – a szerk).

Mikor ültél – avagy álltál – először lóhátra?

A lovaglással kisiskolásként, nyári lovastáborok alkalmával volt lehetőségem ismerkedni, s már ekkor megszerettem, igazán közel viszont négy évvel ezelőtt került a szívemhez: egy pátyi lovardában, egyesületünk nyílt napján próbáltam ki ekkor a lovastornát, ami szinte azonnal a szenvedélyemmé vált. A szüleim úgy gondolják, a lovak iránti szeretetet dédnagyapámtól örökölhettem, aki patkolókovácsként dolgozott annak idején.

Úgy sejtem, nem véletlen, hogy a lovassport ezen szakágát érezted leginkább hozzád közel állónak.

Hosszú évekig ritmikus sportgimnasztikára is jártam, ami nagyon hasonlít a lovastornához, azzal a különbséggel, hogy azt talajon űzik. Azt hiszem, főleg emiatt szerettem meg a lovassportok közül ezt a szakágat.

Szükségét látod annak, hogy rendszeresen tornásműllyel az, aki lovastornával szeretne foglalkozni?

Nem feltétlenül. Egyesületünkben, a Grand Hope Lovassport és Művészeti Egyesületben lovastornázó csapattársaim például nem mind rendelkeznek tornász tapasztalatokkal, mégis nagyon ügyesen űzik a sportot. A tehetség persze fontos, ahogy a bátorság és az elszántság is.

S ha már a bátorságnál tartunk: a lovastorna távolról sem tűnik veszélytelennek. Volt-e már komolyabb esésed, esetleg sérülésed?

Szerencsésnek mondhatom magam, mert eddig csak egy komolyabb balesetem volt – kiment a bokám, amikor a műlóról történő leugrást gyakoroltam. Ez lényegében egy hordó, aminek négy lába van, illetve füle is, amibe kapaszkodunk. Először műlovon gyakoroljuk be az elemeket, és csak utána szállunk lóra. Kapaszkodó, azaz heveder persze a lovon is van, s nem nyereg, hanem egy nagy szivacs, egy úgynevezett voltizsalátét van a hátán.

Noha a hangsúly az egyes technikai elemeken van, egyszerűsre mind jó

lovasnak is kell lennie egy lovas-tornásznak?

Az alapokkal tisztában kell lenni, és fontos, hogy összhangban legyünk a lóval. Az egyensúlyérzéken, a gyors reflexeken nagy hangsúly van: ha az állat egyenetlen talajra lép, esetleg gyorsít vagy lassít, akkor arra gyorsan kell reagálni. Talán ebben sikerült a legtöbbet fejlődnöm eddig, ugyanakkor az évek alatt izmosabb is lettem, illetve nyúlékonyabbá is váltam, így például a spárgáim is sokat javultak. Amiben szeretnék előbbre lépni, az az, hogy ne legyen bennem félsz, mikor egy új, nehezebb elemet kezdek begyakorolni. Idővel – és kellő gyakorlással – ezen persze túl lehet lépni.

Hol, illetve milyen gyakran van lehetőséged edzeni?

Az év ezen szakaszában, az esős idő miatt fedeles lovardában gyakorlok. Jelenleg a Fejér megyei Gyúron hetente két alkalommal két-két órát készülök edzőimmal, Sovák Péterrel és Flanek Reginával.

Mesélnél arról, hogy mikor és hogy élted meg az első versenyt?

Mindössze néhány hónappal azután került rá sor, hogy elkezdtem lovas-tornázni. A verseny Sós-kúton volt, ahol műlovas kategóriában, 11 induló között sikerült a dobogó legfelső fokára állnom. Nagy meglepetés, és még annál is nagyobb boldogság volt ez számomra.

Mely eredményeid azok, amelyek hasonló élményként maradtak emlékezetesek számodra?

A 2017-es és 2018-as országos bajnokságon szerzett harmadik helyezéseimre vagyok leginkább büszke. A legutóbbi versenyemen egyébként C kategóriában indultam; szeretném idén egyel feljebb, a B-ben megmérettetni magam.

Mit lehet tudni a jelenlegi lovadról?

Ő Funky, azaz Fáklya, egy 15 éves magyar sportló. Érdemes tudni róla, hogy nagyon magas; a marmagassága 185 centiméter. Nagyon jó fizikális állapotban is van, úgyhogy egy jó darabig még biztosan rajthoz áll velünk.

Tekintve, hogy ennyire szereted a sportot, feltételezem, hogy jó kapcsolatot ápolsz a csapattal, illetve versenytársaiddal is.

A lovas-torna kevésbé ismert, mint például a díjugratás, ugyanakkor nem vagyunk keve-

sen, akik ebben a szakágban versenyzünk. A többség lány, de vannak fiúk is: ott van például Bence Balázs, aki az egyik legeredményesebb magyar lovas-tornász. A miénk egy viszonylag kis egyesület. Öten vagyunk gyerekek, s mindenkivel nagyon jóban vagyok – olyanok vagyunk, mint egy család. A többi egyesület versenyzői közül is sokakkal ápolok jó viszonyt. Köztük van Riz Sarolt is, akit nagy örömmre szintén beavasztottak a 2021. évi Tehetség Programba.

Kevés ennél nagyobb dicsőség érheti a fiatal, feltörekvő lovasokat.

Az egész kiválasztási folyamat nagy élmény volt számomra. A beküldött videók alapján a bizottság tízenkét főre szűkítette a pályázók mezőnyét, majd Kaposvárott, személyle-

kedvelem, de a matematika is kezd egyre közelebb állni hozzám.

A lovak mellett van más szenvedélyed is?

Nagyon szeretek sütni, legyen szó muffinokról vagy éppen tortákról. A születésnapi tortákat mindig én készítem otthon. Így a két bátyámnak is, akik közül az idősebb, Barnus szertornázik. Ő tanított meg szaltózni.

Apropó, technikai elemek: van olyan gyakorlat, amit mostanában készülsz elsajátítani?

Körülbelül három hónapja gyakorlom a vissza-bógnit, de még nem érzem magam biztosnak benne. A technikai elemeket először a talajon, aztán műlovon, végül lovon gyakorlom be. Persze nem vagyok magam-

1. 2019, Tavasz Kupa, Kaposvár. Futószárazó: Sovák Péter | 2. 2019, országos bajnokság, Kaposvár, az egész csapat eredményhirdetés után: Sovák Péter, Papp Rozina, Papp Viola, Láng Emese, Flanek Regina, Láng Bori, Láng Eszter

sen mérték fel a képességeinket és tudás-szintünket. Nagyon élveztem ezt a napot – olyan volt, mint egy edzés, persze komoly téttel. Két nappal később, mikor hazaértem az iskolából, a szüleim azzal a hírrel vártak, hogy bekerültem a programba a hat lovas-tornász egyikeként. Igazán ügyesek voltak a vetélytársak, ezért csak titkon reméltem, hogy engem is kiválasztanak, de sikerült, és ez nagyon boldoggá tesz.

Hogy látod, elégséges idő jut a lovas-tornához a tanulásra is?

Jól össze tudom egyeztetni a kettőt, ugyanis pénteken és vasárnap vannak edzéseim, így elegendő időm jut a tanulásra is, ami azért is fontos, mert ebben a tanévben – hetedikes vagyok – négy új tantárgyam is lett. Lakóhelyemen, Telkiben járok általános iskolába, és leginkább a testnevelést

ra utalva: az edzőim futószárral vezetik a lovat, és segítenek tartani is engem a gyakorlat közben, ha szükséges.

Milyen céljaid vannak az ideitől kezdődően nézve, már ami a versenyzést illeti?

Szeretném, ha év végére a B-ből a gyermek kategóriába kerülnék. Hogy mikor és hol lesz az első versenyem, azt sajnos nem tudom. A koronavírus-járvány miatt nagy a bizonytalanság, és tavaly is sorra maradtak el a versenyek, úgyhogy már nagyon hiányzik, hogy részt vegyek valamilyen megmérettetésen. Szeretem a versenyek hangulatát, a közös reggeliket a csapattal, a kötelezőkre és a kűrökre való készülődést, de leginkább talán azt, amikor szurkolunk egymásnak.

Szőcs Attila

A sport krónikásainak volt tennivalójuk, akadt dolguk bőven az elmúlt öt évtizedben, hisz a hazai lovassportunk legsikeresebb szakágává nőtte ki magát a „szekerészek” tábora. Az elmúlt időszak sikereit mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy 50 év alatt 105 világ- és Európa-bajnoki érem került fogathajtóink vitrinjébe, benne, amire joggal lehetünk büszkék, 47 aranyérem. Legendás hajtóink sora tette le névjegyét eredményeivel itthon és külföldön, hozott sikereket, fényesebbnél fényesebb érmekeket.

ÖT FÉNYES ÉVTIZED

Most a jubileumi év elején tekintünk néhányra vissza, segítségül hívva ehhez régi idők nagy tanúit: Váczi Ernő sikeres szövetségi kapitányt, Róth Ferencet, Salánki Miklóst és Dávid Sándort, a fogathajtóink „házi újságíróit”, de említhetem Szekeres Ferencet, Novotny Zoltánt, Radnóti Lászlót, Banczik Lászlót, és a sort lehetne folytatni a fotósokkal – de a felsorolás folytatása helyett jöjjenek a tények.

50 éve, 1971-ben Budapesten rendezték az I. Négyesfogathajtó Európa-bajnokságot, ahol hét nemzet, hat csapat és tizenhat egyéni induló állt rajthoz a százszázalékos magyar sikert hozó új szakág, a fogathajtás hatalmas közönséget vonzó és sikeres bemutatkozásán. Egyéniben Abonyi Imre első Európa-bajnoki címét szerezte, Fülöp Sándor ezüstérmes, Papp József bronzérmes lett, és csapatban is a magyarok gyűjtötték be az aranyérmet. A második helyen a németek, a harmadikon az angolok végeztek. A négyesfogathajtás magyar bajnoka 1971-ben Papp József volt.

45 éve, 1976-ban a hollandiai Apeldornban tizenegy nemzet, hat csapat, harminchárom egyéni induló részvételével rendezték a III. Négyesfogathajtó Európa-bajnokságot. Kettős magyar siker született, egyéniben Abonyi Imre nyert a német Emil Jung és a lengyel Zigmund Walinewski előtt, illetve az Abonyi Imre, Bárdos György, Fülöp Sándor összetételű magyar csapat is aranyérmet szerzett (második a német, har-

madik a lengyel csapat lett). 1976-ban az üstökösként feltűnt Bárdos György nyerte a magyar bajnokságot és a magyar hajtóderbyt.

40 éve – 1981-et írtak akkor – a VI. Négyesfogathajtó Európa-bajnokságot a svájci Zugban rendezték. Az Abonyi Imre nyomdokaiba lépő Bárdos György egyéniben aranyérmes lett, és csapatban is Magyarország (Bárdos György, Bálint Mihály, Muity Ferenc) szerezte meg a világbajnoki címet. A négyeseknél Muity Ferenc volt a magyar bajnok, míg a ketteseknél Bozsik József nyert.

35 éve, 1986-ban a VIII. Négyesfogathajtó világbajnokságot az angliai Ascotban rendezték, tizenegy nemzet nyolc csapatának és negyven indulójának részvételével. Egyéniben a holland Tjeerd Velstra nyert a fiatal holland trónkövetelő IJsbrand Chardon és az esélyes világbajnoki címvédő Juhász László előtt, aki 1984-ben egyéniben is és csapatban is aranyérmes lett a Szilvásváradon rendezett vb-n. Csapatban a hollandok nyertek, a magyarok (Juhász László, Bárdos György, Bozsik József) ezüstérmekkel tértek haza, és a németek lettek a bronzérmesek.

A magyar bajnok ebben az évben négyes fogathajtók kategóriában Bárdos György volt, kettes kategóriában pedig Fehér Mihály. A magyar hajtóderbyt Bozsik József (négyes) és Szegedi Gábor (kettes) nyerték.

FOTÓ: SOMOGYÁRI ANETT ÉS ARCHIV

■ 1971, Budapest.
Az Eb-győztes és Fülöp herceg

30 éve, 1991-ben a IV. Kettesfogathajtó világbajnokságot az ausztriai Zwetlben rendezték, tizenhét nemzet, tizenhat csapat, hatvan induló vett részt. Egyéniben a svájci Werner Ulrich nyert, a legjobb magyar az ötödik helyen végzett Molnár János volt. Lázár Vilmos 11., Kecskeméti László 12., Fehér Mihály 13. lett. Csapatban meglepetésre az amerikaiak nyerték a világbajnokságot a németek és a lengyelek előtt. A Molnár János, Kecskeméti László, Fehér Mihály összetételű, két világbajnokot felvonultató magyar csapat esélyesként indult, de ezen a vb-n negyedik lett. Az 1991. év magyar bajnoka négyes fogattal Juhász László, kettes fogattal Fehér Mihály volt.

25 éve - 1996-ban - a XIII. Négyesfogathajtó világbajnokságot Belgiumban, Waregemben rendezték, 14 nemzet 11 csapata és 44 egyéni indulója nevezett.

Egyéniben a hazai Felix Brasseur győzött a brit Georg Bowman és Bozsik József előtt, és csapatban is nyertek a belgák, megelőzve a németeket és az angolokat. A magyar csapat (Bozsik József, Fehér Mihály, Dobrovitz József) ötödik lett.

Az év magyar bajnokai Józsa Vendel (négyes), Lázár Zoltán (kettes), dr. Fehér András (egyes) voltak, a hajtóberbyt pedig Józsa Vendel (négyes) és Lázár Vilmos (kettes) nyerte.

20 éve - 2001-ben - a IX. Kettesfogathajtó világbajnokságot Riesenbeckben rendezték, ez az a helyszín, ahol ezt megelőzően Kecskeméti László 1987-ben, Lázár Zoltán 1997-ben nyert egyéniben világbajnoki címet. A világbajnoki címvédőként kiutazó magyar hajtók megvédték elsősgüket, egyéniben Lázár Vilmos arany-, Nyúl Zoltán bronzérmes lett. Csapatban 1989 és 1999 után harmadszor nyert

Magyarország (Lázár Vilmos, Lázár Zoltán, Nyúl Zoltán).

Magyar bajnokaink Dobrovitz József (négyes), Lázár Vilmos (kettes) és Taczman Elek (egyes) voltak ebben az évben.

15 éve, 2006-ban a németországi Aachen adott otthont a XVIII. Négyesfogathajtó világbajnokságnak, tizennyolc nemzet tizenhat csapatát és negyvenkilenc indulóját vendégül látva. Egyéniben a belga Felix Brasseur nyert a holland IJsbrand Chardon és a német Christoph Sandman előtt; a magyarok közül Dobrovitz József hatodik, a világbajnoki címvédő Lázár Zoltán nyolcadik, Bárdos Attila tizenötödik lett. Csapatban a németek nyertek a belgák és

lett, 59. helyezéssel –, és csapatban is az angolok nyertek a svédek és a németek előtt. A magyar triót kizárták.

2006 magyar bajnokai Dobrovitz József (négyes), Selyben Zsolt (kettes), és Gáspár Zoltán (egyes) voltak, míg a magyar hajtóderby győztesei Lázár Zoltán (négyes), Selyben Zsolt (kettes) és Rondzik Gábor (egyes).

10 éve, 2011-ben magyar kezdeményezésre zöld utat adott az FEI a 2001-ben megszakadt négyesfogathajtó Európa-bajnokságok folytatásának, és a hollandiai Bredában rendezték a VII. Négyesfogathajtó Európa-bajnokságot kilenc nemzet, kilenc csapat, harmincöt induló részvétel-

Tibor hatodik, Selyben Zsolt tizenkettedik, Nyúl Zoltán tizenharmadik. Csapatban a hollandok lettek a világbajnokok a németek és a házigazda franciák előtt, a magyar egység a negyedik helyen zárt.

A 2011. év magyar bajnokai Lázár Zoltán (négyes fogat), ifj. Nagy Tibor (kettes fogat), Bajáki Ferenc (egyes fogat), és Osztertág Kristóf (póni kettes fogat) voltak.

5 éve, 2016-ban a hollandiai Bredában rendezték a négyesfogathajtó világbajnokságot, tizenhat nemzet tizennégy csapata és ötvennégy indulója állt rajthoz. Egyéniben az ausztrál Boyd Exell sorrendben negyedszer védte meg világbajnoki címét a két holland, IJsbrand Chardon és Koos de Ronde előtt, a magyarok közül ifj. Dobrovitz József hatodik, Lázár Zoltán nyolcadik, Dobrovitz József tizedik, Váczi István tizenkilencedik, Móró Lajos huszonkilencedik helyen végzett. Csapatban Hollandia sorozatban ötödször védte meg elsőségét, Magyarország (ifj. Dobrovitz József, Lázár Zoltán, Dobrovitz József) ezüstérmes, Németország bronzérmes helyen zárta a versenyt.

Korosztályos póni Európa-bajnokságot is rendeztek az évben, a németországi Schildauban tizenkét nemzet kilenc csapata, összesen nyolcvanhárom indulója sorakozott fel. Egyéniben kategóriájában Palkovics Dávid ezüst, Kovács Zsófia aranyérmes szerzett. Csapatversenyben a németek nyertek a franciák és a svédek előtt, a magyar fiatalok hetedik helyen végeztek. Ugyanebben az évben egyesfogathajtó világbajnokság is volt, az ausztriai Piberben rendezték huszonhárom nemzet tizennyolc csapatával és hetvenöt indulójával. Kettős német siker született, hisz egyéniben is és csapatban is a németeké lett az aranyérem. A magyar hajtók közül egyéniben Nyúl Katalin 25., Gáspár Szilvia 49., Farkas József 52., Kun Andrea 60. lett. Csapatban tizedik helyen végzett Magyarország (Nyúl Katalin, Gáspár Szilvia, Kun Andrea).

A 2016. év magyar bajnokai Dobrovitz József (négyes fogat), Kákonyi Norbert (kettes fogat), Nyúl Katalin (egyes fogat), Palkovics Dávid (póni négyes fogat) és Jámbor Vilmos (póni kettes fogat) voltak.

■ 2006, Aachen

a hollandok előtt. A világbajnoki címvédő magyar egység (Dobrovitz József, Lázár Zoltán, Bárdos Attila) negyedik helyen végzett.

Ugyanebben az évben az olaszországi Prato del Vivaróban megrendezték a IV. Egyesfogathajtó világbajnokságot huszonegy nemzet tizenkilenc csapatával, összesen hetvennégy indulóval. Kettős angol sikerrel zárult az esemény, egyéniben Paul Sidwell nyert a svéd Cecilia Qvarnström és a német Dieter Lauterbach előtt – a legjobb magyar Farkas József

vel. Kettős holland siker született, az aranyérmes IJsbrand Chardon és a bronzot Koos de Ronde szerezte meg, de az ezüstöt Dobrovitz József hozta haza. Csapatban Hollandia lett az Európa-bajnok, az ezüstérmes pedig Magyarország (Dobrovitz József, Lázár Zoltán, ifj. Dobrovitz József).

A kettesfogathajtó világbajnokságot Franciaországban, Contyban rendezték abban az évben, huszonkét nemzet tizennyolc csapata és hatvankilenc indulója vett részt. Egyéniben a német Carola Diener nyert, Lázár Vilmos negyedik lett, ifj. Nagy

UGRÓLOVAK SÉRÜLÉSMENTESEN

A World of Showjumpingon jelent meg egy érdekes cikk dr. Jan-Hein Swagemakers tanácsaival, aki 2009-től a német díjugratócsapat állatorvosa, FEI-állatorvos, saját klinikával is rendelkezik, emellett lókiropraktőr is. Arról beszélt, hogyan lehet elkerülni egy kis odafigyeléssel az amúgy nagyon gyakori, tipikusan az ugrólovakat veszélyeztető sérüléseket.

Ezen sérülések leginkább az ízületeket, szalagokat, inakat érintik, az ugrólovaknál kevésbé jelentkezik izomsérülés. A spotsérülések 70%-a pedig a lábtótól és a csánkóktól lefelé jellemző, amely a ló testfelépítéséből adódik. Ha közelebbről megvizsgáljuk a ló lábainak a felépítését, nagyon sok szögellést láthatunk. A sok szögben megtört „szerkezetek” miatt az ízületek, szalagok, inak, izmok nagy nyomás alatt vannak. A ló lábszerkezete távol áll az ideálistól, hogy a teste hatalmas súlyát viselje, ugyanakkor a természet mégsem ok nélkül alkotta meg ilyennek, ugyanis remekül vezeti az erőt és rugalmasságot ad. Nézzünk hat alapvető Jan-Hein Swagemakers tanácsaiból, amelyekkel elkerülhetők a leggyakoribb ugróló-sérülések.

MEGFELELŐ KONDÍCIÓ

Amelyik ló pihenőn volt, időre van szüksége, hogy újra jó alapformába kerüljön, mielőtt elkezdjük vele a versenyzést. Egyébként több mint valószínű, hogy leszérül, vagy újrasérül. Ha a ló elfárad, nem tudja megfelelően kontrollálni a mozgását, a lábait, és nem tud alkalmazkodni a különböző helyzetekhez. Ekkor a sérülések gyorsabban bekövetkeznek. Ezért a lovunknak megfelelő kondícióval kell rendelkeznie, amelyhez az alapállóképesség-edzés a kulcsfontosságú feladat.

ERŐ

Az izmok, szalagok, inak, és a csontok is mind élő szövetek, melyek ahhoz a munkához alkalmazkodnak, amelyet végeznek.

Ez az izmoknál a legszembetűnőbb, mivel ezek látványosan nőnek, ahogy erősödnek. De ugyanez a helyzet az ízületekkel, szalagokkal és inakkal is, szükségük van a munkára, hogy erősödjenek, de az izmokkal ellentétben hosszabb időt vesz igénybe. Az ízületek, inak, szalagok erősségét nehéz értékelni, mert az izmokkal ellentétben fejlődésük közben nem lesznek nagyobbak. Természetesen a csontokra is ugyanez vonatkozik, ha súly terheli őket és rendszeresen mozognak, akkor erősödnek is. Azok a

„A feszült, ideges ló könnyebben sérül, mint az, amelyik bízik a lovasában”

csontok, amelyeket nem dolgoztatnak, gyengébbek lesznek és könnyebben törnek. A hosszútávfutó és a súlyemelő kinézete teljesen különböző, más edzést is végeznek a maximális teljesítmény eléréséhez. Az ugrolónak e kettő kombinációjára van szüksége, az állóképességre és az erőfejlesztésre egyaránt. Tehát mindkettőt fejleszteni kell.

PROPRIOCEPCIÓ

Talán ez a legelhanyagoltabb. Pedig a legfontosabb, a testtudatosság, hogy a test bármikor képes legyen alkalmazkodni és válaszolni a különböző helyzetekben. Ha például sétálunk az úton és beelépünk egy lyukba, a lábunk korrigálni fog, még mielőtt felfognánk, hogy beeléptünk. Legálábbis ez történik jó esetben, ha van egy jól működő propriocepciós rendszerünk. Ha sosem eddzük a propriocepciókat, ha mindig teljesen sima utakon gyalogolunk és mindig ugyanazokat a mozdulatokat hajtjuk végre, akkor ez a rendszer lustává válik, nem reagál olyan gyorsan, és könnyebben megsérülhetünk. Ugyanezt a rendszert kell fejlesztenünk a lovunkban is, amit lehetőleg fiatal korában kezdjük meg. Erre az egyik módszer, hogy különböző felületeken mozgatjuk a lovat, a másik pedig egyes gimnasztikai gyakorlatok végzése. Ezek segítik a lovat alkalmazkodni a változásokhoz. Ha lovunk nem szokott a terepen való munkához, természetesen

FOTÓ: SOMOGYVÁRIANETT ÉS FEI

csak fokozatosan szoktassuk hozzá. Ha viszont már csikókorban hozzászokott az egyenetlen talajon való mozgáshoz, akkor a későbbiekben sem okoz majd neki gondot. Minél jobban működik lovunk propriocepciós rendszere, annál erősebb lesz a pályán, és annál kevésbé sérül meg bizonyos fordulókban, rossz érzésekben, megcsúszásokban, vagy más váratlan helyzetekben, amelyek előfordulhatnak a versenyen vagy edzésen. Ha a ló fáradt, a

propriocepciós rendszere nem működik megfelelően, ezért is nagyon fontos a megfelelő kondíció és az erő.

MENTÁLIS EGYENSÚLY

A ló legyen éber, legyen gyors a reakcióideje, amikor szükség van rá, de nem szabad annyira „élesnek” lennie, ami már inkább feszültség. A feszült, ideges ló könnyebben sérül, mint az, amelyik bízik a lovasában. Ez nem csak a versenyre ért-

elégge mozgékonyak legyenek, ugyanakkor készek is a teljesítményre. A jó bemelegítésnek is tartalmaznia kell apró pihenőket, hogy az inak feltöltődjenek rugalmassággal és energiával. Nagyon fontos, hogy ugyanolyan típusú bemelegítést végezzünk a lovunkkal otthon, mint a versenyen. Az edzés végén a levezetés ugyanolyan fontos, mint a bemelegítés. Ügessünk a lóval a munka végén, és sétáljunk vele. Ha boxban tartjuk a lovat, edzés után a nap későbbi szakaszában, vagy másnap reggel vigyük ki mozogni, hogy a szövetekben megfelelő keringés legyen. Ha nem hagyjuk mozogni két edzés között, a sérülésveszély sokkal nagyobb. A legjobb, ha napközben karámban van, így megőrizhetjük izmainak, inainak a rugalmasságát. A legjobb masszázs a lónak az enyhe mozgás, a séta, vagy laza kocogás. Például futószáron hagyjuk saját tempójában mozogni, anélkül, hogy kikötnénk. Vagy lovagoljunk ki lépésben egy laza terepre, odadobott szárákkal.

PIHENŐIDŐ

Adjunk a lovunknak rendszeres pihenőidőt. Neki is szüksége van szünetre, éppúgy, mint nekünk. Nem ugorhat ugyanazon a szinten, ugyanolyan frissességgel, egészségesen és motiváltan két éven keresztül. Néhányan legelőre teszik a lovaikat három hétre, ami nagyon szép, de néhány ló ilyenkor elhanyagoltnak érzi magát, úgyhogy csak óvatosan. Minden ló más egyéniség, van, amelyik akkor érzi jól magát, ha megmarad a napi rutin, az ápolás akkor is, ha épp pihenőjét tölti. Figyeljünk a lovunkra, milyen igénye van a pihenőidő alatt, a profi lovasoknál itt is nagy szerepük van a lóápolóknak, hiszen ők ismerik a lovat a legjobban. A legfontosabb, hogy a ló ne stresszeljen, és a pihenőidő alatt ne kelljen olyan szinten dolgoznia, mint egy top atlétának. Lehet, hogy az teszi boldoggá, ha a napi rutin része marad a lovaglás, de tegyük ezt úgy, hogy ő is élvezze. Lovagoljunk ki az erdőbe, és néhány hétig ne ugrassunk vele. A legfontosabb, hogy a lovak igénylik a mozgást! Az nem pihenő, ha betesszük a boxba, és egy nap néhányszor megvezetgetjük kézen... A legelőről minden lovasnak más a véleménye. Ha a lovunk napi rendszerességgel van karámban (pl. nappal ka-

dő, hiszen számos egyéb helyzet is előfordulhat, ahol a lónak át kell lépnie a komfortzónáján, hogy számára félelmetes dolgokon is túl tudja tenni magát.

BEMELEGÍTÉS

Minden lovaglás bemelegítéssel kezdődjön. Ez minden lónál más és más, de bizonyosnak kell lennünk abban, hogy a bemelegítés végére a ló vérkeringése megfelelő, izmai és inai is ellazultak annyira, hogy

■ Dr. Jan-Hein Swagemakers, a német díjugratócsapat állatorvosa

rámban, éjjel boxban), akkor nem valószínű, hogy megsérül a legelőn. Ha viszont nincsen karámban szokva, akkor a sérülés veszélye nagyobb. Összességében elmondható, hogy azok a lovak, amelyek kint vannak mindennap karámban, kevesebb sportsérülést szenvednek, mint azok, amelyeket boxban tartanak. Egy megfelelő méretű füves karám nagyon jól tesz a lónak fizikálisan és mentálisan is.

KARANTÉN ALATT

A járvány miatt számos verseny elmarad, dr. Jan-Hein Swagemakers erre is tud tanácsot adni. Foglalkozzunk a fiatal lovainkkal, fejlesszük őket, hogy készen álljanak a következő szintre. Az idősebb, tapasztaltabb lovakkal, amelyek már világlátottak, kétségtelenül más edzést kell végeznünk, mint általában. Nincs szükségük sok edzésre, adjunk nekik pihenőt. Tartsuk meg az alapkondíciójukat, tartsuk őket mozgásban, idomítsunk, és amikor megjön a zöld jelzés, hogy újra lesznek versenyek, akkor legyen kész tervünk a felkészítésükre. A versenyszezon előbb vagy utóbb visszatér, és a mai jó felkészítés megmenthet a későbbi sérülésektől.

Fordította: Somogyvári Anett

Forrás: www.worldofshowjumping.com

GEORGIJEV *éve*

Zsoké- és trénersampion, emellett ő készítette fel a 2020-as év lovát, valamint az egész év során zajló Galopp Liga győztesét is. Az elmúlt év kétségtelenül a bolgár születésű Stanislav Georgievéről szólt. A többi sampioni cím közül a legjobb ugrólovasé a nála lovagló Benkő Ádámmal, az utánpótláslovasoké – immár harmadszor – Mocsinka Vivienhez, az amatőröké pedig Farkas Dorottyához került.

Az elmúlt öt évben senkinek sem sikerült több győzelmet szereznie a lovak közül, mint Stanislav Georgievnek, így azóta folyamatosan övé a zsokésampioni cím a Kincsem Parkban. Az elmúlt években előfordult, hogy nagyon megközelítették, idén azonban ez senkinek nem sikerült, toronymagasan győzött. Az összesen 133 lovaglásból 36 alkalommal haladt át elsőként a célon, azaz 14 alkalommal többször, mint az utána következők. Iga-

zából régen lovagolt ilyen keveset, miközben régen nyert ilyen sokat, hiszen minden harmadik-negyedik lovaglását győzelemmel zárta. A Kincsem Parkban először 2006-ban szállt nyeregbe, és most, 14 évvel később – 2010, 2012, 2013, 2016-2019 után – már a kilencedik magyar bajnoki címét nyerte. Ezúttal elsősorban a saját idomításában álló lovak segítettek hozzá ehhez, így mindenekelőtt az Év Lovas címet elnyert, Dióspusztán te-

nyésztett és az állami ménes színeiben futtatott Cirfandli, akivel három versenyt nyert (Imperiál Díj, Buccaneer Díj, Oroszázi Díj). Rajta kívül a klasszis sprinterré érett hároméves Vain Hope (Kozma Ferenc Emlékverseny, Flandorffer Tamás Emlékverseny, Városbíró Díj), illetve az istálló egyik legmegbízhatóbb tagja, Morita Menantie, a szintén hároméves Calabrese és War Master is három-három győzelemhez juttatta, míg a Galopp Ligát nyert Gol-

■ 1. Círfandli győzelme Stanislav Georgievvel
 | 2. Ifj. Kozma István Báthoryval szép győzelmeket ért el 2020-ban | 3. Mocsinka Vivien Amazing Allegrával a Lovaregyleti Díjban győzött | 4. Kovács-Bakos Szilvia a Kállai Pál Emlékverseny – Budapesti Díjban saját tenyésztésű, tulajdonú és trenírozású lovával nyert | 5. Maronka Gábor a legnagyobb győzelmét a Magyar Derbyben szerezte | 6. A mindössze 17 éves Farkas Doróttya nyert az amatőrök között

den Sea-vel két rangos elsőséget (Gróf Széchenyi István Emlékverseny, Kisbér Díj) szerzett.

A DOBOGÓS ZSOKÉK

A zsokeásampionátusban mögötte ketten is 22 nyeréssel állnak, azonban ifj. Kozma István több második helyének köszönhetően végül megszerezte a második helyet az utánpótlásampióni címmel vigasztalódó Mocsinka Vivien előtt. Mindkét lovas Kovács-Bakos Szilvia istállóját erősíti, igaz, ifj. Kozma István csupán mellékállásban dolgozik itt versenylovasként civil munkája mellett. Ennek ellenére 2014 óta a legjobb évét tudhatja maga mögött, amit a tehetségén és a több mint 20 éves rutinján kívül két dolognak köszönhet: hogy nagy, és eredményes lovakat készítő istállóban lovalogol, illetve, hogy kevés az igazán „veszélyes” trónkövetelő a magyar zsokék között. Idén is megmutatkozott, hogy mennyire fontos lenne az utánpótlás-nevelés. A számos – jogos és kevésbé jogos – kritika ellenére a nemrég megszüntetett Alagi Zsokéiskola sok tehetséges fiatalot vonzott, akik közül jó néhányan jelenleg versenylovasként bontogatják a szárnyaikat, sőt, már valamilyen sampioni címet is szereztek, vagy éppen munkalovasként jelentenek fontos támaszt egy-egy istálló számára. Az iskola, valamint a fiatalok hatékony képzése és támogatása nélkül rövidesen nem lesz megfelelő mennyiségű és színvonalú (a nemzetközi szinten is versenyképes lovasokról nem is beszélve) zsoké a magyar lóversenyben, ami pedig a sport jövője szempontjából elengedhetetlen lenne. Üde színfoltnak számít ezért a harmadik utánpótlásbajnoki címét megszerezett, fiatal Mocsinka Vivien, aki 2020-ban utoljára nyerhette el ezt, mivel tavaly év közben megnyerte a 40. versenyét, amivel után-

FOTÓ: YONCEM GABRIELLA

pótlás lovasból már zsokévá lépett elő. A versenyben 2013 óta lovagló hölgynek kétségtelenül a tavalyi bizonyult a legjobb évének, hiszen még soha ennyit nem lovagolt, amihez a legtöbb győzelem is társult. Ráadásul, egyebek között könnyű súlyának köszönhetően, ezúttal már nagyobb versenyekben is fontos feladatokat bízta rá. Ezek közé tartozott Charlie Firpo lovaglása a Batthyány-Hunyady Díjban, amit győzelemre is tudtak váltani. A másik fontos elsőségét a Lovaregyleti Díjban szerezte Amazing Allegra nyergében. A legtöbb, azaz négy sikert Qngfu Pandával érték el.

AZ UGRÓ- ÉS AMATŐRLOVASOK

Az idén összesen hat – minden hónapban egy – gátversenyt rendeztek a Kincsem Parkban, amelyek közül kettőt Benkő Ádám nyert meg a mezőnyből kiemelkedő, azonban az év második felére lesérült High Spec-ke. A 2012 óta versenyző zsoké igazi lovascsaládból származik, hiszen édesapja, Benkő Pál szintén ugrólovasként, nagybátyja, Benkő Lajos pedig síklovasként versenyzett, míg édesanyja munkalovasként

dolgozott évekig. A tavalyi volt a harmadik éve az ugrószakágban, és idén sikerült először győznie. A sampionátus helyezésein a rutinos Osztényi Zoltán, valamint a tavalyi ugrósampion, Makoviczi Ákos osztozott.

Az amatőröknél is új bajnokot avattak a mindössze 17 éves Farkas Dorottya személyében. Idén összesen kilenc amatőrversenyt írt ki a versenyszervező, amelyből a magyar lovas és az osztrák Hana Juranková

is kettőt nyert, azonban Dorottya emellett több helyezést is szerzett, így kerülhetett hozzá a sampioni cím annak ellenére, hogy élete során még mindössze 15 versenyben lovagolt. Jelenleg Csupor Ferenc idomár istállóját erősíti. A második helyezett osztrák amatőr nála jóval nagyobb rutinnal rendelkezik, és már többször is képviselte országát a Fegentri Amatőrlovas Világbajnokságon is, ahol az egyik évben a második helyen zárt. A magyar trénerék és tulajdonosok évek óta szívesen bízzák rá az esélyes lovaikat. A harmadik hely a szintén rutinos Dickinson Judithoz került, aki a lovaglás mellett a magyar amatőregyesület elnöki feladatait is ellátja.

ÚJ IDOMÁRSAMPION

Az idomároknál szoros küzdelemben dőlt el a sampionátus sorsa, azonban végül Stanislav Georgiev második idomári évében első alkalommal meg tudta szerezni a bajnoki címet. Tette ezt annak ellenére, hogy a magasabb díjazású, hároméves klasszikus versenyek közül egyet sem az ő idomítottjai nyertek (hacsak nem számítjuk

A legjobb lovasok, ugrólovasok, amatőrlovasok és idomárok a Kincsem Parkban 2020-ban

Sorrend	Név	Futások	Győzelem	Második	Harmadik-hatodik	Helyezetlen	Össznyeremény (forint)	
A legjobb lovasok (helyezések alapján)								
1.	Stanislav Georgiev	133	36	27%	23	52	22	41 378 910
2.	Ifj. Kozma István	119	22	18%	23	40	34	18 040 750
3.	Mocsinka Vivien	109	22	20%	15	44	28	17 549 250
4.	Suták Csenge	180	20	11%	28	70	62	18 100 500
5.	Gönczi Rebeka	107	13	12%	24	42	28	17 589 250
A legjobb ugrólovasok (helyezések alapján)								
1.	Benkő Ádám	5	2	40%	2	1	0	1 160 000
2.	Osztényi Zoltán	6	1	17%	2	3	0	1 178 000
3.	Makoviczi Ákos	6	1	17%	1	2	2	763 000
A legjobb amatőrlovasok (helyezések alapján)								
1.	Farkas Dorottya am.	4	2	50%	0	1	1	534 000
2.	Hana Juranková am.	2	2	100%	0	0	0	560 000
3.	Dickinson Judit am.	8	1	12%	1	5	1	589 000
A legjobb idomárok (bel- és külföldi pénznyeremény alapján)								
1.	Stanislav Georgiev	160	38	24%	26	60	36	47 607 410
2.	Kovács-Bakos Szilvia	267	53	20%	42	88	84	46 406 500
3.	Maronka Gábor	187	18	10%	16	79	74	27 622 050
4.	Zala Csaba	186	18	10%	14	70	84	15 953 000
5.	Ribárszki Sándor	92	8	9%	12	34	38	11 196 250

Forrás: Kincsem Nemzeti Kft.

2

3

4

5

- 1. Ifj. Kozma István végzett a zsokék között a második helyen | 2. A profi és az amatőr-sampion küzdött egymással a győzelemért
- | 3. Stanislav Georgiev az Imperiál Díj kupáival
- | 4. Az amatőr-sampionátus második és harmadik helyezetteje, Hana Juranková és Dickinson Judit (elől) érkezik a díjátadásra | 5. Benkő Ádám High Specnek köszönheti az ugrósampionátust

annak a Hazafi Díjat, de annak a díjazása messze elmarad a többi klasszikusétól). Az istálló legtöbb pénzdíjat keresett lova – az idomároknál ez alapján számítják a rangsort a lovasokkal ellentétben – Golden Sea volt 7,5 millió forintos keresettel. Őt nem sokkal lemaradva Cirfandli követte 7,1 millió forinttal, majd Morita Menantie következett 5,6 millió forinttal. Utánuk viszont már a háromévesek kerestek a legtöbbet, így Vain Hope, Antilopa és Calabrese. A tréner tehát nemcsak egy-két szerencsés vagy kiemelkedő tudású lónak köszönheti a sikereket, hanem jó néhány, átlag feletti képességű telivérnek.

A tavaly a legnagyobb istállót irányított Kovács-Bakos Szilvia mindössze 1,2 millió forinttal szorult a második helyre. Ez az istálló is több nagyon eredményes telivérrel büszkélkedhet, akik közül három hároméves, a St. Legert nyert Aurora Amica, Charlie Firpo (Batthyány-Hunyady Díj, második hely a Millenniumi és a Kisbér Díjban) és Simply The Best (Budapesti Díj, második hely Hazafi Díj, Imperiál Díj, Magyar Háromévesek Nagydíja) emelkedett ki. Rajtuk kívül a tavaly már hétéves Báthory, valamint Amazing Allegra és Sagana is az istálló húzólovai közé tartoztak.

A legutóbbi sampion tréner, Maronka Gábor jócskán lemaradva a harmadik helyet szerezte meg 2020-ban annak ellenére, hogy az év legmagasabb díjazású versenyt, a Magyar Derbyt a nála álló Faust nyerte. A mén azonban ezután nem tudott újra bizonyítani. A tréner tavaly két dolog hátráltatta a korábbi sikerei elérésében: elsősorban a koronavírus miatt a külföldi versenylehetőségek beszűkülése, illetve arról se felejtkezünk el, hogy Centa, Dante's Peak és Crushing Power jó futásai ellenére a kisebb állományában nincs olyan kiemelkedő tudású ló, mint tavaly a Group 1-es versenyt nyert Nancho vagy korábban Quelindo.

Vonzem Gabriella

A jó tulajdonosok és a jó

Stanislav Georgiev zsoké- és trénersampion

Először öt éve készült interjú a Pegazusban Stanislav Georgievvvel, aki akkor, kisebb szünet után ismét zsokésampion címet nyert. Ezt azóta sem tudta senki elvenni tőle, sőt, két éve teljesült a nagy álma és Magyar Derbyt nyert, majd tavaly a zsokésampionság mellé a trénerbajnokságot is megnyerte. Hogy mi a sikerének a titka? A válasz egyszerű: nagyon sok munka, megszállottság, tudatosság, csapatmunka, jó tulajdonosi kör és az elengedhetetlen szerencse.

A tavalyi évet a koronavírus miatti késői kezdés, és a szezon másfél-kéthónapos eltolódása miatt különleges időszakként élte meg a lóversenyzésben is mindenki. Mi az, amit pozitívumként értékelsz 2020-ból, és mi az, ami nem úgy sikerült, ahogy szeretted volna?

Ahogy az eredmények is mutatják, az istállóknak szezonja nagyon jól sikerült. A zsokésampionátus igazából már nem annyira motivál, hiszen ezt már többször megnyernem. Az idomári sampionátussal sem foglalkoztam az év közben, csak az év vége felé, amikor láttam, hogy akár győzhetek is, ekkor kezdtem el tudatosabban figyelni rá. Az istállóknak szerencsésnek mondható, mert a lovaink stabil formában futva egész évben talpon voltak, nagyon kevesen sérültek le más istállókkal ellenében, ahol több jó ló is viszonylag hamar pihenőre kényszerült.

Az év negatív története számunkra, hogy a lovunkat, Calabrese-t – szerintünk teljesen alaptalanul – nem engedték futni a Magyar Derbyben, a pont a nagyverseny előtt bevezetett állatjóléti intézkedések miatt.

Idén hatalmas fölényrel nyerted a zsokésampionátust, vagyis nincs senki a lovasok közül, aki igazán meg tudna szorítani. Hogyan látod a magyar zsokéhelyzetet?

Az biztosan motiváló lenne, ha sok jó, tapasztalt magyar lovas lenne. Igazából én

ebben az évben elsősorban a nagy versenynapokra – Nemzeti Díj, Magyar Derby, Kincsem Díj napja – koncentráltam, a többi hétvégén, és különösen az év végén, próbáltam az istállóknak lovasainak minél több lehetőséget adni. Ahogy láthattuk is, a fiatalok is egyre jobban belejöttek és szépen teljesítettek. Az utánpótlás helyzetével kapcsolatban azt tudom mondani, hogy nagyon sajnálom az Alagi Zsokéiskola bezárását, mert, ahogy láthatjuk, a mai fiatalok közül sokan – többek között Mocsinka Vivien, Benkő Ádám, Cserei Szabolcs, Morvai Előd, Kelemen Zénó is – onnan érkeztek. Utánuk azonban nemigen látok új kezdőket, ami nagy zsokéhiányt fog okozni néhány éven belül. Nagyon jó lenne, ha a versenyprogramot is úgy alakítanák ki, hogy ezek a fiatalok még többet tudjanak lovagolni és nagyobb versenyrutinra tegyenek szert. Akik lehetőséget kapnak, képesek egyre jobb eredményeket elérni, fejlődnek. Sőt, szerintem idén a legjobbak még nagyobb feladatokat is kapnak majd. Arról nem is beszélve, hogy a legjobbak idővel akár elindíthatják a nemzetközi karrierjüket is a régióban, hiszen például Szlovákiában is zsokéhiányban szenvednek.

Mit gondolsz, mennyire jelent előnyt számodra, hogy nemcsak versenyben lovagolod az istálló lovait, hanem a mindennapi tréningmunkában is dolgozol velük és így jól ismered őket?

csapat alapvetően fontos

- 1. Vain Hope nyergében | 2. Power Dose is a hároméves reménységek közé tartozik
- | 3. Az amatőr státuszú lovasok is fontos részei az istállónak

Már sokszor elmondtam, hogy ha egy istállóban nincs jó istállólovas, akkor nincs, aki az i-re feltegye a pontot, vagyis az egész istálló munkáját a versenyekben eredményre váltja. Nálunk nagy előny, hogy mindennap tréningben is ülök a lovakon, mint ahogy a másik zsokénk, Jozef Parigal, valamint a két lovastanulónk, Benkő Ádám és Cserei Szabolcs is.

Hogyan látod, meddig tudod folytatni a zsokékarrieredet a trénerkedés mellett?

Évekig küzdöttem a súlyommal, de ez már szerencsémre véget ért, hiszen 57-58 kilót gond nélkül tudok lovagolni. Ebben közrejátszik, hogy továbbra is sokat dolgozok, naponta négy-öt lovat lelovagolok, de emellett futni is szoktam. Azt tervezem, hogy még négy-öt évig folytatom a versenylovaglást, aztán szeretném átadni a helyemet a fiataloknak.

Kancákat vagy méneket szeretsz jobban lovagolni?

Nekem inkább az erősebb lovak fekszenek, akiket jól át kell lovagolni, de azért szeretem a kancákat is, hiszen például Golden Sea-vel is mindig eredményesek vagyunk együtt. Vele szemben például az érzékeny Antilopát Jozef Parigalra bízom, mert az ő finomabb kezéhez jól illik a kanca.

Egy zsoké akár úgy is lehet sampion, hogy sok kis versenyt nyer, hiszen náluk a győzelmek számát veszik figyelembe, egy tréner esetében azonban ez nem elég, neki a nagyversenyekben is győzni kell, hiszen náluk meg a pénznyeremény számít a sampionátusban.

Azt mondhatom, hogy tavaly a nagyversenyekben szerencsére jól szerepeltek a lovaink, akár én lovagoltam őket, akár más, és ez egyértelműen nagyot dobott a helyezésemen az idomárok között.

FOTÓ: VONCZEM GABRIELLA

Az idei évre az egyik legnagyobb istállóvá is váltatok. Emellett mi az, ami még hozzájárulhatott az idomári sikeredhez?

Természetesen számít az istálló mérete is, de ennél fontosabb a lovak minősége, valamint az is, hogy az istállóban a csapat mennyire jól tud összedolgozni, beleadják-e a maximumot. Én nagyon hálás vagyok a csapatomnak. Virág András az asszisztensemnek tekinthető, akire a mindennapokban az istállóban, valamint a versenynapokon is sok feladatot rá tudok bízni. Számíthatok emellett Jozef Parigalra is a tréningmunkák során. Mindketten ismerik a gondolkodásmódomat, az elképzeléseimet, így fél szavakból is értjük egymást és hatalmas segítséget jelentenek. Az istállóban mintegy tízen dolgoznak lovászként, munkalovasként, akik mellett két-három csak lovagló kollégánk is van, illetve négy-öt amatőrlovás is rendszeresen lejár az istállónkba. Közülük van, akinek versenyben is szeretnék lehetőséget adni, de akadnak olyanok is, akik azért jönnek, mert jól érzik magukat itt, a versenyzés nem érdekli őket.

A tavalyi harmincről idénre ötven fölé emelkedett az általad készített lovak száma. Ez a növekedés új tulajdonosoknak köszönhető, vagy a régiiek tartanak több lovat?

Az istálló életében alapvetően fontos a megbízható, jó tulajdonosi kör is. A régiiek mellett érkeztek új futtatók is. Az utóbbiak közül például egy új német tulajdonos, Andreas Ruhland, aki otthon tenyészt is, hat német születésű csikót hozott hozzánk. A legnagyobb tulajdonosaim közül a bol-

1

2

gár Sandrovo istálló változatlanul nálam tartja a lovait, Dióspusztá színeiben is öt ló áll nálam, de a korábbi portugál tulajdonosaimnak is érkeztek csikói Dióspusztáról. Az eddigi tulajdonosok közül többen is vásároltak egy-két új lovat, és alakultak többségében külföldi tulajdonosokból újabb szindikátusok is. Az ESDE Istálló színeiben futtató Siklósi Tamás is visszatért hozzám két lóval. Az egyik közülük a Nemzeti Díjat nyert, illetve a Magyar Derbyben második Bánk, aki a Derbyben izomsérülést szenvedett, de nagyon bízunk benne, hogy teljes értékű lóként térhet vissza idén a pályára. A másik lóva egy Szonáta-csikó Steady As A Rocktól. Az anyja igazán eredményes kanca, az egyik kedvencem volt egykor, így bízom benne is.

Hogyan néz ki a lóállományod?

A hároméves évjáratom elég népes, huszonötön vannak, azonban sokan későiek

és még nem mutatkoztak be versenyben. Az eddigiek alapján úgy látom, hogy Tervel, Power Dose, Miss Mystery és Eggis's Choice jó ló lehet, de jelenleg még nem könnyű ezt megjósolni. Mindenesetre azt gondolom, hogy jó hároméveseim vannak, és az istálló meghatározó korosztálya lesz az övék. Bízom benne, hogy idén a korábbi igazgató visszatéréseivel Pozsonyban is visszaállhat a korábban megszokott versenyrendszer, így a hároméveseim a Kincsem Park és Szlovákia között meg tudom osztani. De a jó, idősebb lovaik számára is több versenylehetőség nyílik ezzel. Jelenleg 15-16 kétéves áll nálam, akik közül egy érkezett Írországból, hat Németországból, három Dióspusztáról és három Franciaországból. Lehetséges, hogy vásárolunk a februári deauville-i árverésen még egy-két újabb kétévest is. Morita Menantiét és Ricolettát szeretnék itt eladni, így, ha

4

5

6

- 1. Golden Sea | 2. Stanislav Georgiev és Benkő Ádám, a sík- és ugrólovas-sampion tréningben | 3. Jozef Parigal, az istálló másik zsokéja | 4. Benkő Ádám és Földes Bence | 5. Cirfandli tréningben Földes Bencével, mögötte Jozef Parigal és Stanislav Georgiev | 6. A Kincsem Park jártatójában, futam előtt

ez sikerült, akkor helyettük jönnének az új lovak. Ez az évjárat azonban, egyelőre úgy tűnik, hogy nem lesz olyan erős, mint az előző évben.

Az idősebb lovaim közé tartozik Golden Sea, Cirfandli, Antilopa, Tizedes, War Master, Calabrese, Vain Hope, Oba Hara, és visszatért Love Forever is. Minden távra vannak jó lovaink.

Vain Hope tavaly megnyerte az egyik legnagyobb sprintversenyt a Kincsem Parkban, a másikban pedig második lett. Véleményed szerint tud még tovább fejlődni?

Nagyon jó szezont zárt tavaly a kanca. Igaz, az október végi Overdose Díjban már egy kicsit fáradt volt, és nem kedvelte a mély pályát sem. Ha minden rendben lesz vele, akkor Olaszországba és Pozsonyba is elmehetünk vele a magyar versenyeken kívül. A másik sprinterünk, Oba

Hara is sokat fog fejlődni az idén szerintem. Tavaly próbáltam őt kisebb versenyekben futtatni és kikerülni a többi jó sprinterünkkel vele, mert úgy éreztem, hogy még nem elég értett.

Nagy szenzációnak számított tavaly az első Frankel-utódok Magyarországra kerülése. Az egyik ilyen nevezetes utód, az idén négyéves kanca, Shammah nálad áll. Eddig háromszor futott a Kincsem Parkban, de nem igazán sikerült kimagasló teljesítményt nyújtania. Rájöttetek, hogy ennek mi az oka?

Először is tavaly elég későn, augusztusban érkezett hozzám, és az év során előtte nem is futott. Nem tudtuk, hogy mi volt ennek az oka, de aztán rájöttünk. A ló ugyanis a versenyekben az utolsó 100-200 méteren mindig jóformán megállt. Az utolsó futása után végeztettünk egy orvosi vizsgálatot, ami azt mutatta, hogy enyhén vérzik a tüdeje. Ez azonban szerencsére kezelhető, így nagyon bízom benne, hogy az idei szezonra már jól oda fogjuk tudni készíteni és 1200-1400 méteren eredményesen fog futni.

Milyen terveid vannak az Év Lovak díjat nyert Cirfandlival és a Galop Ligában győztes Golden Sea-vel idén?

Szerencsére mindkettő egészséges és tréningben maradtak. Cirfandli, amikor tavaly tavasszal, egy műtétet követően megérkezett az istállóba, nem nézett ki biztatón. A tulajdonos, a Bábolna Nemzeti Ménesbir-

tok azonban nem sűrgetett, egyedül az októberre tolódot Imperiál Díjat jelölte meg célként. Így volt elegendő időnk felkészíteni, formába lendíteni és kitapasztalni, hogy mit és hogyan szeret. Kezdetben elég ideges volt, így lassabb kondíciómunkákat adtam neki, hogy megnyugodjon és visszajöjjen a versenykedve. Földes Bence lovagolja őt, akivel nagyon jól kijönnek. Igazából engem is nagyon meglepett a fejlődése, és sokkal jobb formába lendült, mint ahogy tavasszal reméltem. Jó fejű, erős versenyló, akivel igen szeretek versenyezni és tényleg nagy örömet okozott nekünk. Reméljük, hogy ezt idén is megteszi majd.

Golden Sea-vel mindig vannak kihívások, de a szezon második felére sikerült rájőnünk, hogy mitől érezheti nyugodtabban magát. Abban bízom ezért, hogy idén még jobb is lehet. Az esetében hosszútávú, 2000-2800 méteres versenyekben gondolkodom. A külföldi versenyeket egyelőre nem erőltetném, mert úgy látom, hogy nem igazán szereti az utazásokat, a kinti versenyekben nem figyel eléggé, nem megfelelően koncentrált. A munkában én szoktam lovagolni. Nagy türelemre van szükségem, mert amellet, hogy húz, „hisztis” is.

Tavaly az istállóból került ki az ugrószakág legjobb lova, High Spec, és az ugrósampion lovas is. Igaz, High Spec év közben megsérült és nem futott többet. Lesznek-e idén is ugrólovaid?

High Spec kétszer futott és nagy formát mutatott, majd egy kisebb sérülése után a nyári kemény pályán már nem akartuk újra megfuttatni, és a tulajdonosa hazavitte. Idén is biztosan lesz azonban két-három ló, amelyiket meg fogom próbálni ugráson. Az egyik War Master, valamint a Sandrovo istálló is hoz hozzánk két telivért ebből a célból.

Sok sikert kívánok az idei évre is!

Voncsem Gabriella

A hortobágyi pásztorok festője, Bartus Csaba

A címválasztás némi magyarázatot igényel, mert Bartus Csaba nem a Hortobágy festője. Nem a tájat, nem a növény- és állatvilágot festi, hanem a Hortobágyon élő, dolgozó pásztorembereket, és a kezükre adott állatokat; szürkemarhákat, lovakat, juhokat, bivalyokat.

Amerika felfedezése generálta az igényt, a sokszorosító grafikai eljárások kidolgozása, tökéletesedése pedig megteremtette a lehetőséget, hogy a távoli földrészek egzotikus lakóit képekkel is megjelenítsék. A 15-17. században még nem képzőművészeti, hanem ismeretterjesztő céllal készültek az ilyen ábrázolások. A festők, grafikusok csak a 19. század elején kezdtek élénk művészeti érdeklődéssel fordulni az egzotikus népcsoportok felé. A lengyelek és oroszok, Nyikolaj Jegorovics Szvercskov (1817-1898) Julius Kossak (1824-1899) és fia, Wojciech Kossak (1856-1942), Jozef Brandt (1841-1915), Alfred von Wierusz Kowalski (1849-1915), Franz Roubaud (1856-1928) főleg a harcias, „vad” kozákokat, cserkeszeket ábrázolták előszeretettel.

A magyarok, közelebbről a magyar parasztság iránt érdeklődő külföldiek sorában az elsők között kell említenünk Théodore Valériót (1819-1879). Őt a francia kultuszminisztérium küldte Magyarországra és a déli határvidékre 1852-ben, hogy az ott élő népeket néprajzi hitelességgel megörökítse. Ugyanebbe a körbe kell sorolnunk August von Pettenkofent (1822-1889), aki 1853-tól rendszeresen járt Magyarországra, Szolnokon és környékén alkotott (nem tudott magyarul).

A 19. század elején a magyar művészek is felfedezték Magyarország egzotikus népcsoportjait. Elsősorban a cigányokat, az erdélyi románokat, a rácokat, a sokácokat, de a parasztokat, pásztorokat is.

Az egyik legkorábbi, néprajzi szempontból is forrásértékű munka Bikkessy-Heinbucher József (1767–1833) „A Magyar és Horváth Országi Leg Nevezetesebb Nemzeti Öltözetek Hazai Gyűjteménye (Béts, 1816)” című albuma.

A képzőművészet és a néprajztudomány különös találkozását képviseli Malonyay Dezső „A magyar nép művészete” című, 1907-től öt kötetben megjelent könyve, amelyben az 1904-től 25 művésszel közösen végzett néprajzi gyűjtőmunkáját foglalta össze. (Ebből a gyűjtésből és közlésből az Alföld – így a Hortobágy is – teljesen kimaradt.)

Hosszasan lehetne sorolni a magyar népeletet, azon belül is a pásztorokat megörökítő művészeket. A teljesség igénye nélkül, csak a legfontosabbak: Lotz Károly (1833–1904), Spányi Béla (1852–1914), id. Vastagh György (1834–1922) és fia, Vastagh Géza (1866–1919), Vágó Pál (1853–1928), Kubányi Lajos (1855–1912), Pataky László (1857–1912), Csók István (1865–1961), Garay Ákos (1866–1952), Koszkol Jenő (1868–1935), Juszkó Béla (1877–1969), Vezényi Elemér (1879–1967), Benyovszky István (1898–1969). A pásztorok ábrázolása terén különös jelentősége van Koszkol Jenő és Vezényi Elemér munkásságának, akik a Herman Ottó által 1907-ben a M. Kir. Mezőgazdasági Múzeumban megrendezett „Ősfoglalkozások” című kiállításához az illusztrációkat készítették. Itt ugyanis az ábrázolás hitelessége különösen nagy hangsúlyt kapott. (Vezényi Elemér az 1950-es években is festett képeket kiállítási illusztrációként a Magyar Mezőgazdasági Múzeum számára.)

Ebbe a sorba illeszkedik Bartus Csaba is. Annak ellenére is ide sorolnám, hogy nem képzett festőművész, „csak” autodidakta, de a téma iránti elkötelezettsége és különös érzékenysége beemeli a „nagyok” közé. A fentebb felsorolt művészek mind-egyikének életműve hatott Bartus Csaba fejlődésére, de egyiket sem lehet kiragadni olyan minőségben, hogy Bartus Csaba az ő követője lenne. A lengyel és orosz festők

■ 1. Bartus Csaba munka közben | 2. A „Hortobágyi Körkép” vázlat részlete | 3. Kordás János csikós | 4. Hortobágyi csikós Juszkó Béla modorában | 5. Kiss János gulyás | 6. Id. Garai János csikós

témája csak annyiban áll közel Bartus Csabához, hogy ő is törekszik a lovak igényes és realista ábrázolására. Théodore Valério sok rajzot készített ugyan pásztorokról, de nála a pásztor nem kiemelt csoport, ugyanolyan egzotikum, mint a cigány vagy az oláh. August von Pettenkofen pedig egyáltalán nem festett pásztorokat.

Bartus Csaba pásztorábrázolásai leginkább Garay Ákos és Juszkó Béla irányvonalát követik. Szürkemarha-képeire vitathatatlanul nagy hatással volt Vastagh Géza művészete. Technikai szempontból érdekes

párhuzam fedezhető fel Rainerné Istvánffy Gabriella (1875–1964) stílusával, aki nagyon találékonyan és kifejezően használta a grafikával kombinált fedőfehéret. Bartus Csaba az ő alkotásainak ismerete nélkül, önállóan találta meg ezt a technikát, de nagyon hasonló módon használja. Ez az egyik kedvenc technikája.

Bartus Csaba 1969-ben született Egerben, de kömlői (Heves megye) illetőségű. Szülei agrárértelmiségiek voltak. Tanult szakmája szerint nyomdász (kéziszedő), hosszú ideig dolgozott is a szakmájában. A

festészet terén nagybátyja, Csáti Jónás volt a mestere, aki maga is autodidakta festő volt. Az ő irányítása mellett 1980-tól kezdett „rendesen” festeni. A kezdeti időszakban sok egri városképet festett. Érdeklődése 2000 után fordult a Hortobágy felé. Festményeit a hortobágyi nagy rendezvényeken árusítva megismerkedett a tájjal, és főként az ott élő, ott dolgozó pásztorokkal. Ezek az ismeretségek, barátságok új távlatokat nyitottak a művészetében. A pásztorokról készült portréit sajátossá, különlegessé teszi a közvetlen, személyes viszony az ábrázolt emberekkel. A portrékon, életképeken megjelenő nevezetes csikós, gulyás vagy juhász nem egy híres ember, vagy egy egzotikus arc, hanem egy személyes ismerős, egy jó barát. A képekről érezhető, hogy a festő ismeri a modell járását, sajátos mozdulatait, az arca fintorait, de még a kedvenc nótáját is. Bartus Csaba művészetében kiemelt helyet foglal el a magyar szürke szarvasmarha, azon belül is a magyar bika. Ez nem előzmények nélküli dolog, hiszen a magyar bika, mint a pusztai őserő jelképe, kedves témája volt Vastagh Gézának, Juszko Bélának, Vágó Pálnak és másoknak is. Bartus Csaba a saját stílusát keresve az ő képeikről is készített számtalan parafrázist különböző technikákkal.

Érdekes módon a lovak iránt sokkal kevésbé érdeklődik, mint a szürkemarkahák iránt. A magyar szürke fajtának majd minden nevezetesebb törzsbikáját ismeri a millenniumtól napjainkig. A legtöbbről festmény is készült. Lovakról – főleg csikóshátasokról – is készített portréértékű képet, de nem azzal a szándékkal, hogy a lovat megörökítse. A lá csak „mellékszereplő” a csikós mellett.

„Érezhető, hogy a festő ismeri a modell járását, sajátos mozdulatait, az arca fintorait, de még a kedvenc nótáját is”

Noha modelljeit közelről ismeri, legtöbbjükkel baráti viszonyban van, mégsem élő modell után dolgozik. Képeit jellemzően fénykép alapján készíti. Ezt a munkamódszert a „magas művészet” általában lekezelően értékeli, pedig Koszkol Jenő és Vezényi Elemér is Haranghy György fotói alapján

1. „Ha menni kell, hát menni kell” | 2. „Izmos” Tóth József juhász
3. „Gróf” Czinege János és bojtárja, Jamricska

készítette el tusrajzait a Herman Ottó által rendezett „Ősfoglalkozások” kiállításához. A pásztorok világa iránti vonzalom eredményeként Bartus Csaba elkészítette a magyar kártya hortobágyi változatát, amelyen a figurális alakokat (alsó, felső, király,ász) valódi, többségükben még ma is élő

pásztoremberekről mintázta meg. Hosszú ideje dédelgetett terve a „Hortobágyi Körkép” újbóli megfestése. Az ifj. Kovács János (1890–1957) által az 1930-as években festett eredeti, 100 × 7 méteres alkotás a második világháború alatt elpusztult. Bartus Csaba megfestette ennek a kicsinyített

(40 cm széles, 10 méter hosszú) és „aktualizált”, azaz 20-21. századi pásztorokkal kiegészített parafrázisát, de ezt csak vázlatnak tekinti a „nagy műhöz”.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban 2014-ben megrendezett „A pásztorok világa – Tisztelet Herman Ottó emlékének” című időszak kiállításához kölcsönadott öt pásztorportrét, és három külön erre a kiállításra festett meg.

Kiállításai voltak Egerben, Hevesen, Kápolnán, Kömlőn, több budapesti helyszínen, illetve Szombathelyen. Munkái népszerűek, nem csak a közvetlenül érintettek körében. Kedveli mindenki, aki valamilyen módon vonzódik a Hortobágyhoz, a pásztorhagyományokhoz, az emblematikus magyar állatfajtákhoz.

Dr. Szöllőssy Gábor
nyugalmazott múzeumi főtanácsos

Ló- és lovassport, lótenyésztés, lótartás?

A Pegazus havilapban **választ talál** mindenre.

Válasszon kiadványainkból!

Lap neve	digitális lap ár/év	nyomtatott lap ár/év
Magyar Mezőgazdaság	18 000 Ft	25 740 Ft
Kertészet és Szőlészet	16 000 Ft	22 920 Ft
Kistermelők Lapja	3 525 Ft	5 100 Ft
Méhészet	3 725 Ft	5 340 Ft
Kertbarát Magazin	2 785 Ft	3 990 Ft
Kerti Kalendárium	2 840 Ft	4 100 Ft
Pegazus	5 800 Ft	8 340 Ft
Borászati Füzetek	-	8 400 Ft

Fizessen elő most!

www.magyarmezogazdasag.hu

elofizetes@magyarmezogazdasag.hu

+36-1-767-8262

az ország bármely postáján

Mikor, ki, hol, hogyan?

KALANDOZÁSOK A MILITARY TÖRTÉNETÉBEN

1986-ot írunk, a válogatott vezetőedzője már Horváth Zoltán. A nehézségek dacára három felnőtt és három ifjúsági nemzetközi versenyre is kiutazhattak versenyzőink az év során, ráadásul military ifjúsági Európa-bajnokságon a sportág történetében most először vettek részt magyar versenyzők. Rádiházán pedig megrendezték az első hivatalos nemzetközi militaryversenyt.

Az 1986-os esztendő a militarysok számára edzőtáborral kezdődött. Boleszlav Visaticzki lengyel edző segítségével és irányításával január-februárban több mint három hétig keményen készültek és lovagoltak a felnőtt, az utánpótlás és az ifjúsági válogatott keret tagjai. A végén négy napos edzői és bírói továbbképzésre is sor került. A szakág vezetése megpróbálta teljesíteni a vezetőedző, Horváth Zoltán azon kérését, hogy a válogatottak minél több nemzetközi erőpróban vegyenek részt a „nagy feladatok” előtt. Több nehézség, például a pénzhiány ellenére 1986-ban három felnőtt és három ifjúsági nemzetközi versenyre utazhattak ki versenyzőink.

A hazai bajnokságok helyszínei közé sorakozott Nagyvázsony, itt rendezték az őszi kategóriabajnokságokat, Jobbágyi József és dr. Horváth Balázs szervezőmunkájának köszönhetően pedig 1987-től meghívásos nemzetközi versennyé nőtte ki magát. A Táli-völgyben és a kastélyparkban kerültek lebonyolításra a versenyek 1992-ig folyamatosan.

A másik hazai hír pedig az volt, hogy Rádiházán augusztus 8-10. között megrendezték az első hivatalos CCI (nemzetközi) militaryversenyt Bulgária, Lengyelország, Ausztria és Németország csapatainak részvételével. Ez a verseny volt egyben a felnőtt magyar bajnoki döntő is. Második helyen végzett, ezzel magyar bajnokságot nyert az enyingi Horkay Gábor Ex nevű lovával; a győztes pedig Edy Wild (NSZK) lett Natango nevű lovával, aki még 2004-ben, több mint 65 évesen is

együtt versenyzett a pünkösdi niederseeoni versenyen a mai magyar fiatalokkal.

Először nézzük a felnőttek nemzetközi szereplését.

Az 1986. június 4-6. között a csehországi Humberkyban rendezett csehszlovák bajnokságon második lett Bajkai Sándor Félixszel (HÖR. Dózsa SE), harmadik Herczegfalvi Tibor és Grizet (Balatonfenyves), ötödik Csete Katalin és Fébus (BHSE), és tizenharmadik Gömbös László és Marina (Szombathely).

Június 20-21. között az ausztriai Podersdorfban rendezett M kategóriás versenyszámban (mai CCI** követelmény) ötödik lett Horkay Gábor és Ex (Enying), illet-

ve nyolcadik Hargitay János és Bravó (BHSE).

Szeptember 11-14-én a lengyelországi Jaroszkában rendezett lengyel minősítőverseny M kategóriás számában (kétcsillagos versenynek megfelelő szint) második lett Bajkai Sándor Szultánnal (HÖR. Dózsa SE), és ötödik Fülöp Sándor Frangepánnal (Kecskemét). Ugyanítt az egycsillagos versenynek megfelelő L kategóriában hetedik helyen végzett Bubán Zsolt és Koncert (Nyíregyháza), a tizediken pedig Szekér Ferenc és Natúr (Szombathely).

Az ifjúsági válogatott a sportág történetében először vett részt az ifjúsági Európa-

bajnokságon, így ennél az eseménynél időzzünk el egy kissé.

Az éves felkészülést, az idáig vezető utat, illetve a csapat szereplését Horváth Zoltán edző akkori értékelését elolvassa érdemes felidézni. Ebből a beszámolóból nemcsak az 1986-os nemzetközi eredményeikről kapunk tájékoztatást, de kicsit bepillantunk az akkori légkörbe is, egy kicsi korpét kapunk a militaryről, azon belül is főleg a fiatalok helyzetéről.

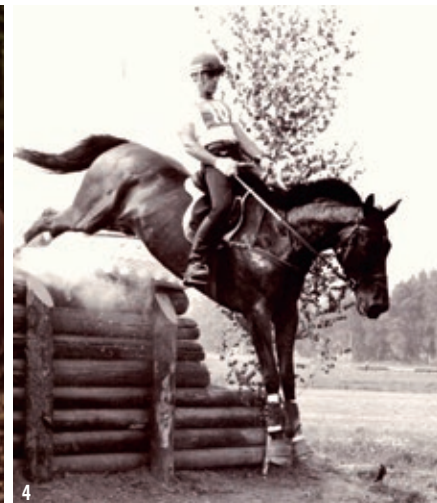
Következzenek tehát részletek „Az utánpótlás és ifjúsági versenyzők helyzete és problémái a military sportban” címen megjelent beszámolóból.

[...] Egy sportág jövője mindig a meglévő ifjúsági mezőnyének mennyiségétől, de ezzel párhuzamosan, és még fontosabban annak a minőségétől függ.

[...] Az ismeretes nagyszerű (Olimpia, 1980) csapat negyedik helyezését után a hazai mezőny megtízszereződött, és ekkor a szakvezetés a sportág szempontjából nélkülözhetetlen lépésre szánta el magát, 1981-ben először kiírta a magyar ifjúsági military bajnokságot. A mezőny lassan gyarapodott, de a külföldi szereplésre az ifiknek még nem volt lehetősége. Az elmúlt év végéig az elég gyenge mezőny miatt a szakág vezetésének nem volt kész, kivitelezhető programja az ifjúsági mezőnyre. Az elmúlt öt év alatt utánpótlás és ifjúsági versenyző nagyon ritkán került ki külföldi versenyre, ifjúsági világvérsenyre pedig 1982-ben gondolt először a szakvezetés. A lengyelországi Drzonkóuban megrendezett ifjúsági Eb-re még nem sikerült lovasat küldeni.

Az idei évben lengyel barátunk, a kiváló edző Boleszlav Visaticzki megerősítette elgondolásunkat és javasolta, hogy a magyar ifjúsági válogatott vegyen részt az NSZK-ban, Walldorfban megrendezésre kerülő ifjúsági Eb-n. A military szakbizottság egyéves programot dolgozott ki a cél elérésére, melybe külföldi versenyeken való szereplés is beépítésre került.

A lehetőség láttán az egyesületek nagyobb figyelmet fordítottak ifjúsági versenyzőikre. Így az első minősítőversenyen az elmúlt évekhez viszonyítva „megnőtt” az ifjúsági mezőny, és 21 versenyző állt starthoz. Sárpusztán a második minősítőn 23 sportoló indult.

■ 1. Bajkai Sándor és Talizmán (Ritter IV. – 688 Direktor Serény, Direktor xx, teny: Mezőhegyes)

■ 2. Füzér Gábor Ausztriában Tokajjal (1980 s. h., 831 Bugac Riadó 5 – PompásTA4-119, Rovancs xx, teny: Regöly) ■ 3. Utolsó eligazítás. Bíró Ágota és Horváth Zoltán a walldorfi ifi Eb-n ■ 4-5. Herczegfalvi Tibor és Grizet (1976 p. k., Aldató-727 Krózus Akác, Kózus xx, teny: Mezőhegyes) Csehországban

A szakvezetéssel négy ifjúsági versenyzőt jelöltünk ki, akikkel megcéloltuk az ifjúsági Eb-t (Fazekas István – HÖR. Dózsa, Füzér Gábor – HÖR. Dózsa, Jobbágyi József – Nagyvázsony, Bíró Ágota – Kecskemét). Az első külföldi szereplésre Podersdorffban (A) került sor, ahol Bíró Ágota Mester nevű lovával első helyezést ért el, ilyen eredményre a magyar military sport történetében az utóbbi évtizedekben nem volt példa. Jobbágyi József L'Amourral második, Füzér Gábor Regélővel a hatodik helyen végzett.

A második állomásunkon, Arnbergben Jobbágyi József L'Amourral a felnőtt mezőnyben második, Fazekas István Etnával az ötödik, Bíró Ágota Hannibállal tizenegyedik, Füzér Gábor Tokajjal a tizenkettedik helyen végzett [...] – írta Horváth Zoltán akkor.

A Népsport 1986/9-12. száma az ifi Eb előkészületeit „Fiatal lovasok, rutinos lovak” című cikkben így kommentálja:

[...] A lovasutásban a hétvégén a 18. Ifjúsági Európa-bajnokságot rendezik az

NSZK-beli Walldorfban, a magyar csapat azonban most indul először a fiatalok kontinentalalkozóján. A négyfős válogatott keret a rádióházi bajnokság után tizenkét lóval (augusztus. 11. és szeptember. 8 között) Nagyvázsonyban készült az Eb-re. Horváth Zoltán munkáját Jobbágyi József, Tuska Pál és Varga András segítette. Bíró Ágota, Fazekas István, Füzér Gábor és ifj. Jobbágyi József nagyon hasznosan töltötte a közös felkészülést és a felnőtt válogatottaktól kapott lovakkal keményen edzettek. – Sokat gyakoroltuk a díjlovaglást – mondta a vezetőedző –, a legszebb tartása Bíró Ágotának van. A fiatal versenyzők és rutinos lovaik a legnagyobb terhelést augusztus végén kapták, azóta főleg technikai gyakorlatokat végeztek. Sajnos még az utolsó pillanatban is akadt sérülés, Füzér

Gábor Regélő nevű lova lába megrándult, ezért új lovat kapott, Gavallért. Az Eb-felkészülés közben az ifjúsági válogatott indult az ausztriai Arnbergben rendezett nemzetközi versenyen, ahol a felnőttek közt mind a négy versenyzőnk a legjobb tizenkettő közé került.

– Ausztriában a terepverseny után az első hatban három magyar volt – meséli Tuska Pál. – A fiatal versenyzők azonban díjigntatásban elmaradtak a várakozástól. Tanulságos lecke volt számukra, sokkal jobban kell összpontosítani az utolsó versenyszámban is [...].

Ugyanebben a Népsport-cikkben jelent meg a versenyzőket bemutató adatlap is, eszerint: Bíró Ágota (Kecskeméti LK) Varga András tanítványa, 17 éves, foglalkozása női-férfi fodrász. Lova Féltékeny, 12 éves mfv. kanca. Horkay Gábor két éve bajnokságot nyert vele. Fazekas István (Kiskunhalasi Határőr Dózsa) Tuska Pál tanítványa, 18 éves, tanuló. Lova Tik-tak, 12 éves mfv.

Füzér Gábor (Kiskunhalasi Határőr Dózsa) 18 éves, lovas szakközépiskolába jár, edzője Tuska Pál. Gavallér nevű lova 7 éves mfv. mén.

Ifj. Jobbágyi József (Nagyvázsonyi Balaton SK) 17 éves, Pápán jár szakközépiskolába. Édesapja segítségével készült. Lova, L'Amour 12 éves mfv, mely a moszkvai olimpián a magyar csapat egyik legeredményesebb lova volt, felnőtt Eb-n is indult már [...].

De folytassuk tovább Horváth Zoltán értékelésével.

[...] Az ifjúságiak egész éves szerepeltetését a military szakágon belül országos összefogás jellemezte. Az Eb-re készülő csapatnak a lovasok, az edzők és más aktívák a szó szoros értelmében a nyeregtől a nyakken-

dőig darabonként adták össze, hogy már eleve a csapat megjelenésével ne kerüljön hátrányba. Neveket a teljesség hiányával nem szeretnék mondani, de köszönet mindazoknak, akik ebben valamit tettek. A csapat kiutazása az utolsó pillanatig devizagondok miatt kétséges volt. Végül a csapat kiutazott, és a rendkívül erős mezőnyben – valamilyeni startoló csapat nyert már néhányszor aranyérmet – magunk mögött hagyva olyan tradicionális militarynemzetet, mint Olaszország, Lengyelország és Írország, az igen értékes negyedik helyen végzett.

Egyéniben a 45 fős mezőnyben Fazekas István a 18., Jobbágyi József 22., Füzér Gábor 27. és Bíró Ágota 28. helyen végzett. A tereppálya nehézségét bizonyítja, hogy a 45 fős mezőnyből csak 8 lovas tudta hibátlanul, alapidőn belül teljesíteni. A hazai lovas társadalom nagy meglepéssel és gratulációval fogadta e szép eredményt. Később azonban voltak olyan szakemberek, akik itthonról úgy ítélték meg, hogy szerencséje volt a magyar csapatnak. *(Tipikus magyar betegség, még örülni se tudunk egymás sikerének, sajnos nem változott semmi azóta sem.)* Én a helyszínen nem így láttam. Sajnos ezt a nagyon szép eredményt elért csapatot nem tudtuk úgy megjutalmazni, ahogy e kiugró eredmény alapján megillette volna.

Az idei év szép sikerei mellett sok gonddal is küszködik a szakág. Az egész military mezőnyben, de főleg az ifjúsági mezőnyben a lovak túlnyomó többsége nem odaváló.

Sajnálatos tény, hogy az ifjúsági Eb-ről hazatért csapat egyetlen tagja sem maradt meg a lovánál, tavasztól mind „idegen” lovat lovagoltak, mivel a klubok nem tudták lovaikat más feladatok alól mentesí-

MÚLTIDÉZÉSRE HÍVUNK

E cikksorozat szerzőinek nem feladata a történések miéértjének és okának kutatása, feltárása, mi csak a tények közlésére szorítkoznak. Amennyiben mégis összefüggéseket, esetleg tanulságokat is fellelnének az egyes korszakok sikerei és kudarcai között, akkor lehet, hogy azzal a ma és a jövő sportját is segítjük.

- 1. A cross startja a walldorf ifi Eb-n: Horváth Zoltán edző, ifj. Jobbágyi József L'Amouron, és aki a lovat fogja, Jobbágyi József
 I 2. Eredményhirdetésen az ifi csapat az Eb-n. Balról Fazekas István és Tik-Tak, Jobbágyi József és L'Amour, Füzér Gábor és Gavallér, Bíró Ágota és Féltékeny I 3. Az ifi Eb-re utazó csapat Nagyvázsonyból indult. Balról Fazekas István, Jobbágyi József, Török László csapatvezető, Bíró Ágota, Füzér Gábor, valamint Horváth Zoltán edző I 4. Az akkori ifik edzői találkoztak Kecskeméten 2020-ban. Balról Fábíán István Kecskemétről (Fülöp Sándorral még csak nézőként vettek részt a drzonkóvi ifi Eb-n 1985-ben), Horváth Zoltán (Szombathely), Varga András (Kecskemét) és Tuska Pál (Kiskunhalas)

teni, illetve részükre biztosítani – írta Horváth Zoltán 1986 decemberében.

Végezetül e részletes értékelés után Török László év végi elnöki beszámolójából már csak néhány gondolatot ragadunk ki tanulmányképpen.

[...] Összegezve az 1986-os évünket: a szakág eredményei messzemenőleg meghaladták az 1986. évi célkitűzéseinket. Kiemelten kell elismerni az ifi válogatott Eb csapat 4. helyezését, az osztrák ifjúsági bajnokságon egyéniben elért 1-2. helyezést.

A csehszlovák országos bajnokságon, valamint a lengyel minősítő versenyen elért jó helyezések eredményes munkát mutatnak [...]. Egyéb gondjaink: az ifjúsági versenyzők megbecsülése [...], a világversenyeken az ifik napi zsebpénze 2,30 DM (1 DM = 80 Ft), míg a felnőtteké ennek a duplája (OTSH-program). A felszerelés az Eb-re agyonmossott melegítő, anorák nem jutott, és más sem. [...] Az ilyen rendezvényeken rendszeresen rendeznek fogadást, baráti összejöveteleket mind a tisztségviselőknek, mind a verseny-

zőknek. Ez megköveteli a megfelelő szintű megjelenést. Vajon kinek a dolga ezt elősegíteni? [...] A formaruhát megoldottuk a Veszprémi Skála Áruház ajándékaként. Sopronban vettünk egy magyar zászlót. A jelvények az ifjúság körében keresettek. A MLSZ-nek nincs? – vetette fel Török László. Mint látjuk, napjainkban is visszatérő problémák jelentkeztek az akkori vezetők előtt is. Ugye ismerősek?

Tuska Pál

FŐNIX PARK

Legendás ugróörökítő genetikája

Galoubet A – Alme Z – Voltaire – Furioso II.

és a kiváló munkakészség a

Quick Star

apaságú

Up Date

után

most még változatlan áron elérhető.

Felállítási hely: Nyircsaholy, Főnix Park

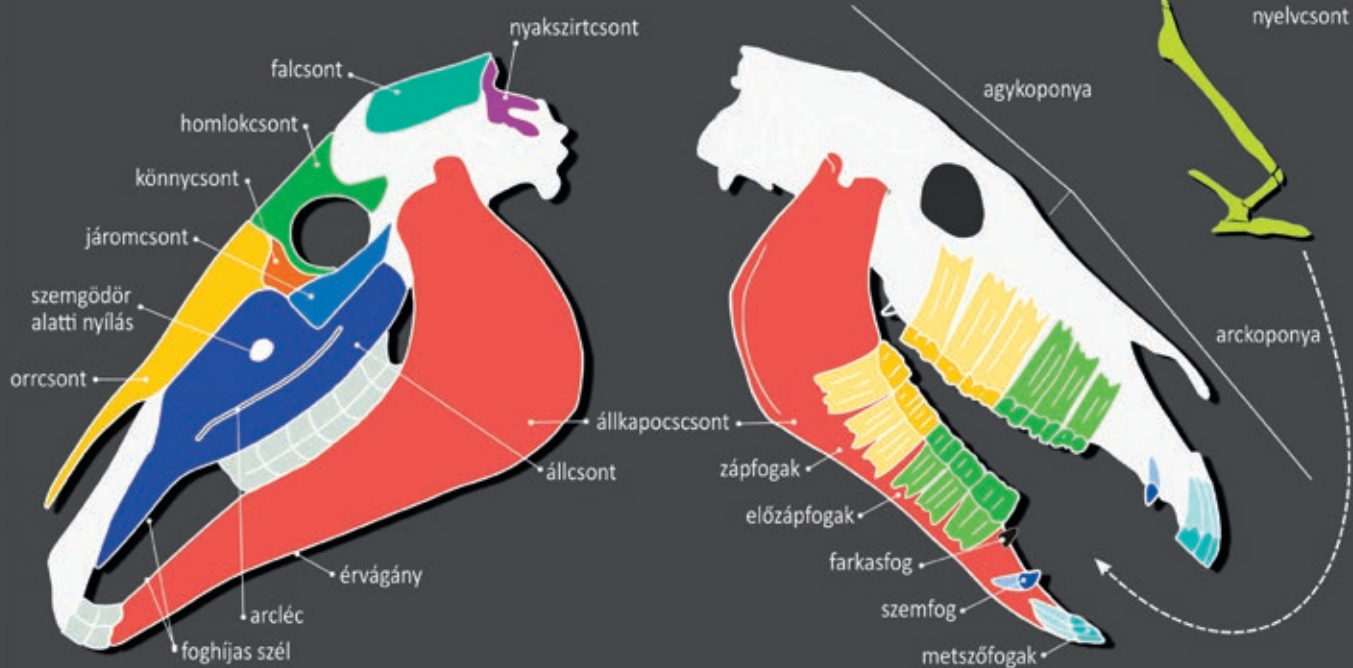
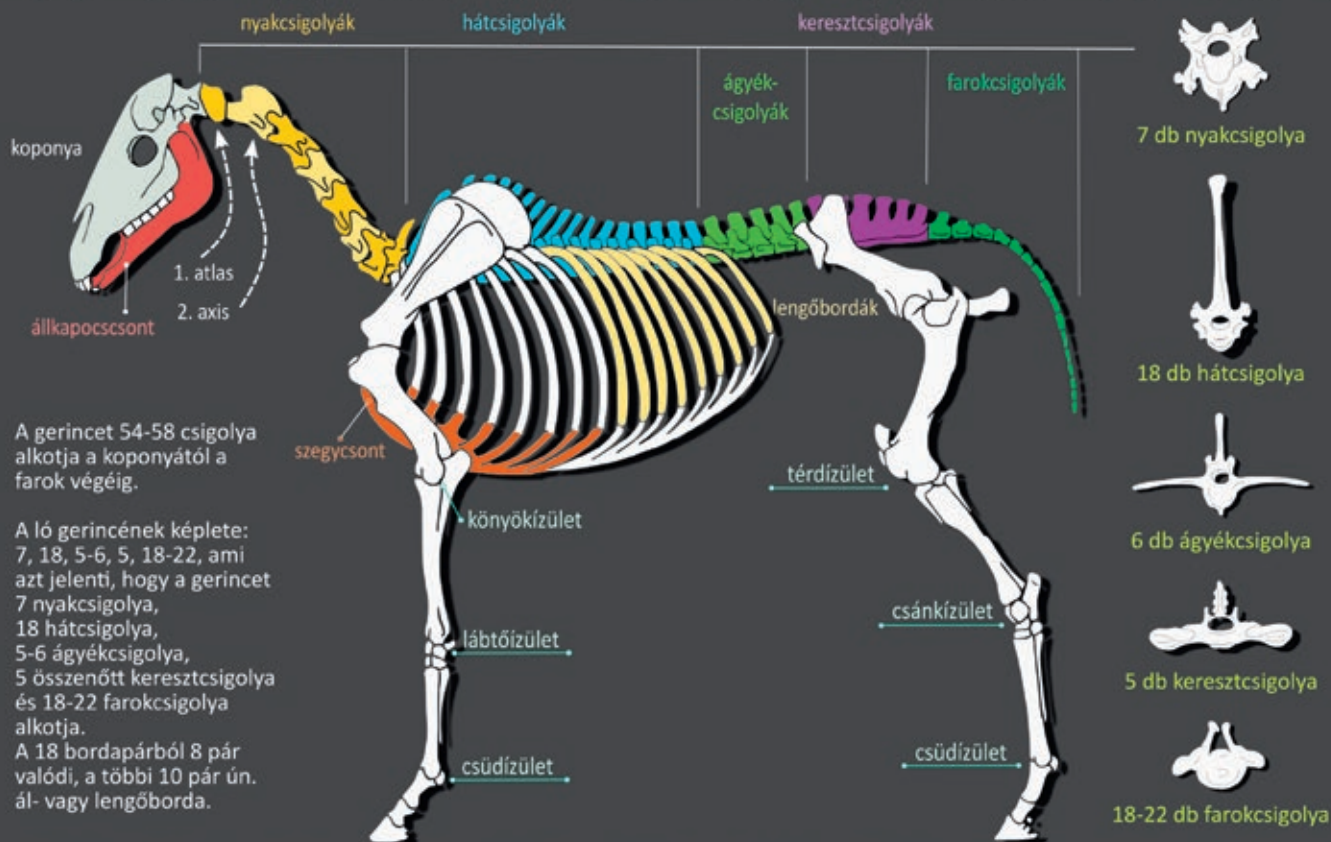
Fedzetési díj: 40.000 Ft

Előjegyzés: 06 30 955 8035

A LÓ CSONTJAI

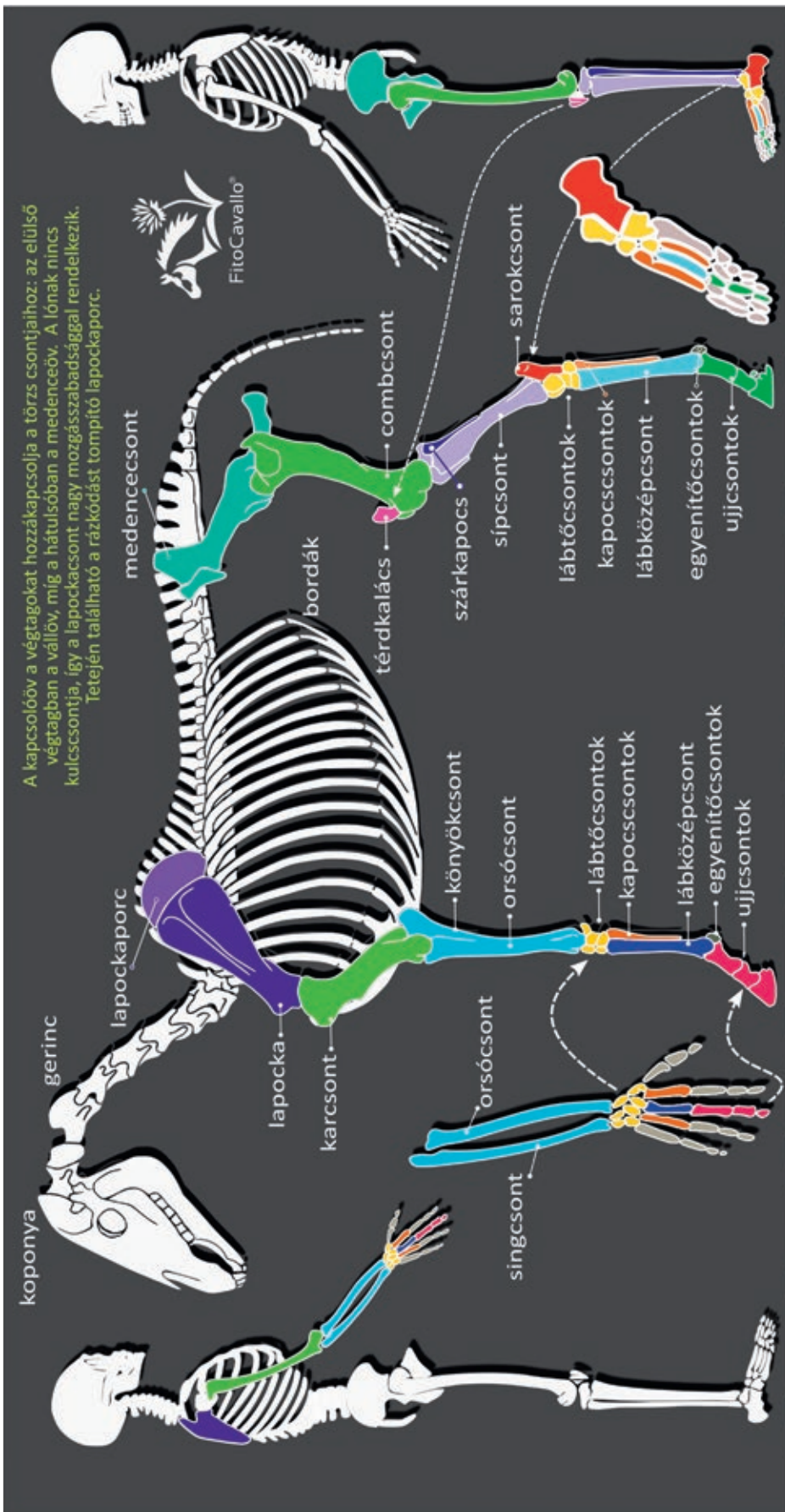

FitoCavallo®

Illusztráció, szöveg: Marton Zsófia, agrármérnök - www.fitocavallo.hu; fitocavallo@gmail.com

Lektorálás: Dr. Nagy Annamária, sportlógógyász specialista, Állatorvostudományi Egyetem Lógógyászati Tanszék és Klinika

A kapcsolóv a végtagokat hozzákapsolja a törzs csontjaihoz; az előlő végtagban a vállöv, míg a hátulsóban a medenceöv. A lónak nincs kulcsfontja, így a lapockacsont nagy mozgásszabadsággal rendelkezik. Tetején található a rázkódást tompító lapockaporc.

A LÓ LÁBTÖVE OLDALRÓL

Az ujjcsontok fejlődése az evolúció során igen érdekesen történt.
Míg mi, emberek talponjáróként megtartottuk mind az öt ujjat, addig a lovak ujjonjárókká váltak, és mindössze egy ujjukon, a középsőn járnak.
A ló patája anatómiailag megfelel a mi körmünknek.

Mindössze három ujjperc és három incsont alkotja a lovakban az ujj csontos vázát.

Illusztráció, szöveg: Marton Zsófia, agrármérnök - www.fitocavallo.hu; fitocavallo@gmail.com
Lektorálás: Dr. Nagy Annamária, sportlóggyász specialista, Állatorvostudományi Egyetem Lóggyászati Tanszék és Klinika

Ki is a lusta?

A téli időszakban több alkalmunk van új edzésmódszereken, edzésterveken gondolkodni. A futószáras munka talán nagyobb eséllyel fordul elő ilyenkor, mint a barátságosabb időjárásban. Ennek tapasztalataim szerint az lehet az oka, hogy az elterjedt szemlélet szerint a lóval való munka a hátán történik, tehát a futószárazásra nem szánnak a lovasok időt – kivétel, ha a ló energiatöbblettel rendelkezik. Míg kiugrálja magát, jól jöhet a futószár. Ugyanakkor meg kell cáfolnom ezt az elméletet. Az ember pontosan ugyanannyira elfáradhat egy megfelelő futószárazás, illetve annak előkészítése közben, mintha rajta ülne, a lóról nem is beszélve. Egy megfelelő színvonalú futószárazás teljes értékű munkának számíthat a ló edzéstervében, és nem utolsósorban változatosságot is visz a mindennapjaiba.

Ideális az lenne, ha az edző tartana neked ilyen képzést, hiszen a lovagláshoz hasonlóan a ló és te is kárát szenvedheted, ha nem jól dolgoztok. Számodra a legkiemeltebb balesetveszélyt a körre kiengedéskor a rúgás jelentheti, melyre nagyon kell figyelned, és edzővel gyakorolnod. Sajnos gyakori balesetforrás, és csak a ló jó kedve miatt történik.

A lovat ugyanúgy meg kell tisztítanod, mintha felülnél rá, majd jöhetnek a szükséges felszerelések. A munka akkor eredményes, ha legalább futószárazó hevederrel vagy nyereggel történik. Ijesztő és eszes gondolat a lovak kantárban, ne adj' Isten kötőfékben történő mozgatása. Előbbi nem sok eredményt hoz, esetleg egészségügyi mozgatásnak betudható, utóbbi kimondottan veszélyes. A kontroll nélküli

ló ijedtében vagy energikusságának következtében elránthatja a lovast, elvágtatva megsérülhet számtalan módon, nem említve a lovardában tartózkodókat.

Tehát a felszerelések: kantár, futószárazó heveder vagy nyereg, nyeregalátét, nyeregemelő vagy hasonló funkciót ellátó tárgy, lábvédők (lehetőség szerint mind a négy lábra), pataharang, gumis kikötők, futószár, ostor. A lovas számára: lovas öl-

FELHÍVÁS

TESTVÉRLOVARDA-PROGRAM

Tisztelt lovasegyesületi vezetők!

Kedves sporttársak!

2021-től a Magyar Lovassport Szövetség Szabadidőlovas Szakága testvérlovarda-program létrehozását tervezi. Ebben részt vehetnek a hivatalosan bejegyzett, azaz MLSZ-tagsággal rendelkező lovardák, melyek határainkon túli lovardákkal hoznának létre együttműködést. A kezdeményezés célja a lovaskapcsolatok határon túli kiterjesztése, lovasbarátságok erősítése.

A legtöbb környező ország lovasszövetségeit felkeressük hamarosan, és felkérjük őket is, hogy támogassák a projektet. Minden újító ötlet, terv támogatható, elbírálásuk egyénileg történik. Az együttműködésnek legalább két projektet kell magába foglalnia. Ezekről előzetesen és a megvalósulást követően is szóveges beszámolót várunk, utólag képekkel is alátámasztva, hogy példaképpen megoszthassuk oldalainkon.

A támogatás lehet tárgyi, anyagi juttatás, szakmai támogatás vagy elismerés.

Az együttműködésre számtalan példa létezhet, a járványügyi intézkedéseknek, szigorításoknak megfelelően. Hosszú távon gondolkodhatunk edzőtáborokban, cserediák-programban, levelezőtársak egymásra találásában, edzői továbbképzések szervezésében, de bármilyen egyéni, kreatív ötletet örömmel veszünk.

Érdeklődés esetén várjuk a magyarországi lovardák/egyesületek jelentkezését! A projektnek időbeli korlátja nincs.

Kapcsolatfelvétel: szlsz@lovasszovetseg.hu

Csilló Rita

elnök, Magyar Lovassport Szövetség Szabadidőlovas Szakág

FOTÓ: SOMOGYÁRI ANETT

tözet, kobak, lovaglókésztyű (balesetvédelmi öltözet).

Rendkívül fontos, hogy a felszerelések a lóra legyenek igazítva és megfelelően legyenek rögzítve. Egy rosszul beállított kantár, egy nem megfelelő zabla, egy laza heveder teljesen rossz irányba viheti a munkát, de veszélyforrás is lehet.

Ezeket mindenképpen nézze át egy szakember az első alkakkor, majd már remélhetőleg te is fogod látni, mi a megfelelő. A munka beléptetéssel kezdődik, ami minimum tíz perc, és mindkét kézen történik, ekkor még a kikötőszárak lehetnek lazák. Ezt követően kezdődhet az üggetetés mindkét kézen a kikötőszárak fokozatos rövidítésével, majd a vágamunka, végezetül a levezetés. A munka milyensége a megbeszélte programon alapuljon. Ildomos lennie nálad egy karórának, hiszen a feladatok percben lesznek meghatározva. A telefon nem a legjobb választás ilyenkor az időmérésre.

Futószárazás közben az ostorra úgy kell gondolnunk, mint a lovaglósizmánkra, a futószárra pedig, mint a szárakra, de ne felejtse el, hogy a testtartásod is fontos eleme az eszköztáradnak.

A jól végzett feladatok következtében a lovad/pónid rugalmasabb, figyelmesebb, átengedőbb lesz a lovaglások során. Per-

mire adod a fejed, meglátod, hogy az egy problémára fókuszálás meghozza a várt eredményt. Jól jöhet rosszul berögzült dolgok javítására, de egy-egy meg nem értett feladat leegyszerűsítésére is.

Az itt leírt futószárazási javaslatok természetesen tőled és edződőtől is több energiát követelnek, mint ha egy edzést lovagolnál

„Mindig a megszokottból való kilépés viszi előre a fejlődést”

sze az eredményt ne egy alkalom után várd. A heti munkarendbe való beillesztés vagy akár az edzések előtti futószár segítséget jelenthet a ló és a te számodra is.

Nemcsak a lovadnak jöhet azonban jól, ha néha futószárra kerül, de neked is. Még ha haladó lovas is vagy, sok esetben egy-egy fejlődésbeli megrekedés áthidalható egy kis futószárazás ülésjavítással. Ha ilyes-

mire adod a fejed, meglátod, hogy az egy problémára fókuszálás meghozza a várt eredményt. Jól jöhet rosszul berögzült dolgok javítására, de egy-egy meg nem értett feladat leegyszerűsítésére is.

Az itt leírt futószárazási javaslatok természetesen tőled és edződőtől is több energiát követelnek, mint ha egy edzést lovagolnál

Csilló Rita

A 2020-AS JÁTÉK NYERTESEI

Tavaly márciusban indult rejtvénytársaságunk kitarató követőinek azt ígértük, hogy aki minden hónapban beküldi a megfejtést, az eséllyel indul a három fődíjért az év végén. Január elsejéig még fogadtuk a beérkező leveleket, mostanra azonban eljött ez a pillanat is, megvannak a nyertesek:

Az **I. díjat**, a Csilló Lovasiskola által felajánlott lovastábori részvételi lehetőséget (vagy lovaglási lehetőséget azonos értékben) **HARANGOZÓ HERMINA** nyerte.

A **II. díjat**, a Horze által felajánlott kantárt **LIU RHEA MARTINA** nyerte.

A **III. díjat**, a Horze loápoló szettét **PÁRI MAJA** nyerte.

Köszönjük szépen, hogy ilyen sokan tartottatok velünk!

Az idén új kihívással készülünk, olvassátok a Pegazust és keressétek a részleteket tavasszal.

KÉRDEZZ, FELEL

Aki válaszol: **STRÓBL DOROTTYA,**

a Magyar Lovassport Szövetség főtitkára

Új sorozatot indítunk: a magyar lovasélet közismert személyiségeit kértük, hogy – külföldi magazinok hasonló interjúinak mintájára – adjanak villámválaszokat kicsit bevállalósabb, személyesebb, meghökkentő, és a lovassportot többségükben távolról sem érintő villámkérdéseinkre – egyszóval egy csomó mindenre, ami egy klasszikus interjúba nem férne bele...

Mi a legkorábbi emléked?

A szomszéd, Béla bácsi kutyáival (ír szettek) a délutáni séták Rákosligetén.

Van olyan idézet, amire sokat gondolsz, amely szerint az életed próbáld élni?

„Minden úgy jó, ahogy van.”

Ki ismer a legjobban?

Édesanyám.

Mi volt a legjobb ajándék, amit valaha kaptál?

A kedvenc festményem, ami a szüleim házában volt. Néhány éve, karácsonyra ajándékozták nekem.

Ki az, akit a legjobban csodálsz, és miért?

A szüleim, mert több mint ötven éve nem csak szeretetben, de vidáman, játékosan és hatalmas életkedvvel éltek mindennapjaikat.

Mikor voltál a legboldogabb?

Sokszor voltam a legboldogabb.

Mi a legnagyobb félelmed?

Ezt nem szeretném leírni.

Mi volt a legelső gondolatod ma?

Az év talán leghidegebb napja lesz ma. Kizárt, hogy lóra üljek. Inkább futószárazni fogok.

Mi tesz boldogtalanná?

A sikertelenség.

Mely általad birtokolt tárgy a legkedvesebb számodra?

Nem igazán ragaszkodom a tárgyakhoz, de fontosak azok a tárgyak, amikhez kedves emlék fűz. Frici néni húsvétra adott kis fából készült nyulát a mai napig őrzöm. (Frici néni nyolcadik kerületi lószertő nyugdíjas, 2010-től mindennapi látogatója volt a Nemzeti Lovardának. 86 éves korában halt meg.)

Ha a jövőbe tekintesz, mit láatsz?

Látok? Lassan szemüveg kell. Meleg, napos időt, kutyát a mindszentkállai focipályán.

Mi a legidegesítőbb jellemvonásod?

Gyakran belevágok a beszélgetőpartnerem szavába.

Mi a legidegesítőbb jellemvonás, amit a legjobban utálsz másokban?

Kétszínűség, őszintétlenség, megjátszás.

Mi a bűnös örömed?

Ha öröm, akkor szerintem nem lehet bűnös.

Mi az, amit a szüleidnek köszönhetsz?

Mindent. Többek között a lovassport melletti elkötelezettségemet, aminek minde nemet köszönhetem. Mindenben támogattak.

Mi az, amit a legjobban szeretsz az életben?

Könnyebb lenne a kérdés, hogy mit nem szeretek az életben. Mindent szeretek az életben. Nem szeretem a tragikus kimenetelű filmeket.

Mi volt életed legjobb választása?

Amikor a zongoraórákat és a karéneket lovasedzésekre cseréltem.

Ki vagy kik ülnének melletted egy álom-vacsoraasztalnál?

Meg tudnám rendezni ezt a vacsorát a Covid alatt is, betartva a létszámkorlátozásra vonatkozó járványügyi intézkedéseket.

Mi volt a legrosszabb munka, amit végeztél?

Legrosszabb munka nem volt. Minden munkában, ami másnak talán a „rossz munkát” jelenti, találtam örömet. Volt, hogy takarítással kerestünk pénzt egy barátnőmmel, aki egy másik szakágban volt akkoriban válogatott lovas.

Mit változtatnál meg, ha vissza tudnál repülni az időben?

Ezen eddig még nem gondolkodtam. Talán eddig nincs is ilyen.

Nevez meg egy valamit, ami változtathatna az életminőségeden!

Több szabadidő.

Mi a legnagyobb eredményed?

Szakmai elismertség. (Úgy érzem 😊)

Hol szeretnél most lenni?

Egy olaszországi síterepen.

Mi volt a legkiábrándítóbb dolog az életedben?

Ha többet feltételeztem valakiről, és csalódnom kellett benne.

EK MINDENRE!

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

Minek az illatát szereted a legjobban?

A tavasz illatát.

Mi a legfontosabb tanulság az eddigi életedből?

Vidámsággal, humorérzékkel és pozitív hozzáállással sok, nehéznek tűnő helyzetet meg lehet oldani.

Milyen karakternek öltöznél farsangkor?

Sajnos az idén elmarad. De jövőre kitalálok.

Kitől kérnél bocsánatot?

Valakit megbántottam? Remélem, nem. De ha mégis, elnézést.

Mit jelent számodra az a szó, hogy szeretet?

Oroszlán jegyben születtem. Aki ismeri a jegyet, az tudja. Mindent.

Hol tudsz a legjobban ellazulni?

Kényelmes függőágyban, a saját kertünkben.

Milyen szupererőt szeretnél?

Újra elég bátor legyek 160-as pályákon lovagolni.

Mikor sírtál utoljára és miért?

Valami romantikus filmen. Nem tudom melyiken, mert kicsit mindegyiken sírok.

Van bármi az életedben, amiről álmodtál, hogy megtedd, de eddig még nem sikerült?

Két nap alatt körbebringázni a Balatont. Komolyabbra fordítva a szót, távoli országokba utazni. Remélem, mindkettő sikerülni fog.

Mikor voltál legközelebb a halálhoz?

Szerintem a szokásos. Minden gyerek legalább egyszer majdnem belefut a Balatonba. Én sem hagytam ki.

Mit szeretnél, hogyan emlékezzenek rád?

Köszönöm a kérdést, de ezen még dolgozom egy darabig...

**A kérdéseket feltette:
Somogyvári Anett**

ÉLETKÉPEK január

FOTO: SOMOGYVÁRI ANETT

VAKCINAINFÓ

Regisztráljon a koronavírus elleni oltásra:

vakcinainfo.gov.hu

Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

MINDEN ÉLET SZÁMÍT

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

EGY FOTÓ EGY TÖRTÉNET

Azt mondják, minden jó fotó történetet mesél, de legtöbbször nem tudni, mi van mögötte. Pedig gyakran nemcsak a kép maga különleges, hanem az is, ahogyan készült. Ezért gondoltam úgy, hogy a Pegazusban egy sorozat keretében néhány általam érdekesnek, vagy nehezen elkészíthetőnek gondolt kép keletkezésének történetét megosztom az olvasókkal.

Ez a fotó az egyik legkedvesebb számomra, mert amellett, hogy extrém körülmények között készült, sikerült elkapni egy olyan mozdulatot, amellyel egy pillanatba sűrítve láthatjuk a lovas megkönnyebbülését, örömét, a lovas lét örültségét, szenvedélyét. A fotó Máriakálnokon a Dressurzentrumban a 2019-es díjlovas világtörőn készült, a már-már hagyományosnak mondható, óriási közönségsikernek örvendő esti lámpafényes versenyen. A lovasok körében is igen kedvelt versenyszámban a legjobbak mérik össze tudásukat. Ez 2019-ben sem volt másképp. Illetve, dehogynem volt másképp! Az időjárás-előrejelzés egész napra záporokat, zivatarokat jósolt, de egészen estig nem volt gond. Aztán belovagolt a négyzetbe a mindig rendkívül csinos Grete Püvi Ayache, gyönyörű szürke lusitanóján, és elkezdett csepegni az eső. A levegő megmozdult és már érezni lehetett az eső illatát. Rengeteg néző állta körbe a négyzetet, sokan indultak meg egyszerre a sátor felé, ahol hamarosan nagy tömeg lett.

Mindenki izgult, most mi lesz. A szél egész komolyra fordult, dörgött, villámlott, és hirtelen leszakadt az ég. A pályát megvilágító lámpák fényében szinte csak egy összefüggő vízfüggöny látszott. Döbbenetes, egészen szürreális látvány volt, hogy mindez

sem a lovat, sem a lovasat nem zavarta a nagydíj kűr lovaglása közben. Én az „A” felőli rövidfalnál álltam, néha félig a sátor alatt, de leginkább kint az esőben, le sem véve a gépet a szemem elől. Éreztem, hogy ez egy vissza nem térő alkalom, nehéz volt

visszatartani a kezem remegését, amit leginkább az izgalom okozott. Olyan érzés fogott el, mint anno az első nagyobb munkámnál. Nem érdekelt az eső, szinte ráfixálódtam a lovasra és a lóra, szerintem mindketten ugyanúgy koncentráltunk. A program alatt is készültek jó képek, de mind közül talán ez lett az, ami miatt leginkább megérte nem eltenni a gépet az esőben. A legnagyobb kihívást a hatalmas cseppekben ömlő eső okozta, mert gyakran el-elvitte a fókuszot a lovasról, nagy volt az esély rá, hogy a legjobb pillanat végül nem lesz éles. A pályát megvilágító lámpákkal is kalkulálni kellett, mert nem volt mindegy, milyen szögből érkezik a fény. Az expozíciós időnél gondolni kellett arra, hogy elég gyors legyen, de még látszódjon az esőcseppeken, ahogy egy kis csíkot húznak, mert ezzel lehet érzékelteni, hogy mennyire esik. Bár ezen a képen már annyira nem ömlött az eső, viszont ez a fotó mondja el legjobban, milyen is volt az a nagydíj kűr. Megnyomtam az expozíciós gombot, kattant a zár, beleégett a szemembe az a mozdulat, amit láttam a fényképezőgépen keresztül, és úgy éreztem, megvan! Hősként ünnepelve kíséltél a lovas, elállt az eső, véget ért a varázslat.

Somogyvári Anett

Díjugrató felkészítő és országos minősítőverseny, Balatonvilágos

2020. december 4-6.

December 4., péntek:

1. vrsz. 70-75 cm felkészítő

1. Zsiga Villő – Kende / Equirria Lovasklub
2. Szabó-Nagy Attila – Enigma / Equirria Lovasklub
3. Bencze Bernadett – Scarlett / Esztergomi Lovas SE

2. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Horváth Virág Hanna – Roven Refrén / Űrgehegyi LSE
2. Unger Fanni – Modena / SomLó Térség Lovas Egyesület
3. Hanácková Nina – Rabló (póni) / Prime LKE

3. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Flanek Regina – Zeppelin / Grand Hope Lovassport és Művészeti Egy.
2. Bene Balázs – Chacco Land / Univerzum LK Etei SE
3. Barabás Léna – Caracas / Equirria Lovasklub

4. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Nagy Rita – Q-Sáripusztá Merlin / Bábolna SE Lovas Sz.
2. Bene Balázs – Chacco Land / Univerzum LK Etei SE
3. Kiss Szabolcs – Trixi / Taszári Vital LSC

5. vrsz. 100 cm kezdő lovak

1. H. Nagy Emma – Costa Brava / Colorado Lovasiskola SE
2. Kubatov Emma – Genius / Varga Ménes GYLE
3. Flanek Regina – Zeppelin / Grand Hope Lovassport és Művészeti Egy.

6. vrsz. 100 cm nyitott

1. Unger Fanni – Petra HA / SomLó Térség Lovas Egyesület
2. Janik Anna – Bognár Lady Ballancoro / Nemzeti Közzolgálati Egyetem SE
3. Grözner Szilárd – Jordan / NBHA Hungary Sportegyesület

7. vrsz. 105 cm nyitott

1. Janik Anna – Bognár Lady „CZ” / Nemzeti Közzolgálati Egyetem SE

2. Lukács Zsófia – Champagne / Laguna Lovasklub Kft.

3. Apró József – P-Sáripusztá Leander / Sáripusztai Lovassport Kft.

8. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Fekete György – Kahuna / SMAFC Lovasszakoszt.

2. Lukács Zsófia – Cooper / Laguna Lovasklub Kft.

3. Unger Fanni – Petra HA / SomLó Térség Lovas Egyesület

9. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Osztrovits Péter – Laguilot Z / Colorado Lovasiskola SE

2. Pataki Anna Klára – Lennard / Szikszai Military LSE

3. Pataki Anna Klára – Cover Girl AK / Szikszai Military LSE

10. vrsz. 110 cm nyitott

1. Osztrovits Péter – Crystal / Colorado Lovasiskola SE

2. Fehér Vanessa Zoé – Frida / Prime LKE

3. Zólyomi Emma – Waikiki del Tiglio / Classic-Horse 1975

11. vrsz. 120 cm nyitott

1. Anja Zlokolica – Kostelin / SRB

2. Ifj. Kövy András – Canabis / Pulai Lovaspark SE

3. Varga Balázs – Sáripusztá Korfu / Sumi Equi-Sport Kft.

12. vrsz. 130 cm nyitott

1. Boda Csenge – Laurence / Szikszai Military LSE

2. Holdampf Renáta – Inshallah G / Öregkő Lovasai Egyesület

3. Tóth Balázs – Rolfs Royce / BL Armentum LSE

December 5., szombat:

13. vrsz. 70-75 cm felkészítő

1. Varga Kata – Liliom V / Kabóka LSE

2. Szabó-Nagy Attila – Enigma / Equirria Lovasklub

3. Hanácková Nina – Rabló (póni) / Prime LKE

14. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Zsiga Villő – Kende / Equirria Lovasklub

2. Hanácková Nina – Rabló (póni) / Prime LKE

3. Varga Kata – Liliom V / Kabóka LSE

15. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Nagy Lili – Kedves / SomLó Térség Lovas Egyesület

2. Thamir Petra – Sáripusztá Lincoln / Horizont LK SE

3. Gelencsér Gitta – Galambocskám / Kéktói Ménes SE

16. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Ifj. Néveri Imre László – Görgy / Pirik Farm

2. Unger Fanni – Rubint / SomLó Térség Lovas Egyesület

3. Jakli Norina – Chicago VS / Ácsi Kinizsi SE

17. vrsz. 100 cm kezdő lovak

1. Koncz Kincső – Cerevel / Varga Ménes GYLE

2. Barabás Léna – Caracas / Equirria Lovasklub

3. Lacza Léda Hanna – Carib Life / Anyácsapusztá LSE

18. vrsz. 100 cm nyitott

1. Tóth Balázs – Borisz Rulikovszkij / BL Armentum LSE

2. Szekér András – Centarino / Pulai Lovaspark SE

3. Kókai Bálint – Bodza / Kinizsi SK Gyenesdiás

19. vrsz. 105 cm nyitott

1. Katona Blanka – Coco Chanel L / SomLó Térség Lovas Egyesület

2. Stalter Anna – Enci / Varga Ménes GYLE

3. Kubatov Emma – Genius / Varga Ménes GYLE

20. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Fekete György – Kahuna / SMAFC Lovasszakoszt.

2. Kajtár Ákos – Kaori B / Varázs-Ló Egyesület

3. Janik Anna – Bognár Lady Ballancoro / Nemzeti Közzolgálati Egyetem SE

21. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Molnár Csenge – Action Balouba SZ / Öregkő Lovasai Egyesület

2. Pataki Anna Klára – Lennard 40 / Szikszai Military LSE

2. Délceg Diána Zita – Kisbéri Ciklám / Dadi Lovasklub Egyesület

22. vrsz. 110 cm nyitott

1. Kiss Krisztina – Panka / Prime LKE

Magyar Lovassport Szövetség

2. Délceg Diána Zita – Kisbéri Ciklámen / Dadi Lovasklub Egyesület

3. Horváth Vivien – Opera / Sugo-Horse Park LE

23. vrsz. 120 cm nyitott

1. Anja Zlokolica – Kostelin / SRB

2. Babos Gréta – Timpex Inka / Hévíz Sportkör

3. Szabó-Nagy Attila – Fábíusz / Equirria Lovasklub

24. vrsz. 130 cm nyitott

1. Anja Zlokolica – Halley / SRB

2. Kajtár Ákos – BB Arnold / Varázs-Ló Egyesület

3. Holdampf Renáta – Inshallah G / Öregkő Lovasai Egyesület

December 6., vasárnap:

25. vrsz. 70-75 cm felkészítő

1. Szimandl Nikolett – Roven Roxette / Sós-kúti LSE

2. Bencze Bernadett – Scarlett / Esztergomi Lovas SE

3. Szabó-Nagy Attila – Enigma / Equirria Lovasklub

26. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Szimandl Nikolett – Roven Roxette / Sós-kúti LSE

2. Zászló Tícia – Modena / SomLó Téréség Lovas Egyesület

3. Horváth Virág Hanna – Roven Refrén / Űrgehegyi LSE

27. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Délceg Diána Zita – Kisbéri Ciklámen / Dadi Lovasklub Egyesület

2. Janik Anna – Bognár Lady Ballancoro / Nemzeti Közszolgálati Egyetem SE

3. Osztovíts Péter – Crystal / Colorado Lovasiskola SE

28. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Szávay Gábor – Q-Sáripusztá Mylady / Sáripusztá Lovassport Kft.

2. Ifj. Néveri Imre László – Görgey / Pirik Farm

3. Unger Fanni – Rubint / SomLó Téréség Lovas Egyesület

29. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Vers Vivien Csenge – Arrabona / Badacsonyi Lovas Sport Club

2. Koncz Kincső – Cerevel / Varga Ménes GYLE

3. Rátz Orsolya – Fantomas / BL Armentum LSE

30. vrsz. 100 cm nyitott

1. Tóth Balázs – Borisz Rulikovszkij / BL Armentum LSE

2. Magyaródi Rebeka – Vihar / Kings Gold Lovas SE

3. Grözner Szilárd – Jordan / NBHA Hungary Sportegyesület

31. vrsz. 105 cm nyitott

1. Madarász Lili – Quilanca / Alfonz Dömsödi LK

2. H. Nagy Emma – Costa Brava / Colorado Lovasiskola SE

3. Kapeller Felícia – Astrid / SomLó Téréség Lovas Egyesület

32. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Fekete György – Kahuna / SMAFC Lovasszakoszt.

2. Janik Anna – Bognár Lady Ballancoro / Nemzeti Közszolgálati Egyetem SE

3. Kajtár Ákos – Kaori B / Varázs-Ló Egyesület

33. vrsz. 115 cm ifjúsági

1. Viasz Hanna – Caviar / SomLó Téréség Lovas Egyesület

2. Osztovíts Péter – Laguilot Z / Colorado Lovasiskola SE

3. Bérczy Anna – Vivant Boy / Simonpuszta NLHE

34. vrsz. 115 cm nyitott

1. Kovács Noémi – Kakukk / Kenesei Lovas Club

2. Czurkó Kata – Likőr / Selle-Expert Sportegyesület

3. Zólyomi Emma – Waikiki Del Tiglio / Classic-Horse 1975

35. vrsz. 125 cm nyitott

1. Ifj. Kövy András – Versandro / Pulai Lovaspark SE

2. Buza Patrik Zoltán – Janieta VDL / Krucsó Lovasklub

3. Anja Zlokolica – Kostelin / SRB

36. vrsz. 135 cm nyitott

1. Ifj. Kövy András – Faquitol-S / Pulai Lovaspark SE

2. Boda Csenge – Laurence / Szikszai Military LSE

3. Buza Patrik Zoltán – Hunter Dadero Z / Krucsó Lovasklub

Díjugrató országos fedett pályás verseny, Budapest (Nemzeti Lovarda)

2020. december 11-13.

December 11., péntek:

1. vrsz. 90 cm nyitott

1. Kovács Vivien – Pitypang / Pasaréti Honvéd Lovas SE

2. Ráth Kristóf György – Nina / Csömöri LTKE

3. Szőke Kata – Farness / Szentlőrinci Túra, SZI SLE

2. vrsz. 100 cm nyitott

1. Drabant Zoltán – Dáridó / Hetényegyházi Hullám

2. Kovács Dóra – Cannenta HB / Viktori Sportegyesület

3. Tömör-Tones Luca Zoé – Imhotep / Fábíáncsics Horses SE

3. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Kovács Roland – Golden Sky-C / Castilia Kft.

2. Kovács Roland – Yvie de Ganad / Castilia Kft.

3. Babinszki László – Meru / Gerber Birtok

4. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Jármly Kinga – Chicos Flight / Némethy Bertalan Alapítvány

2. Bodnár Annabell – Aida (póni) / Némethy Bertalan Alapítvány

3. Benedek Adél – Silva 127 / Némethy Bertalan Alapítvány

5. vrsz. 110 cm nyitott

1. Hegedűs Kristóf – N-Double Cento / Csikós és Tsa. Kft.

2. Szigeti Cintia Kitti – Dália / Epona Lovas SE

3. Hegedűs Kristóf – O-Diamond / Csikós és Tsa. Kft.

6. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Faluhelyi Ádám – Cordiss / Fábíáncsics Horses SE

2. Faluhelyi Ádám – Sáripusztá Lincoln / Fábíáncsics Horses SE

3. Lehotai Máté – Kaiij CHS / Fábíáncsics Horses SE

7. vrsz. 120 cm nyitott

1. Hegedűs Kristóf – N-Dobule Cento / Csikós és Tsa. Kft.

2. Stieber Sztella – Elise / Mizsei Lovastanya SE

3. Hegedüs Kristóf – O-Diamond / Csikós és Tsa. Kft.

8. vrsz. 130 cm nyitott

1. Szuhai Rodrigo – Chacco Boy / Diósgyőri VTK

2. Bognár Dóra – Kronosz / Viktori Sportegyesület

3. Ifj. Szuhai Gyula – Emerangelo Z / Diósgyőri VTK

December 12., szombat:

9. vrsz. 100 cm nyitott

1. Szigeti Liza Kata – Small Turbó / Szentlőrinci Túra, SZI SLE

2. Fekete Anna – Sixtus Vitál / Gyömrői Tövesmajor LE

3. Jármay Tibor – JB Zorka / Mizsei Lovastanya SE

10. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Lacza Léda Hanna – Carib Life / Anyácsapuszta LSE

2. Tapasztó Laura Dalma – Quadrifolio / Budapesti Lovas Klub

3. H. Nagy Emma – Costa Brava / Colonado Lovasiskola SE

11. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Babinszki László – Meru / Gerber Birtok

2. Kovács Roland – Yvie de Ganad / Castilia Kft.

3. Kovács Roland – Golden Sky-C / Castilia Kft.

12. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Janik Anna – Drazic / Nemzeti Közszolgálati Egyetem SE

2. Szöllősi Hajnal – Szemafor Széltoló / Ráckevei Városi SE

3. Osztovíts Péter – Crystal / Colonado Lovasiskola SE

13. vrsz. 110 cm amatőr

1. Molnár Mercédesz – E-Roy / Szilágyi Lovasclub SE

2. Pölz Kitti – Hurrycane / Prosper LK

3. Tóth Noémi – Grödum / Határőr Dózsa SE

14. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Faluhelyi Ádám – Jameela / Fábianscsics Horses SE

2. Faluhelyi Ádám – Cordiss / Fábianscsics Horses SE

3. Herczeg Csaba – Confetti / Aranyági LK

15. vrsz. 125 cm nyitott

1. Stieber Sztella – Elise / Mizsei Lovastanya SE

2. Szotyori Nagy Kristóf – Horze CYM Carlsson / Prosper LK

3. Göttler Vilmos – Jégvirág / Champions Team LKE

16. vrsz. 135 cm nyitott

1. Faluhelyi Ádám – Maccothago PS / Fábianscsics Horses SE

1. Ifj. Szuhai Gyula – Shiarado Sz / Diósgyőri VTK

3. Lehotai Máté – Chaclanda / Fábianscsics Horses SE

December 13., vasárnap:

17. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. H. Nagy Emma – Costa Brava / Colonado Lovasiskola SE

2. Huszák Réka – Ezüst / Ráckeve Városi SE

3. Panov Maximilián – Netto / Szentlőrinci Túra, SZI SLE

18. vrsz. 105 cm 5 éves lovak

1. Babinszki László – Meru / Gerber Birtok

2. Debreceni Fanni – DB GI Citsun / Bellandor LKE

3. Szávay Gábor – Q-Sáripuszta Mylady / Sáripusztai Lovassport Kft.

19. vrsz. 115 cm nyitott

1. Hegedüs Kristóf – N-Diagesmaray / Csikós és Tsa. Kft.

2. Molnár Mercédesz – E-Roy / Szilágyi Lovasclub SE

3. Anna Lena Luta – Bad Boys Girl / GER

20. vrsz. 115 cm amatőr

1. Molnár Domonkos – Jégvirág / Prosper LK

2. Németh Viktória – Whisper D / Gerje LSE

3. Nagy Lídia – Acatenango du Theil / Fábianscsics Horses SE

21. vrsz. 115 cm 6 éves lovak

1. Faluhelyi Ádám – Sáripuszta Lincoln / Fábianscsics Horses SE

2. Kovács Roland – Diorina / Castilia Kft.

3. Faluhelyi Ádám – Jameela / Fábianscsics Horses SE

22. vrsz. 115 cm ifjúsági

1. Pusztai Lili – Canteloup J. N. / Cseszterlint LKE

2. Kulcsár Gerda – PM Obelisk / Viktori Sportegyesület

3. Volosinoczki Vanda – Sparta Bet / Tiszavasvári SE Lovasliget Lovas Szako.

23. vrsz. 120 cm nyitott

1. Göttler Vilmos – Jégvirág / Champions Team LKE

2. Faluhelyi Ádám – Tailormade Carembar Blue / Fábianscsics Horses SE

3. Lehotai Máté – Can Do It / Fábianscsics Horses SE

24. vrsz. 130 cm nyitott

1. Szuhai Rodrigo – Chacco Boy / Diósgyőri VTK

2. Zárug Annamária – Coolman / Diva Sport Lovasclub

3. Szuhai Rodrigo – Casalido / Diósgyőri VTK

25. vrsz. 140 cm nyitott

1. Lehotai Máté – Chaclanda / Fábianscsics Horses SE

2. Zárug Annamária – Coolman / Diva Sport Lovasclub

3. Ódor Enikő – Jason Statham / Equitania LC

Díjugrató országos fedeles verseny, Kaposvár

2020. december 12-13.

December 12., szombat:

1. vrsz. 70-75 cm felkészítő

Nyitott

1. Szücs Zoltán – Equest Chili / TwinSport SE

REV-felkészítő

1. Szuh Leila – Candy / Kátai Szabadidő SE

2. Mercz Annakata – Timpex Darwin / TwinSport SE

3. Dalmady Réka – I&H Borneo (póni) / MLSZSZ

2. vrsz. 80-85 cm felkészítő

Nyitott

1. Rezgő Zoltán – Maldini / Lovasakadémia SC

2. Mészáros Nikolett – Chocolate Brown / Csömöri LTKE

3. Pálos Anikó – Árnýéktánc / Lovasakadémia SC

Magyar Lovassport Szövetség

REV-felkészítő

1. Somos Tünde – Equest Chili / TwinSport SE
2. Mercz Annakata – Timpex Darwin / TwinSport SE
3. Szuh Leila – Candy / Kátai Szabadidő SE

3. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Mészáros Nikolett – Marko / Csömöri LTKE
2. Kiss Dávid – Jackpot BP / Ács Kinizsi SE
3. Buzás Blanka – Commissario's Boy / Kentaur Lovas Egylet

4. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Krikus Karina – Sáripuszta Julianus / Lovasakadémia SC
2. Bakó Dorottya – Prarie Roxana / Ikrényi Remény Lovas Klub
3. Fabó Dorka – Lovely Capitano / Kenesei Lovas Klub

5. vrsz. 100 cm nyitott

1. Tózsér Tibor – T. T. Paloma / Pécsi Lovasklub Kft.
2. Madarász Lili – Quilanca / Alfonz Dömsödi LK
3. Turucz Réka – Sirokkó / Lovasakadémia SC

6. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Kurnyák Ágnes – Lune de Miel BMG / D-Team SE
2. Kiss Szabolcs – Trixi / Taszári Vital LSC
3. Rezgő Zoltán – Maldini / Lovasakadémia SC

7. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Tamás Anita – Ludvig M / Lovasakadémia SC
2. Krikus Karina – P-Sáripuszta Leonardo / Lovasakadémia SC

8. vrsz. 110 cm amatőr

1. Unterhuber Nóra – Logan / Pécsi Lovasklub Kft.
2. Rendeki Kata – Pandora / Pécsi Lovasklub Kft.
3. Barna Christopher – Lenox / TwinSport SE

9. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Kovács Noémi – Ketrin / Kenesei Lovas Klub

10. vrsz. 110 cm nyitott

1. Ludányi Anna – Sáripuszta Keringő / Lovasakadémia SC

2. Ifj. Szilágyi László – Fecske / Lovasakadémia SC

3. Ludányi Anna – Hanne / Lovasakadémia SC

11. vrsz. 120 cm nyitott

1. Kof-Kiss Dorka – Apolló / Pro Equus Lovas Klub
2. Kof-Kiss Dorka – Lakatos W / Pro Equus Lovas Klub
3. Ifj. Szilágyi László – Fecske / Lovasakadémia SC

12. vrsz. 130 cm nyitott

1. Kurnyák Ágnes – Queenlan / D-Team SE
2. Rezgő Zoltán – Gladiátor / Lovasakadémia SC
3. Rezgő Zoltán – Gladiátor / Lovasakadémia SC

December 13., vasárnap:

13. vrsz. 70-75 cm felkészítő

Nyitott

1. Faldum Fanni – Zsákai Prímás / Remény SE

REV-felkészítő

1. Dalmady Réka – I&H Borneo (póni) / MLSZSZ
2. Mercz Annakata – Timpex Darwin / TwinSport SE
3. Somos Tünde – Equest Chili / TwinSport SE

14. vrsz. 80-85 cm felkészítő

Nyitott

1. Imre Melánia Bella – T. T. Gerda / Pécsi Lovasklub Kft.

REV-felkészítő

1. Faldum Lili – Progres / Remény SE
2. Mercz Annakata – Timpex Darwin / TwinSport SE
3. Péter Bori – Sugár / Remény SE

15. vrsz. 90 cm felkészítő

Nyitott

1. Virág Dorina – Penelopé J. / Remény SE
2. Rezgő Zoltán – Maldini / Lovasakadémia SC
3. Pál Vivien – Singapore / Pécsi Lovasklub Kft.

REV-felkészítő

1. Faldum Lili – Progres / Remény SE

16. vrsz. 105 cm kezdő lovas

1. Lázár Livia – Félenk / Pro Equus Lovas Klub

2. Jankovics Larissza – Balougard / Kerta SE

3. Tóth Amarilla – Quetra St. John / Somogyjádi Szabadidő SE

17. vrsz. 105 cm nyitott

1. Tátrai Blanka – Calisto M / Lovasakadémia SC
2. Tózsér Tibor – T. T. Paloma / Pécsi Lovasklub Kft.
3. Kulcsár Petra – Zizi St. John's / Somogyjádi Szabadidő SE

18. vrsz. 105 cm 5 éves lovak

1. Kurnyák Ágnes – Lune de Miel BMG / D-Team SE
2. Rezgő Zoltán – Maldini / Lovasakadémia SC
3. Kiss Szabolcs – Trixi / Taszári Vital LSC

19. vrsz. 115 cm 6 éves lovak

1. Tamás Anita – Ludvig M / Lovasakadémia SC

20. vrsz. 115 cm amatőr

1. Unterhuber Nóra – Logan / Pécsi Lovasklub Kft.
2. Rendeki Kata – Pandora / Pécsi Lovasklub Kft.
3. Hajdú Petra – Bognár Hamvas / Champions Team LKE

21. vrsz. 115 cm ifjúsági

1. Gyulai Luca – Zsákai Lídia / Kabóka LSE

22. vrsz. 115 cm nyitott

1. Unterhuber Nóra – Logan / Pécsi Lovasklub Kft.
2. Hajdú Petra – Bognár Hamvas / Champions Team LKE
3. László Gabriella – Sweet Home / Lovasakadémia SC

23. vrsz. 125 cm nyitott

1. Kof-Kiss Dorka – Lakatos W / Pro Equus Lovas Klub
2. Kof-Kiss Dorka – Apolló / Pro Equus Lovas Klub
3. Lakner András – Quality Ragnar / Zsanai Lovas Sport Klub

24. vrsz. 130 cm nyitott

1. Kurnyák Ágnes – Queenlan / D-Team SE
2. Rezgő Zoltán – Zafir / Lovasakadémia SC
3. Lakner András – Jákob / Zsanai Lovas Sport Klub

DÍJUGRATÁS

- Február 6–7.** Országos verseny
– Kaposvár, Pannon Lovasakadémia
- Február 12–14.** Országos verseny
– Balatonvilágos
- Február 12–14.** Országos verseny
– Budapest (Nemzeti Lovarda)
- Február 18–21.** CSI2*-W, CSIYH1*,
CSI1* – Poznan (POL)
- Február 19–21.** Kiemelt verseny
– Pannon Lovasakadémia
- Február 19–21.** Országos verseny
– Kecskemét
- Február 26–28.** Országos verseny
– Balatonvilágos
- Március 5–7.** Kiemelt verseny
– Budapest (Nemzeti Lovarda)
- Március 5–7.** Országos verseny
– Pannon Lovasakadémia
- Március 11–14.** CSI1*, CSI3*-W
– Varsó (POL)

FONTOS

A 484/2020. (XI. 10.) Kormányrendelet értelmében a sportmérkőzések megtarthatók, de nézők nélkül. A sportlétesítményeket a versenyszerűen sportolók látogathatják. A versenyszerűen sportolók számára továbbá este 8 és reggel 5 óra között megengedett a lakóhely, a tartózkodási hely vagy a szálláshely elhagyása, illetve a közterületen történő tartózkodás edzés vagy sportrendezvény helyszínére, illetve onnan hazajutás céljából.

A versenynaptárt a január 26-ig közzétett információk alapján állítottuk össze. Figyeljétek a szakágak frissítéseit!

- Március 12–14.** Országos verseny
– Szilvásvárad
- Március 12–14.** Országos verseny
– Balatonvilágos

DÍJLOVAGLÁS

- Február 27–28.** CDN-A* – Kaposvár
- Március 13–14.** Duna-Bohémia Kupa
(DBT) – Weikersdorf

FOGATHAJTÁS

- Március 6.** CAN-A, CAN-B, CAN-C
– Szilvásvárad (fedett pályás)
- Március 13.** CAN-A, CAN-B, CAN-C
– Hortobágy (fedett pályás)

SZERKESZTŐSÉG:

Alapító főszerkesztő: Szebenyi Dániel
Felelős szerkesztő: Somogyvári Anett
Szerkesztők: Kovács Réka, Stróbl Dorottya, Sári Enikő
Tervezőszerkesztő: Végh György
Olvasószerkesztő: Tömpe Anna

LAPTULAJDONOS:

Magyar Lovassport Szövetség

KIADÓ:

Magyar Mezőgazdaság Kiadó Kft.
1141 Budapest, Mirtusz u. 2.

FELELŐS KIADÓ:

Sári Enikő ügyvezető igazgató
Hájos László ügyvezető igazgató

MARKETING ÉS ONLINE:

Marketingvezető: Práger Ádám
Marketingkoordinátor: Kadosa Gábor,
Kárpáti Eszter, Kovács Réka
Szerkesztő: Mizsei Károly
www.magyararmezogazdasag.hu – az Agrárhírtől

KIADÓ/IRODA:

Irodavezető: Harangozó Tímea
Operatív vezető: Laczó Angéla
Terjesztés: Karácsonyi Ildikó
Pénzügy: Fontos Éva, Lénárt Diána
Ügyfélszolgálat: Harangozó Tímea
Telefon: +36-1-470-0411, +36-30-400-4839

Információ: Tömpe Anna
tompe.anna@magyararmezogazdasag.hu
Telefon: +36-1-470-0411

HIRDETÉS FELVÉTEL:

Dohány Árpád (+36-70-232-4231)
Bácsi Nóra (+36-30-982-6369)

© Copyright – Magyar Lovassport Szövetség
Tilos a lap bármely részének bármilyen formában vagy módon történő másolása, feldolgozása a kiadó előzetes engedélye nélkül!
A kiadó adatkezelési szabályzata elérhető a www.magyararmezogazdasag.hu/adatvedelem oldalon.

ELŐFIZETÉS:

A lap megrendelhető a kiadó címen,
a 06-1/273-2287-es számon
és a szabo.ildiko@magyararmezogazdasag.hu e-mail címen.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Postacím: 1900 Budapest

Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, a www.posta.hu webshopban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu vagy az elofizetes@magyararmezogazdasag.hu címen, telefonon a 06-1-767-8262 számon, levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.
Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu webshop (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), 1900 Budapest, 06-1-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu, elofizetes@magyararmezogazdasag.hu
Belföldi előfizetési díj egy évre: 8340 Ft.

TERJESZTÉS:

Terjeszti a Lapker Zrt.
A lap megvásárolható a Lapker Zrt. országos hálózatán keresztül.

NYOMJA:

Pharma Press Nyomdaipari Kft.
1033 Budapest, Szőlőkert utca 4/a
Felelős vezető: Arany Tamás

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

Holst., Old., KWPN, BWP, SF, stb.

drága – selejt helyett

garanciával, önköltségen

www.bognarmenes.hu

30/631-4883

Vigo, Kannan, Elvis, Mylord, stb. apától

Kiscsikótól – versenyloig

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ

Olvassa kényelmesen a Pegazust okoseszközén!

Válasszon kiadványainkból!

Lap neve	digitális lap ár/év
Magyar Mezőgazdaság	18 000 Ft
Kertészet és Szőlészet	16 000 Ft
Kistermelők Lapja	3 525 Ft
Méhészet	3 725 Ft
Kertbarát Magazin	2 785 Ft
Kerti Kalendárium	2 840 Ft
Pegazus	5 800 Ft
Borászati Füzetek	-

- Kedvező ár digitálislap-előfizetőink részére!
- Egyszerű, gyors, kényelmes előfizetési lehetőség!
- Keresési lehetőség a cikkekben és egyéb felhasználóbarát megoldások!

Olvassa be a kódot és fizessen elő kényelmesen! →

Fogadj a Kincsem+ futamaira és nemcsak milliókat nyerhetsz, de valódi izgalmakat élhetsz át mindennap!

Valódi tét, valódi izgalmakkal

Kincsem+

Kincsem+ **tuti**

**Válassz ki 5 lovat,
jelöld a szelvényen,
és tedd meg a tétet!**

**Vagy válaszd a
Kincsem+ TUTI
gépi fogadást!**

Alaptét: 600 Ft

Részletek a **lovifogadas.hu** oldalon

Telefonos ügyfélszolgálat mindennap 7:00-19:00 között: +36-1-433-0549

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

www.szerencsejatek.hu

#maradjonjatek

18